

Kuopion kaupunki, ohjausryhmä ja kaupunginvaltuuston info

Talous- ja toiminta- analyysi

HT Eero Laesterä, Heli Silomäki MBA, KTM Tuomas Hanhela, KTK Tomi Pihlajamäki, 4.12.2023

Eero Laesterä

KUNNNAT

hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen

EERO LAESTERÄ • KUNNNAT HYVINVOINTIALUEIDEN PERUSTAMISEN JÄLKEEN

Kunnat muuttuivat vuoden 2023 alussa sote-uudistuksen toteuttua vaakerankillotusta varten vailla merkitystä oleviksi yksiköiksi. Väitettiin, että niiltä vietiin tehtävät ja rahat.

Hyvinvointialueet on nyt perustettu, ja kunnat ovat alkaneet toimia "uusina kuntina". Tässä Eero Laesterän kirjoittamassa teoksessa "Kunnat hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen" pyritään kuvaamaan erityisesti julkisten tilastojen avulla sitä, kuinka kunnat muuttuivat uudistuksen seurauksena kollektiivisesti ja kuinka kunnat eriytyivät toisistaan uudistuksen, erityisesti uuden rahoitusmallin vuoksi. Kunta, joka rahoitti ennen uudistusta muiden kuntien toimintaa, muutettiin valtionosuudesta aiempaa riippuvaisemmaksi kunnaksi. Samalla ennestäänkin taloudellisesti heikossa tilanteessa ollut kunta, joka sai valtionosuutta rahoitukseensa toimintaansa, on muuttunut valtionosuutta maksavaksi kunnaksi.

Tämä ja useita muita asioita on hyvä tunnistaa uudistuksen jälkeen, jotta tilanne voidaan korjata ja antaa jokaiselle kunnalle mahdollisuus itsenäiseen toimintaan, jos alueellinen tilanne ja kunnan oma toiminta siihen johdattavat.

Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2023
978-952-349-111-3 (nid.)
978-952-349-112-0 (pdf)

- Väestö, sopeutuminen muutoksiin
- Tulot, erityisesti valtionosuudet
- Tulopohjat
- Tulokertoimet
- Omat tulot
- Menot, palvelurakenteen kustannus, erityisesti omat menot
- Rahoitus - investoinnit
- Tase
- Konserni

Uhat – ja mahdollisuudet

- Väestö
- Julkisen talouden kokonaisuus – valtio – hv-alue – kunnat
- Ulkoinen maailma

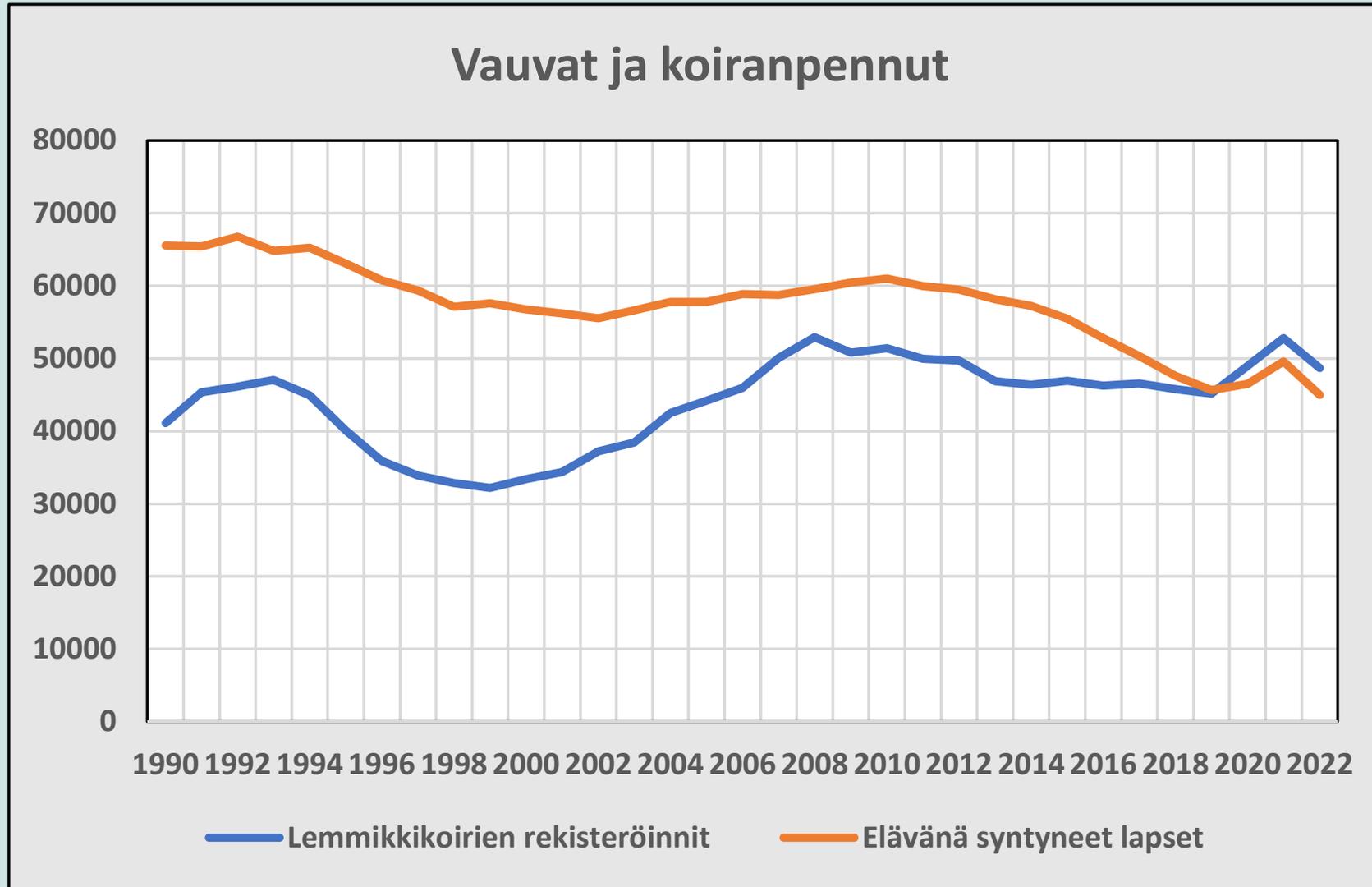
FCG.

Väestö

Miltä hyvinvointialueiden väestökehitys näyttää?

Muutos 2022-2030	0-v	1-5 v.	6-v.	7-12-v.	13-15-v.	16-18-v.	19-23-v.	24-64-v.	65-74-v.	75-84-v.	Yli 84-v.	Yhteensä	MedI22	MedI30
Varsinais-Suomi	175	-130	-316	-5 001	-1 239	268	791	-2 373	-2 621	11 276	5 240	6 070	44	45
Satakunta	-61	-693	-344	-3 326	-919	-381	291	-8 822	-3 752	4 998	2 027	-10 982	48	50
Kanta-Häme	-70	-631	-221	-2 590	-1 237	-460	243	-5 955	-785	4 676	1 890	-5 140	47	50
Pirkanmaa	418	907	-308	-6 138	-1 866	567	2 086	3 200	-1 987	11 875	5 380	14 134	41	43
Päijät-Häme	-37	-439	-207	-2 603	-952	-359	545	-6 390	-2 743	5 823	2 761	-4 601	48	50
Kymenlaakso	-5	-578	-299	-2 642	-908	-425	-309	-9 532	-2 266	3 703	1 806	-11 455	50	53
Etelä-Karjala	-2	-146	-164	-2 048	-558	-277	-86	-4 907	-1 827	3 108	1 145	-5 762	49	50
Etelä-Savo	-73	-652	-297	-2 040	-669	-472	-259	-10 257	-2 528	3 615	1 371	-12 261	53	56
Pohjois-Savo	0	-506	-267	-3 301	-807	-166	-13	-9 841	-2 666	7 649	2 079	-7 839	46	48
Pohjois-Karjala	87	-231	-239	-2 430	-572	-109	-471	-6 638	-2 797	4 849	1 379	-7 172	47	48
Keski-Suomi	124	-122	-356	-4 421	-1 475	-20	1 143	-5 491	-2 100	6 852	2 710	-3 156	43	45
Etelä-Pohjanmaa	21	-640	-367	-3 251	-892	-222	114	-7 071	-2 731	5 809	1 377	-7 853	46	48
Pohjanmaa	28	-420	-229	-2 004	-610	302	467	-3 100	-2 000	3 323	1 614	-2 629	42	44
Keski-Pohjanmaa	0	-322	-120	-1 252	-374	158	384	-2 145	-1 163	1 743	634	-2 457	43	45
Pohjois-Pohjanmaa	330	-65	-488	-7 714	-2 880	-84	2 195	-3 495	-1 330	11 631	3 664	1 764	40	42
Kainuu	10	-241	-139	-1 141	-441	-95	78	-4 579	-1 357	2 243	635	-5 027	51	52
Lappi	21	-371	-190	-2 570	-969	21	750	-7 584	-2 229	5 669	1 048	-6 404	47	48
Helsinki	687	1 881	122	-1 721	1 062	2 706	5 290	12 067	2 717	8 693	6 008	39 512	38	40
Vantaa+Kerava	434	1 776	230	-355	-91	755	2 687	13 611	1 643	4 708	3 159	28 557	38	40
Länsi-Uusimaa	284	1 270	19	-4 240	-1 589	692	3 385	7 471	2 756	9 168	6 138	25 354	40	42
Itä-Uusimaa	6	64	-64	-1 096	-413	44	585	-600	344	2 473	1 277	2 620	46	47
Keski-Uusimaa	79	363	-97	-2 113	-1 085	-282	852	582	1 244	5 659	2 538	7 740	43	45
Manner-Suomi	2 456	74	-4 341	-63 997	-19 484	2 161	20 748	-61 849	-28 178	129 543	55 880	33 013	43	45

- Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen vuoden 2021 väestöennusteeseen.

Ja sama hyvinvointialueen kunnissa vuoteen 2030 FCG.

Muutos 2022-30	0-v.	1-5 v.	6-v.	7-12-v.	13-15-v.	16-18-v.	19-23-v.	24-64-v.	65-74-v.	75-84-v.	Yli 84-v.	Yhteensä	Prosenttia
Iisalmi	-9	-86	-58	-415	-112	-26	37	-1 201	-408	805	180	-1 293	-6 %
Joroinen	-7	-33	-18	-77	-24	-2	20	-512	-82	135	59	-541	-12 %
Kaavi	1	-4	0	-41	-6	-10	11	-270	-53	9	21	-342	-13 %
Keitele	2	-17	-3	-18	-2	-3	-3	-181	-111	128	15	-193	-10 %
Kiuruvesi	-19	-79	-15	-107	-23	-19	-19	-739	-113	211	20	-902	-12 %
Kuopio	98	172	-33	-1 052	-35	118	4	-537	-459	3 483	1 030	2 789	2 %
Lapinlahti	6	-32	-2	-138	-88	-34	-7	-578	-230	360	32	-711	-8 %
Leppävirta	-17	-53	4	-112	-55	-30	-6	-745	-30	227	80	-737	-8 %
Pielavesi	-2	-39	-3	-67	-57	-47	13	-301	-179	152	23	-507	-12 %
Rautalampi	-6	-1	-5	-46	-25	-30	-11	-205	-89	83	10	-325	-11 %
Rautavaara	4	0	3	-21	-21	-12	0	-161	-22	44	-4	-190	-13 %
Siilinjärvi	-26	-157	-66	-520	-138	23	19	-1 106	-10	590	295	-1 096	-5 %
Sonkajärvi	-5	-2	-7	-43	-22	-14	0	-381	-129	158	21	-424	-12 %
Suonenjoki	2	-40	-25	-145	-35	9	-28	-470	-136	200	63	-605	-9 %
Tervo	2	-3	-2	-16	18	11	-5	-123	-46	102	-11	-73	-5 %
Tuusniemi	0	-16	-3	-54	-26	-24	-3	-245	-63	88	10	-336	-14 %
Varkaus	-26	-110	-20	-309	-134	-60	-26	-1 665	-380	720	212	-1 798	-9 %
Vesanto	-2	-1	-5	-30	-20	-10	-15	-168	-65	61	-3	-258	-14 %
Vieremä	4	-5	-9	-90	-2	-6	6	-253	-61	93	26	-297	-9 %
Pohjois-Savo	0	-506	-267	-3 301	-807	-166	-13	-9 841	-2 666	7 649	2 079	-7 839	-3 %

- Pohjois-Savon väkiluku pienentyy kaikissa ikäryhmissä paitsi 75 vuotta täyttäneissä. Myös 0-vuotiaiden määrän ennustetaan olevan vuonna 2030 likimain sama kuin vuonna 2022.
- Väkiluku pienentyy kaikissa kunnissa paitsi Kuopiossa, jossa väkiluku kasvaa noin 2 %.
- Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen vuoden 2021 väestöennusteeseen.

Kuopio	2013	2018	2022	2025	2030	2040	2013-22	2013-22/v	2013-22	2013-22/v	2022-30	2022-30/v	2022-30	2022-30/v
Asukasluku	115 108	118 209	122 594	123 285	125 383	125 898	7 486	832	6,5 %	0,7 %	2 789	349	2,3 %	0,3 %
0-5 päivähoito	7 155	6 847	6 413	6 541	6 535	6 370	-742	-82	-10,4 %	-1,2 %	122	15	1,9 %	0,2 %
6 esiopetus	1 076	1 262	1 139	1 019	1 106	1 072	63	7	5,9 %	0,7 %	-33	-4	-2,9 %	-0,4 %
7-12 alakoulu	6 935	7 099	7 520	7 008	6 468	6 477	585	65	8,4 %	0,9 %	-1 052	-132	-14,0 %	-1,7 %
13-15 yläkoulu	3 505	3 578	3 556	3 836	3 521	3 336	51	6	1,5 %	0,2 %	-35	-4	-1,0 %	-0,1 %
16-18 lukio/toinen aste	3 933	3 746	4 005	3 875	4 123	3 562	72	8	1,8 %	0,2 %	118	15	2,9 %	0,4 %
19-23 nuoret työikäiset ja 24-64 työssäkäyvät	9 337	8 807	9 082	8 838	9 086	7 450	-255	-28	-2,7 %	-0,3 %	4	1	0,0 %	0,0 %
65-74 eläkkeelle siirtyneet	61 732	62 596	63 790	63 279	63 253	65 292	2 058	229	3,3 %	0,4 %	-537	-67	-0,8 %	-0,1 %
75-84 eläkkeellä olevat	11 773	14 358	15 086	14 777	14 627	12 515	3 313	368	28,1 %	3,1 %	-459	-57	-3,0 %	-0,4 %
85... ikääntyneet	6 989	7 330	8 913	10 538	12 396	12 550	1 924	214	27,5 %	3,1 %	3 483	435	39,1 %	4,9 %
85... ikääntyneet	2 673	3 041	3 238	3 574	4 268	7 274	565	63	21,1 %	2,3 %	1 030	129	31,8 %	4,0 %
Huoltosuhte	2013	2018	2022	2025	2030	2040	2013-22	2013-22/v	2013-22	2013-22/v	2022-30	2022-30/v	2022-30	2022-30/v
Kuopio	49,1	53,5	57,1	59,6	61,3	62,6	8	1	16,2 %	1,8 %	4	1	7,4 %	0,9 %
Verrokkit	51,8	57,9	61,7	63,2	64,9	67,2	10	1	19,2 %	2,1 %	3	0	5,1 %	0,6 %
Kuntien ka	62,8	72,8	81,3	87,1	92,9	96,7	19	2	29,6 %	3,3 %	12	1	14,2 %	1,8 %
Mediaani-ikä	2012	2018	2022	2025	2030	2040	2013-22	2013-22/v	2013-22	2013-22/v	2022-30	2022-30/v	2022-30	2022-30/v
Kuopio	41,0	40,0	41,0	41,0	42,0	45,0	0	0	0,0 %	0,0 %	1	0	2,4 %	0,3 %
Verrokkit ka	41,2	41,5	42,4	43,4	44,4	46,5	1	0	2,9 %	0,3 %	2	0	4,7 %	0,6 %
Koko maa ka	46,4	48,3	50,2	51,7	53,0	54,4	4	0	8,4 %	0,9 %	3	0	5,6 %	0,7 %

Asl. 2023M10* 123 922

Muutos kpl ja sijaluku koko maassa 2017-2022 4 854 8

Muutos %:ia ja sijaluku koko maassa 2017-2022 4,12 % 29

- Tilastokeskus arvioi asukasluvun kasvavan 2 789:llä vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2022.
- Päivähoitoikäisten määrä kasvaa vähän, samoin toisen asteen opiskelijoiden määrä. Suurta kasvu on 75 vuotta täyttäneissä.
- Väestöllinen huoltosuhte on maan keskitasoa parempi, ja mediaani-ikä on keskitasoa matalampi.
- Verrokkiryhmä koostuu muista kaupunkimaisista kunnista, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.

Väestönmuutokset Kuopion tasolla

- Lasten ja nuorten (ennusteen mukainen) määrän kasvu vaikuttaa lasten ja nuorten palveluiden palvelutarpeeseen.
- Jos päivähoitoikäisten sekä alakouluikäisten määrät vähentyvät kuten ennuste olettaa, vähenee varhaiskasvatuksen sekä alakoulun opettajien yhteenlaskettu palvelutarve noin 36 htv:llä.
- Palkkakustannuksina palvelutarpeen vähenemä tarkoittaa yhteensä noin 2,4 miljoonaa euroa vuodessa, vuoden 2021 rahassa.
- Vastaavasti ikääntyvien määrän muutos kasvattaa hyvinvointialueen hoitajatarvetta. Mikäli hyvinvointialue ei pysty kehittämään ikääntyneiden palveluketjua, Kuopiossa tarvittavien hoitajien määrän tarve kasvaa 255–291 henkilöllä.

Kuopio	2022	2025	2030	Muutos 2022 - 2030	Muutos-%
0-vuotiaat	981	1 096	1 079	98	10 %
1-6 -vuotiaat, varhaiskasvatus	6 423	6 464	6 562	139	2 %
7-12 alakoulu	7 520	7 008	6 468	-1 052	-14 %
13-15 yläkoulu	3 556	3 836	3 521	-35	-1 %
16-18 lukio/toinen aste	4 005	3 875	4 123	118	3 %
19-23 nuoret työikäiset ja opiskelijat	9 082	8 838	9 086	4	0 %
24-64 työssäkäyvät	63 790	63 279	63 253	-537	-1 %
65-74 eläkkeelle siirtyneet	15 086	14 777	14 627	-459	-3 %
75-84 eläkkeellä olevat	8 913	10 538	12 396	3 483	39 %
85... ikääntyneet	3 238	3 574	4 268	1 030	32 %
Kaikki yhteensä	122 594	123 285	125 383	2 789	2 %

	kpl	euroa
Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen muutos / opettajat 2022-2032	17	651 634
Alakoulu, palvelutarpeen muutos, opettajat	-53	-3 024 500
Yht.	-36	-2 372 866

	2022 - 2030	kpl		euroa	
		Minimi	Maksimi	minimi	maksimi
Työssäkäyvien muutos kpl	-537				
Eläikäisten määrän muutos kpl	4 054				
Yli 75-vuotiaiden määrän muutos	4 513				
Kasvusta julkiseen palveluun 27-31%		1 219	1 399		
Kasvusta tehostettuun palveluun 6-7%		271	316		
--> Hoitajien määrän tarpeen kasvu		190	221	7 164 839	8 358 979
Säännöllinen kotihoito 13-14%		587	632		
--> Hoitajien määrän tarpeen kasvu		65	70	2 464 098	2 653 644
Hoitajatarpeen muutos	255	291		9 628 937	11 012 623
Omaishoidon tuelle 6-7%, '-->omaishoidon tuen kasvu		271	316		

Pohjois-Savo	2022	2025	2030	Muutos 2022 - 2030	Muutos-%
0-vuotiaat	1 803	1 889	1 803	0	0 %
1-6 -vuotiaat, varhaiskasvatus	12 211	11 679	11 438	-773	-6 %
7-12 alakoulu	15 370	13 956	12 069	-3 301	-21 %
13-15 yläkoulu	7 762	7 949	6 955	-807	-10 %
16-18 lukio/toinen aste	7 975	7 868	7 809	-166	-2 %
19-23 nuoret työkäiset ja opiskelijat	13 276	13 000	13 263	-13	0 %
24-64 työssäkäyvät	122 944	117 997	113 103	-9 841	-8 %
65-74 eläkkeelle siirtyneet	36 598	35 610	33 932	-2 666	-7 %
75-84 eläkkeellä olevat	21 623	25 164	29 272	7 649	35 %
85... ikääntyneet	8 127	8 881	10 206	2 079	26 %
Kaikki yhteensä	247 689	243 993	239 850	-7 839	-3 %

	kpl	euroa
Varhaiskasvatuksen palveluntarpeen muutos / opettajat 2020-2030	-93	-3 623 833
Alakoulu, palveluntarpeen muutos, opettajat	-165	-9 490 375
Yht.	-258	-13 114 208

	2022 - 2030
Työssäkäyvien muutos kpl	-9 841
Eläikäisten määrän muutos kpl	7 062
Yli 75-vuotiaiden määrän muutos	9 728

	kpl		euroa	
	Minimi	Maksimi	minimi	maksimi
Kasvusta julkiseen palveluun 27-31%	2 627	3 016		
Kasvusta tehostettuun palveluun 6-7%	584	681		
--> Hoitajien määrän tarpeen kasvu	409	477	15 444 173	18 018 202
Säännöllinen kotihoito 13-14%	1 265	1 362		
--> Hoitajien määrän tarpeen kasvu	141	151	5 311 488	5 720 064
Hoitajatarpeen muutos	549	628	20 755 661	23 738 266
Omaishoidon tuelle 6-7%, '-->omaishoidon tuen kasvu	584	681		

Manner-Suomi	2022	2025	2030	Muutos 2022 - 2030	Muutos-%
0-vuotiaat	44 727	48 374	47 183	2 456	5 %
1-6 -vuotiaat, varhaiskasvatus	298 771	294 294	294 504	-4 267	-1 %
7-12 alakoulu	365 967	336 237	301 970	-63 997	-17 %
13-15 yläkoulu	187 852	189 497	168 368	-19 484	-10 %
16-18 lukio/toinen aste	184 142	189 188	186 303	2 161	1 %
19-23 nuoret työkäiset ja opiskelijat	301 804	306 468	322 552	20 748	7 %
24-64 työssäkäyvät	2 863 077	2 827 972	2 801 228	-61 849	-2 %
65-74 eläkkeelle siirtyneet	689 858	669 109	661 680	-28 178	-4 %
75-84 eläkkeellä olevat	439 210	509 198	568 753	129 543	29 %
85... ikääntyneet	158 203	174 556	214 083	55 880	35 %
Kaikki yhteensä	5 533 611	5 544 893	5 566 624	33 013	1 %

	kpl	euroa
Varhaiskasvatuksen palveluntarpeen muutos / opettajat 2020-2030	-511	-20 003 745
Alakoulu, palveluntarpeen muutos, opettajat	-3 200	-183 991 375
Yht.	-3 711	-203 995 120

	2022 - 2030
Työssäkäyvien muutos kpl	-61 849
Eläikäisten määrän muutos kpl	157 245
Yli 75-vuotiaiden määrän muutos	185 423

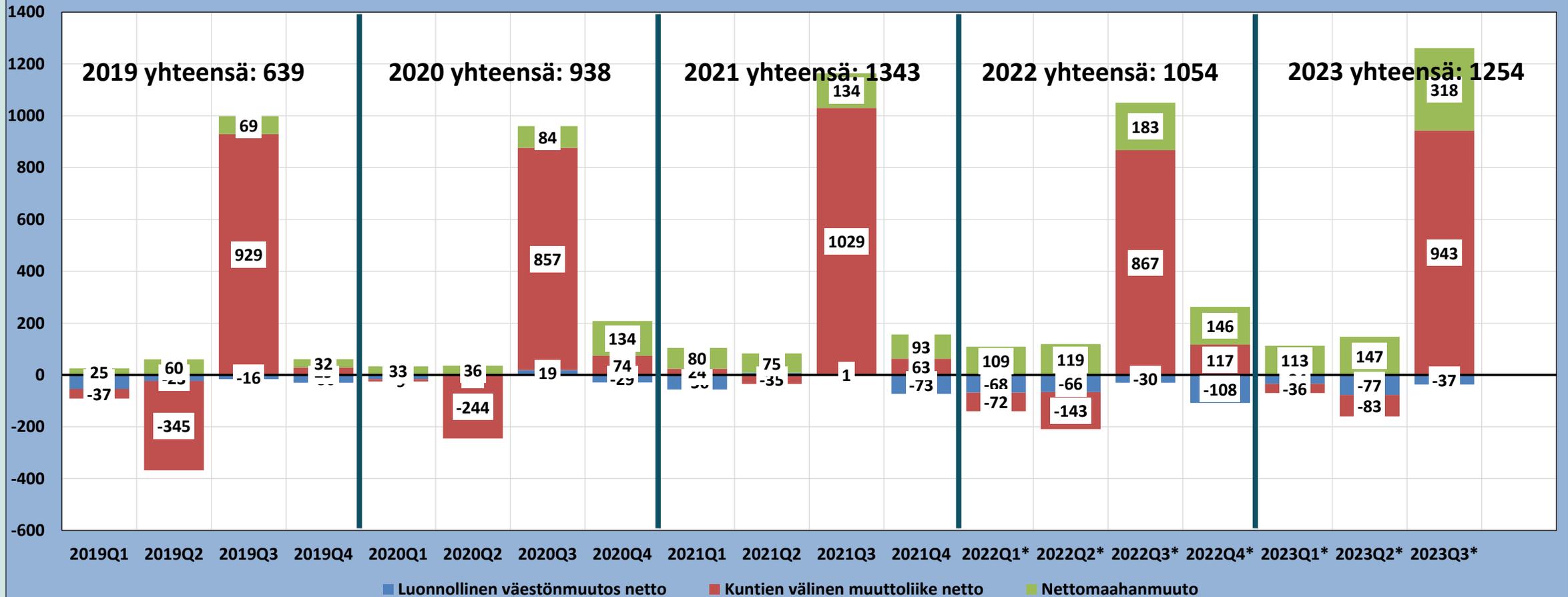

	kpl		euroa	
	Minimi	Maksimi	minimi	maksimi
Kasvusta julkiseen palveluun 27-31%	50 064	57 481		
Kasvusta tehostettuun palveluun 6-7%	11 125	12 980		
--> Hoitajien määrän tarpeen kasvu	7 788	9 086	294 377 555	343 440 481
Säännöllinen kotihoito 13-14%	24 105	25 959		
--> Hoitajien määrän tarpeen kasvu	2 678	2 884	101 240 958	109 028 724
Hoitajatarpeen muutos	10 466	11 970	395 618 513	452 469 205
Omaishoidon tuelle 6-7%, '-->omaishoidon tuen kasvu	11 125	12 980		

- Pohjois-Savon hyvinvointialueella lasten palveluiden palvelutarpeen muutos -258 htv, hoitajatarpeen muutos +549–628 htv.
- Koko maan tasolla lasten palveluiden palvelutarpeen muutos -3 711 htv, hoitajatarpeen muutos 11 000–12 000 htv

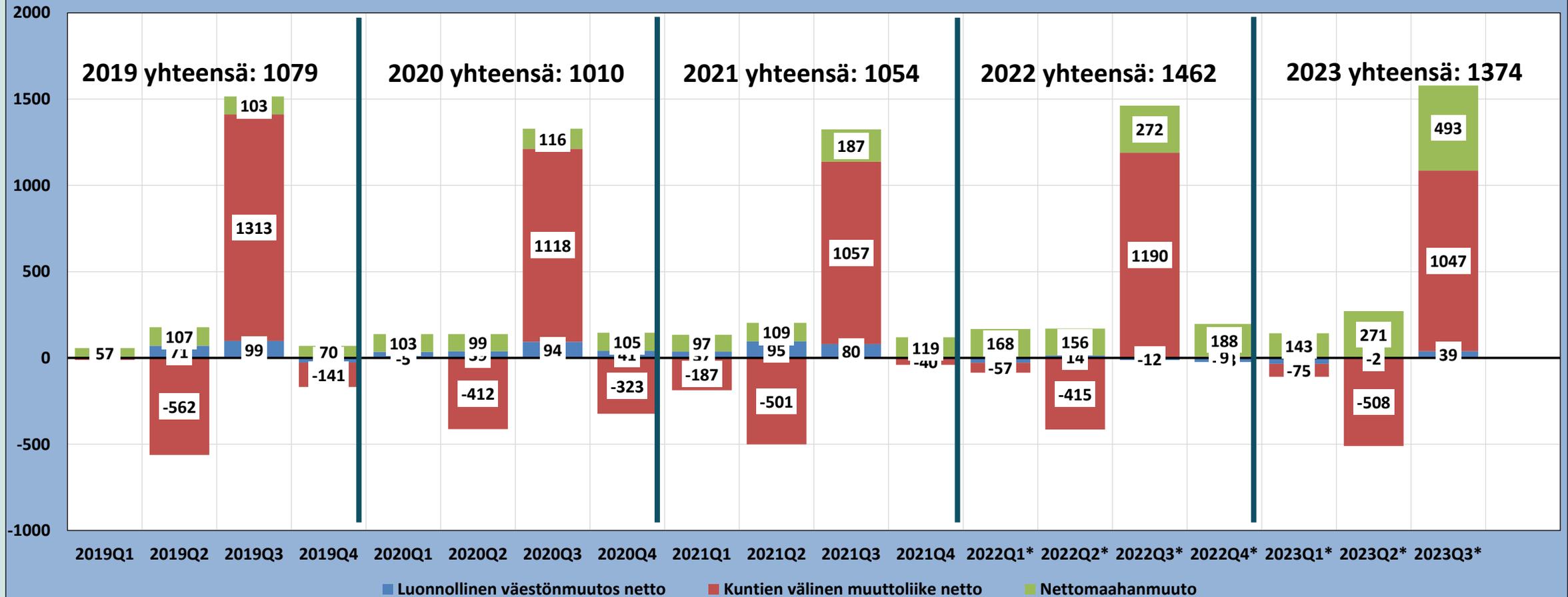
Asukasluvun muutos vuosina 2019-2023

Asukasluvun muutokset 2019-2023, Kuopio

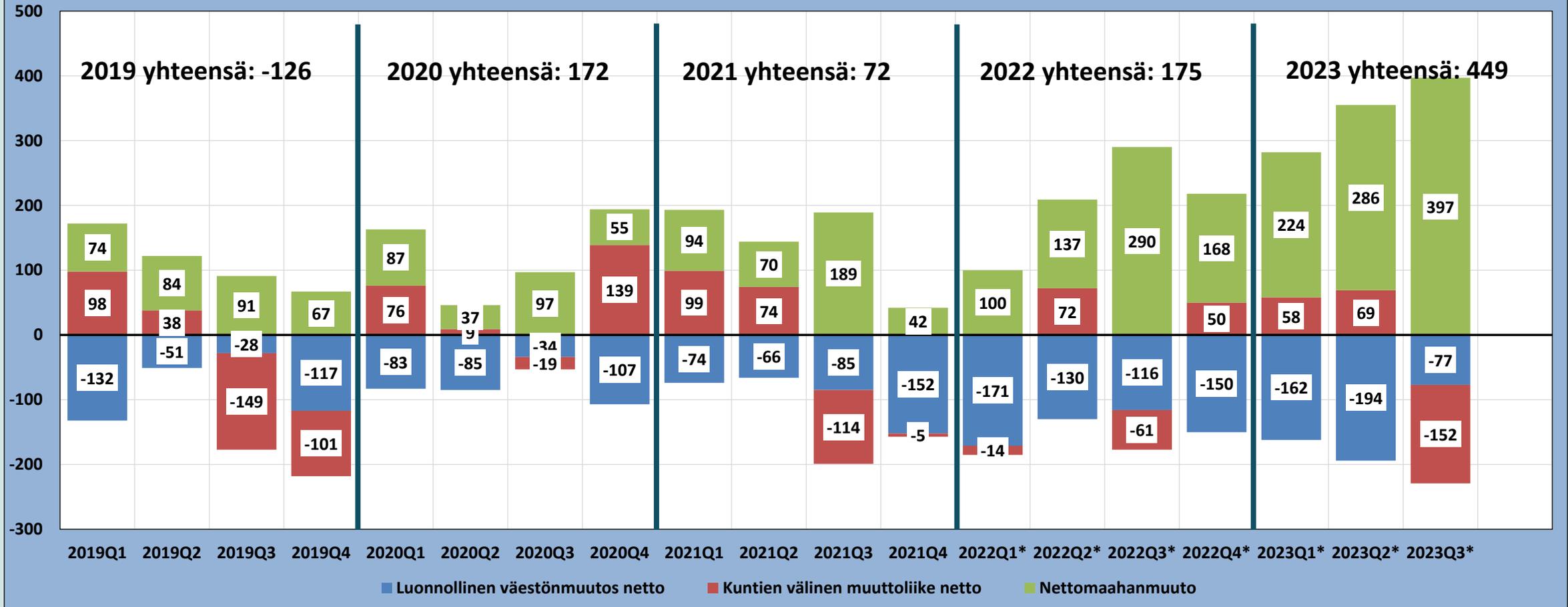
Jyväskylä

Asukasluvun muutokset 2019-2023, Jyväskylä

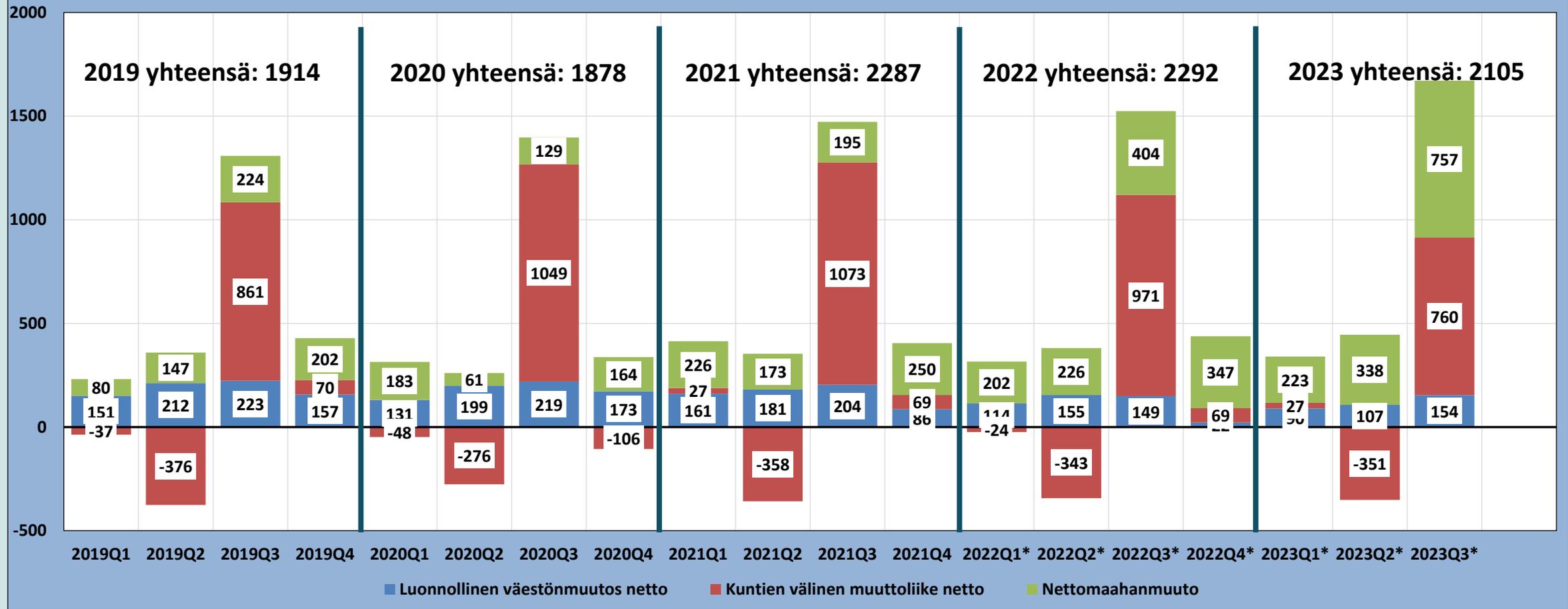
Lahti

Asukasluvun muutokset 2019-2023, Lahti

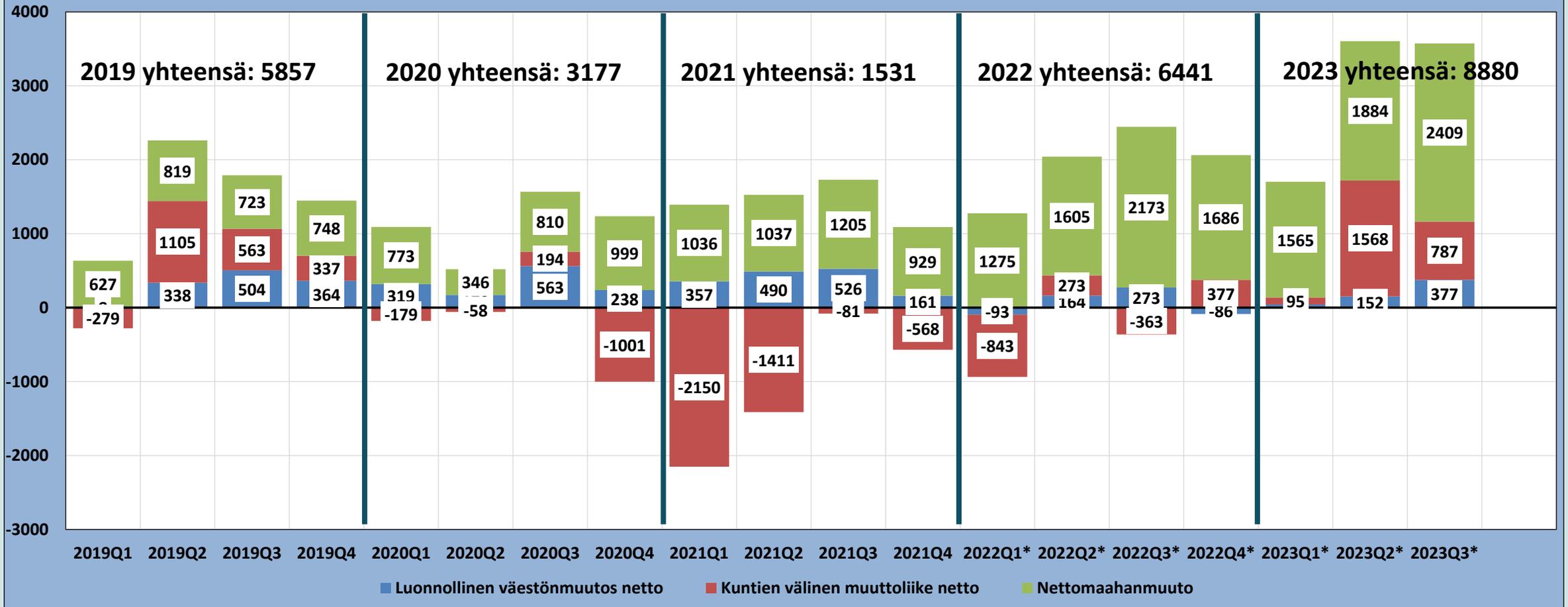
Oulu

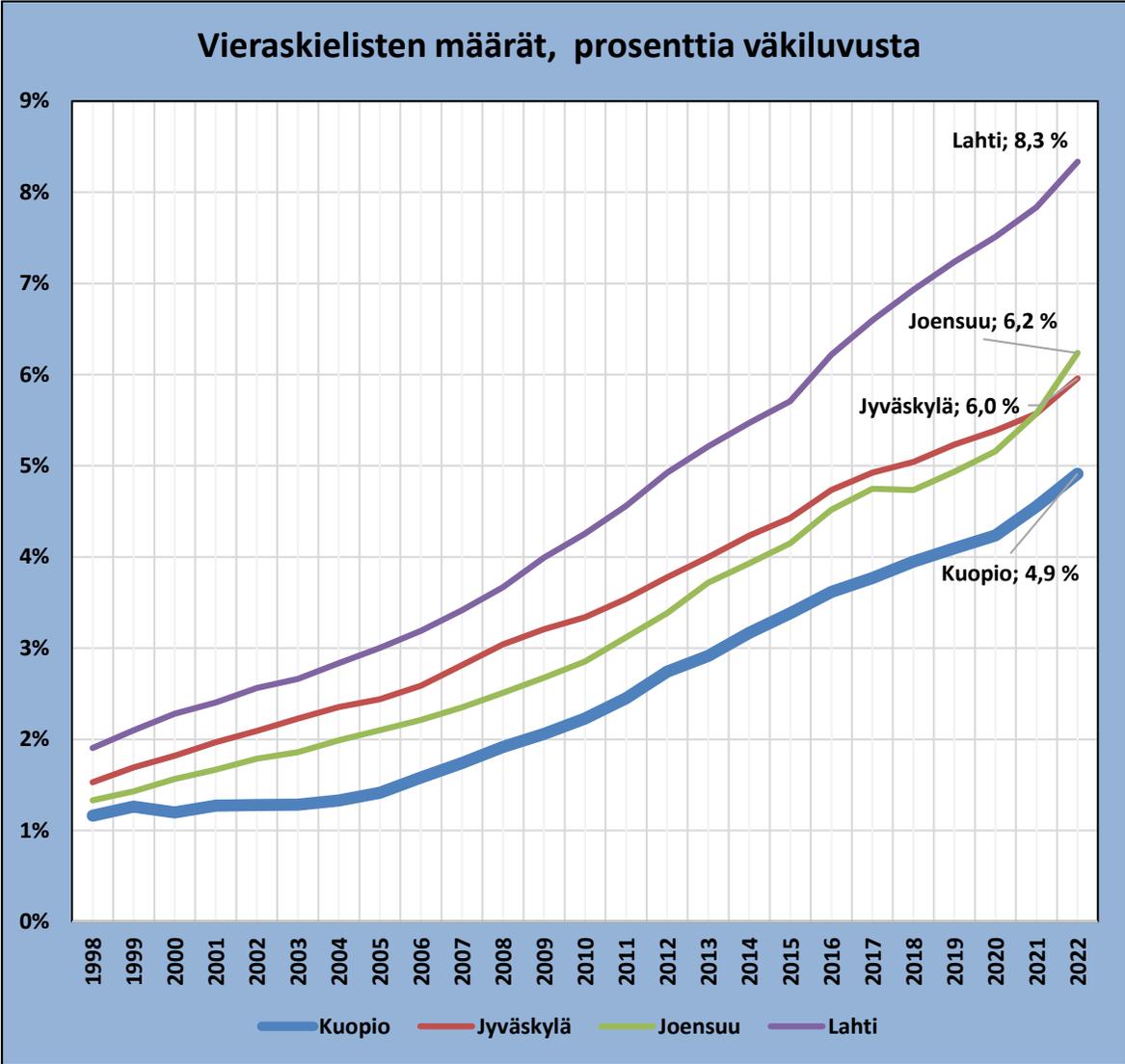
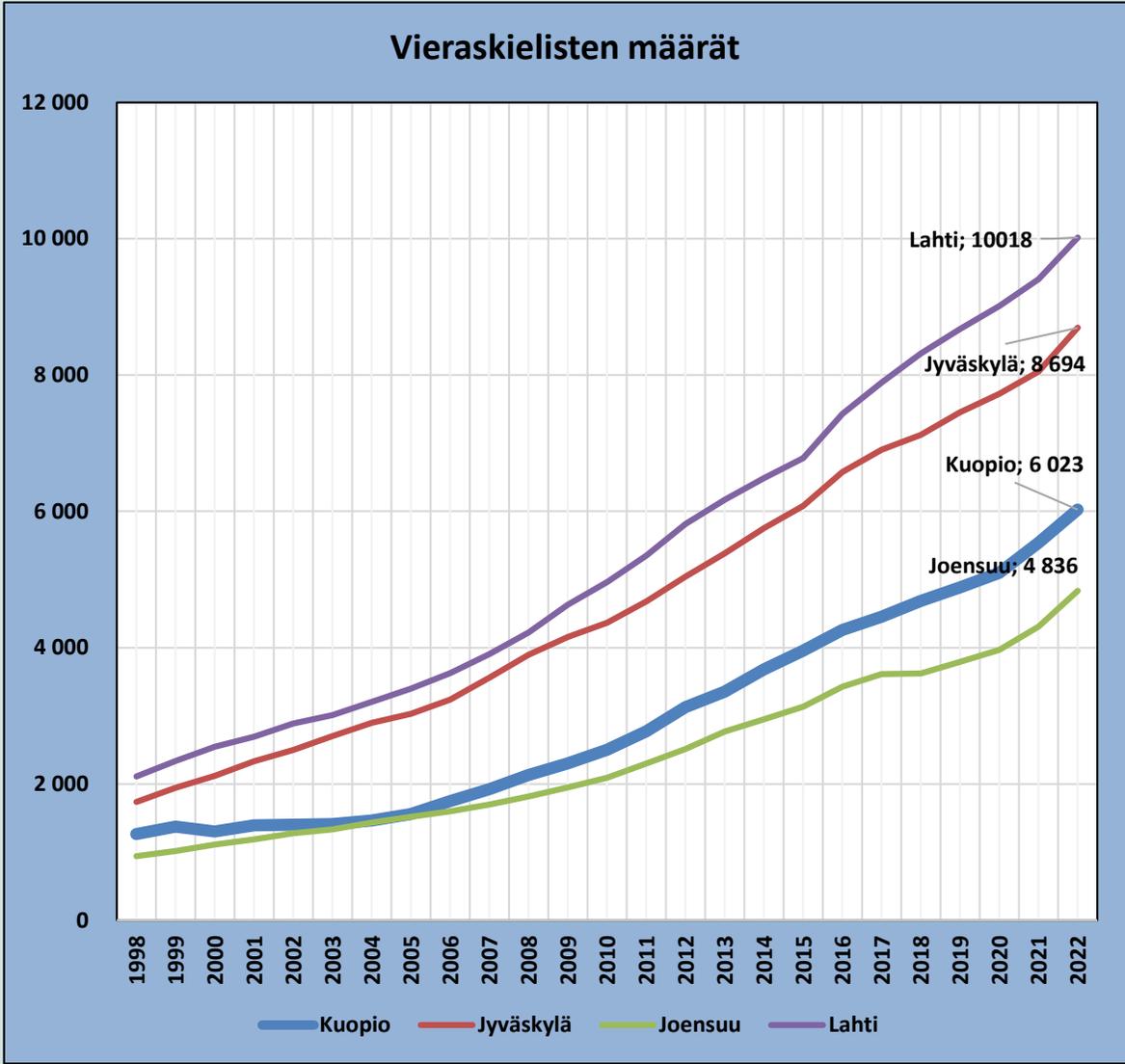
Asukasluvun muutokset 2019-2023, Oulu

Helsinki

Asukasluvun muutokset 2019-2023, Helsinki

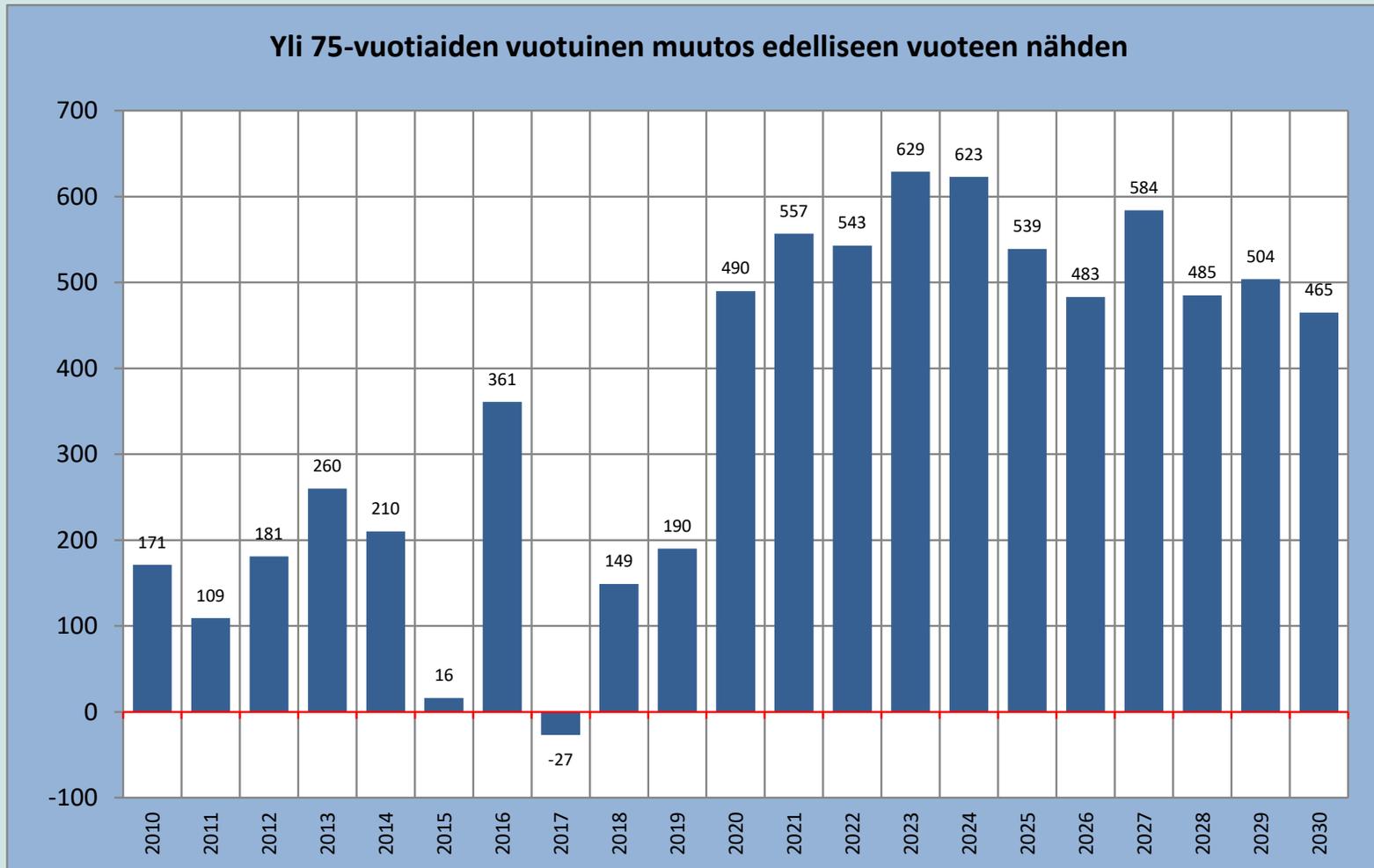

Yleisimmät ei-kotimaiset kielet:				
	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti
venäjä	1 589	1 735	2 462	3 180
arabia	786	545	250	1 264
englanti	370	614	212	399
viro	284	304	90	908
Muu kieli	255	295	55	74
thai	193	213	94	323
persia	172	769	77	286
kiina	169	346	130	302
espanja	166	177	84	176
turkki	140	244	64	257
bengali	128	124	181	43
saksa	110	181	100	151
urdu	105	71	69	25
Muut kielet	1 556	3 076	968	2 630
Vieraskielisiä yhteensä	6 023	8 694	4 836	10 018

Yleisimmät ei-kotimaiset kielet, % väkiluvusta				
	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti
venäjä	1,3 %	1,2 %	3,2 %	2,6 %
arabia	0,6 %	0,4 %	0,3 %	1,1 %
englanti	0,3 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %
viro	0,2 %	0,2 %	0,1 %	0,8 %
Muu kieli	0,2 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %
thai	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0,3 %
persia	0,1 %	0,5 %	0,1 %	0,2 %
kiina	0,1 %	0,2 %	0,2 %	0,3 %
espanja	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
turkki	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,2 %
bengali	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,0 %
saksa	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
urdu	0,1 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %
Muut kielet	1,3 %	2,1 %	1,2 %	2,2 %
Vieraskielisiä yhteensä	4,9 %	6,0 %	6,2 %	8,3 %

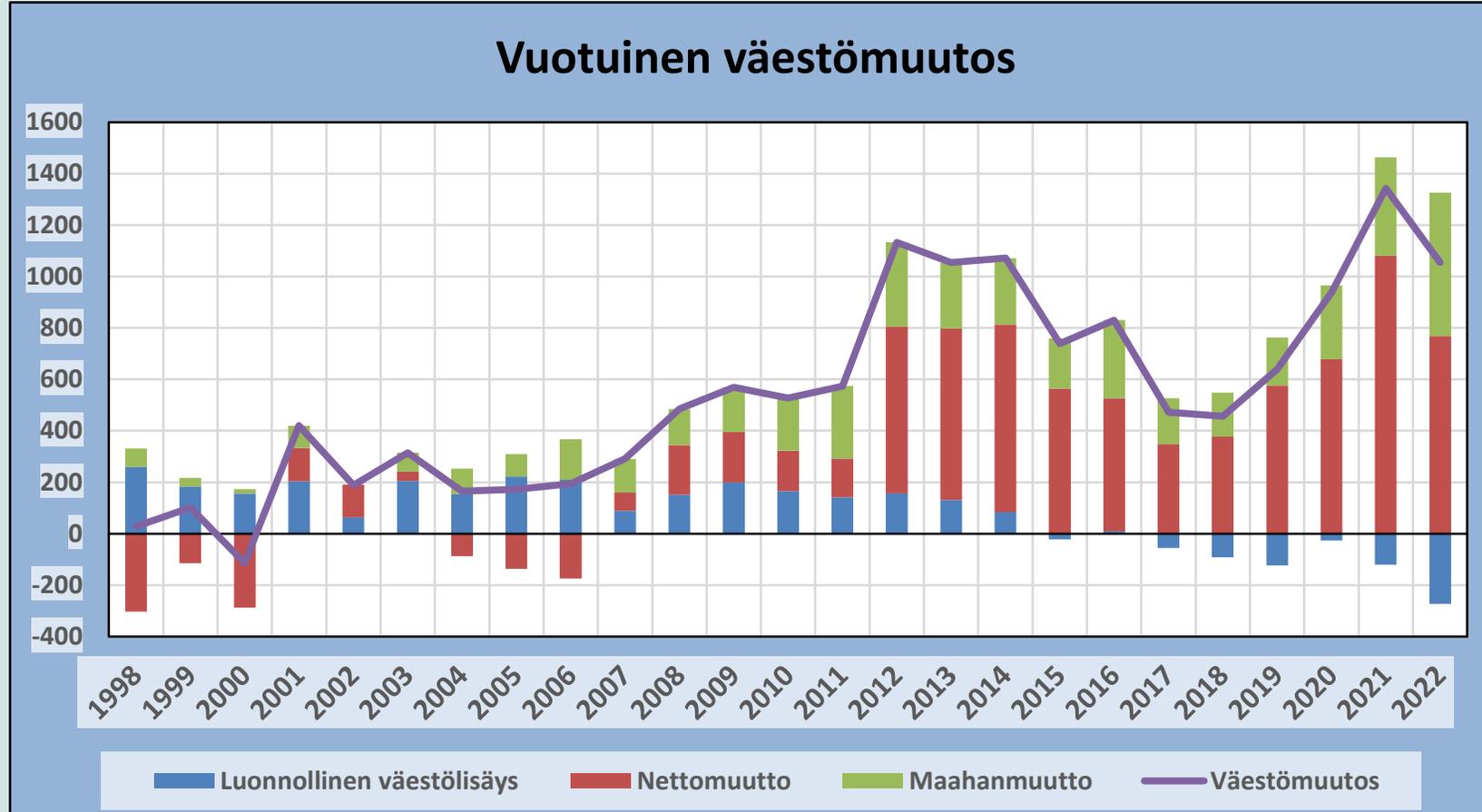
Yli 75-vuotiaiden määrän muutos

10 nopeinta		10 hitainta	
Pornainen	1,72	Tervola	1,06
Järvenpää	1,68	Koski Tl	1,07
Kontiolahti	1,64	Rautavaara	1,08
Siuntio	1,64	Heinävesi	1,09
Kempele	1,64	Kaavi	1,10
Enontekiö	1,62	Punkalaidun	1,10
Liminka	1,62	Savitaipale	1,12
Muurame	1,61	Siikalatva	1,12
Pyhätä	1,61	Pukkila	1,13
Kirkkonummi	1,60	Luhanka	1,14

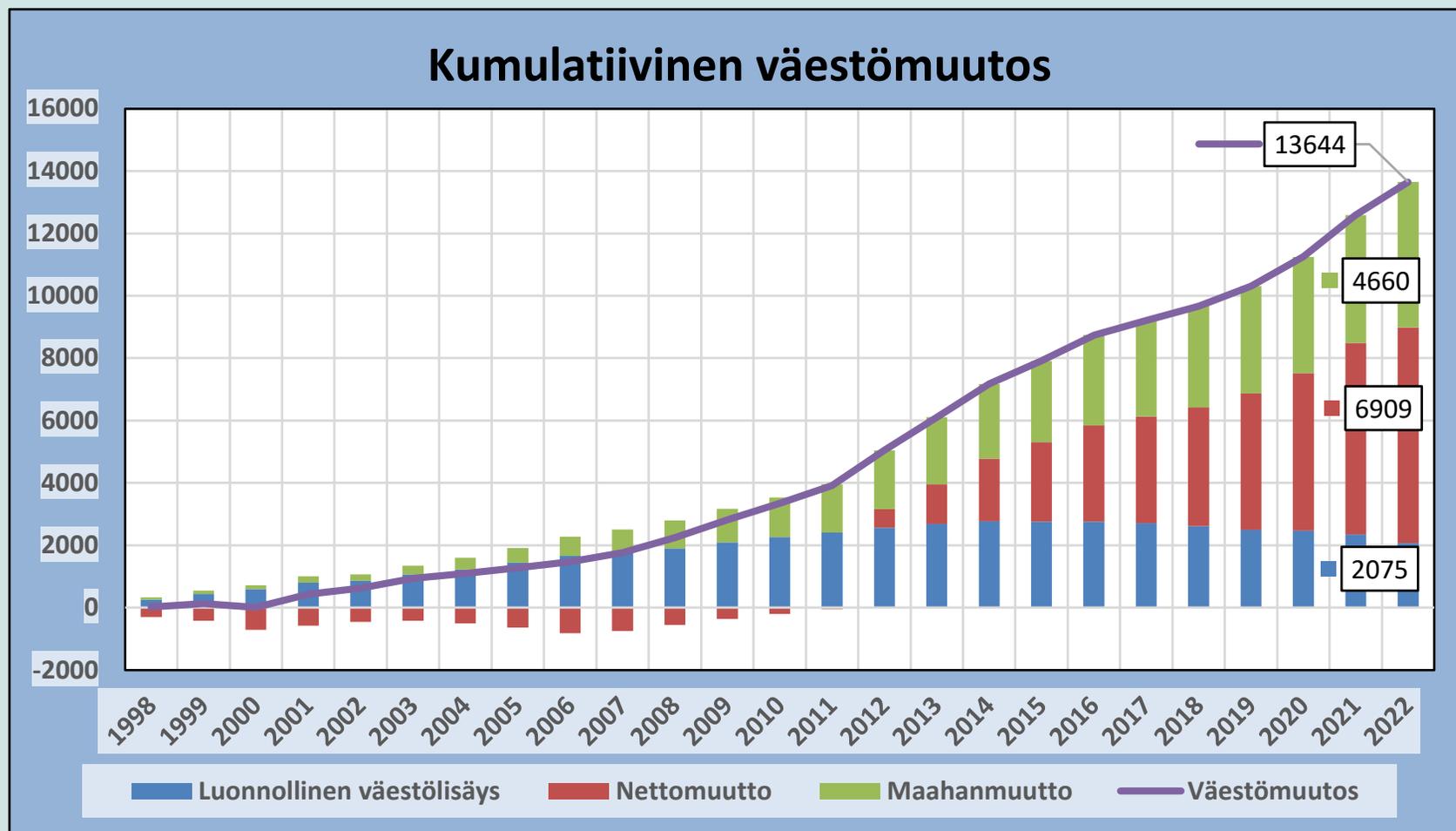
- indeksoinnilla tarkasteltuna Kuopio ikääntyy 58. nopeimmin suhteessa muihin kuntiin ajanjaksolla 2022...2032
- Ikääntymistä kuvaava indeksiluku Kuopiossa 1,43

Väestönmuutos

- Kuopion väkiluku on kasvanut 2000-luvulla joka vuosi lukuun ottamatta yksittäistä poikkeusvuotta.
- Luonnollinen väestönlisäys on ollut positiivista vuoteen 2014, jonka jälkeen se on ollut negatiivista.
- Kuntien välinen nettomuutto ja maahanmuutto ovat olleet voimakkaasti positiivisia 2010-luvulta alkaen.

Mistä väestönmuutos koostuu?

- Asukasluku on kasvanut vuoden 1998 tasosta 13 644:llä.
- Vuodesta 1998 alkaen väkiluvun muutokset koostuvat luonnollisesta väestönmuutoksesta (+2 075), kuntien välisestä nettomuutosta (+6 909) sekä nettomaahanmuutosta (+4 660).

Kuopio											2013	2020
Nettomuutto	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022	2022
0 - 4	-37	-9	-10	50	-18	1	-5	-3	64	-33	0	28
5 - 9	-9	-10	18	1	-7	-20	9	27	31	-16	24	42
10 - 14	8	15	32	6	46	13	48	11	18	25	222	54
15 - 19	369	426	312	298	335	375	372	413	432	458	3 790	1 303
20 - 24	338	427	311	400	200	166	294	367	345	348	3 196	1 060
25 - 29	-112	-198	-84	-199	-217	-306	-238	-222	-115	-186	-1 877	-523
30 - 34	-23	-60	-29	-12	-38	19	-53	-28	44	-81	-261	-65
35 - 39	-3	7	-33	23	-52	0	-31	9	42	21	-17	72
40 - 44	28	29	22	-7	18	11	21	8	60	32	222	100
45 - 49	33	17	6	-15	9	25	49	21	10	42	197	73
50 - 54	-1	18	-10	-9	10	18	48	6	33	34	147	73
55 - 59	4	9	6	-31	20	23	-1	13	30	26	99	69
60 - 64	33	36	-4	2	17	34	37	15	17	40	227	72
65 - 69	7	25	32	15	18	11	12	13	31	29	193	73
70 - 74	20	2	2	-3	17	7	11	23	28	4	111	55
	11	-5	-7	-1	-10	1	3	5	11	9	17	25
Summa	666	729	564	518	348	378	576	678	1 081	752	6 290	2 511

- Kuopion nettomuuttotase on positiivisin 15–24-vuotiaiden ikäryhmissä. 25–34-vuotiaiden osalta nettomuuttotase on negatiivisin.

Mistä ja minne muutetaan?

PITKÄ JAKSO				LYHYT JAKSO			
Kuopio				Kuopio			
2013 - 2022				2020 - 2022			
Mistä muutetaan?	Ikm	Osuus	per vuosi	Mistä muutetaan?	Ikm	Osuus	per vuosi
Siilinjärvi	7 749	12 %	775	Siilinjärvi	2 394	12 %	798
Helsinki	4 465	7 %	447	Helsinki	1 476	7 %	492
Jyväskylä	3 524	6 %	352	Joensuu	1 073	5 %	358
Joensuu	3 314	5 %	331	Jyväskylä	1 065	5 %	355
Iisalmi	2 327	4 %	233	Tampere	721	4 %	240
Tampere	2 220	3 %	222	Iisalmi	679	3 %	226
Oulu	1 969	3 %	197	Oulu	662	3 %	221
Varkaus	1 708	3 %	171	Espoo	591	3 %	197
Espoo	1 632	3 %	163	Vantaa	561	3 %	187
Leppävirta	1 520	2 %	152	Varkaus	515	3 %	172
yhteensä	30 428	48 %	3 043	yhteensä	9 737	49 %	3 246

2013 - 2022				2020 - 2022			
Minne muutetaan?	Ikm	Osuus	per vuosi	Minne muutetaan?	Ikm	Osuus	per vuosi
Siilinjärvi	7 252	13 %	725	Siilinjärvi	2 257	13 %	752
Helsinki	6 065	11 %	607	Helsinki	1 799	10 %	600
Jyväskylä	3 731	6 %	373	Tampere	1 181	7 %	394
Tampere	3 500	6 %	350	Jyväskylä	1 103	6 %	368
Joensuu	2 759	5 %	276	Joensuu	811	5 %	270
Espoo	2 044	4 %	204	Oulu	619	4 %	206
Oulu	1 780	3 %	178	Espoo	617	4 %	206
Vantaa	1 642	3 %	164	Vantaa	496	3 %	165
Iisalmi	1 449	3 %	145	Iisalmi	474	3 %	158
Leppävirta	1 262	2 %	126	Leppävirta	375	2 %	125
yhteensä	31 484	55 %	3 148	yhteensä	9 732	56 %	3 244

- Kuopioon muuttaneiden yleisimmät lähtökunnat ovat pitkällä (2013-2022) tarkastelujaksolla: Siilinjärvi, Helsinki, Jyväskylä, Joensuu, Iisalmi, Tampere. Lyhyellä tarkastelujaksolla (2020–2022) kunnat ovat samoja.
- Kuopiosta pois muuttaneiden yleisimmät tulokunnat ovat enimmäkseen samoja, mutta Iisalmen merkitys on muuttovirralla on pienempi.

Mistä ja minne muutetaan netot?

PITKÄ JAKSO Kuopio			LYHYT JAKSO Kuopio		
2013 - 2022 netto			2020 - 2022 netto		
Mistä muutetaan? Ikm		per vuosi	Mistä muutetaan? Ikm		per vuosi
lisalmi	878	88	Joensuu	262	87
Varkaus	593	59	lisalmi	205	68
Joensuu	555	56	Varkaus	180	60
Kajaani	499	50	Kajaani	155	52
Siilinjärvi	497	50	Mikkeli	149	50
Savonlinna	406	41	Siilinjärvi	137	46
Lapinlahti	365	37	Lapinlahti	135	45
Mikkeli	333	33	Savonlinna	101	34
Pieksämäki	310	31	Suonenjoki	95	32
Leppävirta	258	26	Nurmes	79	26
Yhteensä	4 694	469	Yhteensä	1 498	499

2013 - 2022 netto			2020 - 2022 netto		
Minne muutetaan? Ikm		per vuosi	Minne muutetaan? Ikm		per vuosi
Helsinki	-1 600	-160	Tampere	-460	-153
Tampere	-1 280	-128	Helsinki	-323	-108
Espoo	-412	-41	Turku	-59	-20
Turku	-273	-27	Jyväskylä	-38	-13
Jyväskylä	-207	-21	Espoo	-26	-9
Vantaa	-158	-16	Inari	-19	-6
Lahti	-35	-3	Vaasa	-14	-5
Nokia	-20	-2	Enontekiö	-12	-4
Tyrnävä	-14	-1	Mäntyharju	-11	-4
Järvenpää	-13	-1	Lapua	-9	-3
Yhteensä	-4 012	-401	Yhteensä	-971	-324

- Nettomuuttotaseen tarkastelu kunnittain osoittaa, että Kuopioon on kertynyt kymmenen vuoden aikana eniten muuttovoittoja lisalmesta, Varkaudesta, Joensuusta, Kajaanista ja Siilinjärveltä. Lyhyellä tarkastelujaksolla korostuvat Joensuu, lisalmi, Varkaus, Kajaani, Mikkeli.
- Nettomuuttotase on voimakkaimmin negatiivinen Helsinkiin, Tampereelle, Espooseen, Turkuun, Jyväskylään.

Kuopio 2017 - 2021 ka	
Työntekijöitä alueella	50 818
Omassa kunnassa töissä	42 871
Osuus	84 %
Kunnasta pendelöiviä	7 947

Kuopio 2017 - 2021 ka	
Työpaikkoja alueella	52 915
Omasta kunnasta työn	42 871
Osuus	81 %
Kuntaan pendelöiviä	10 043

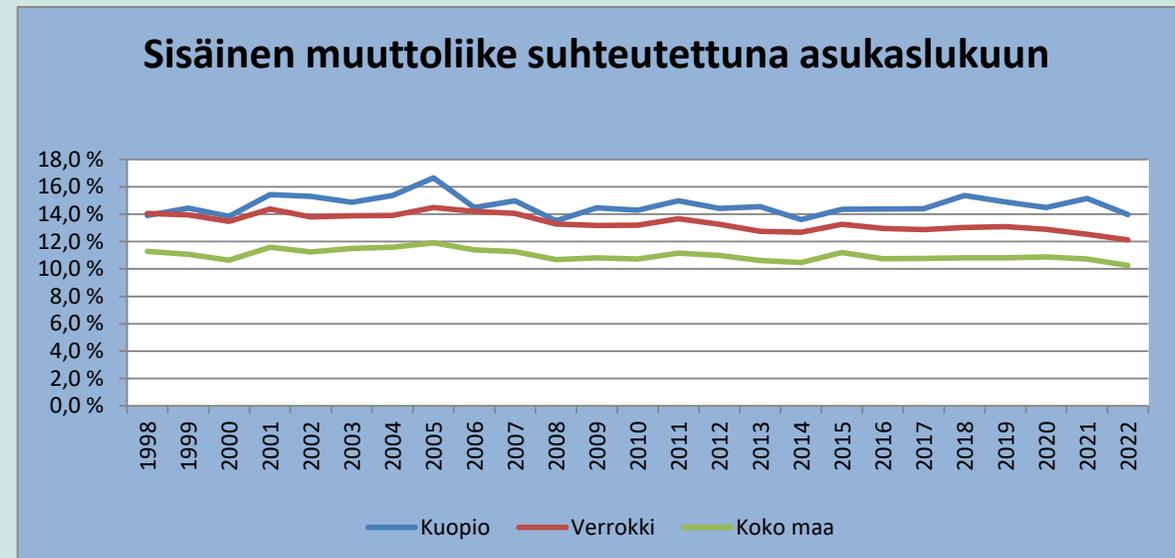
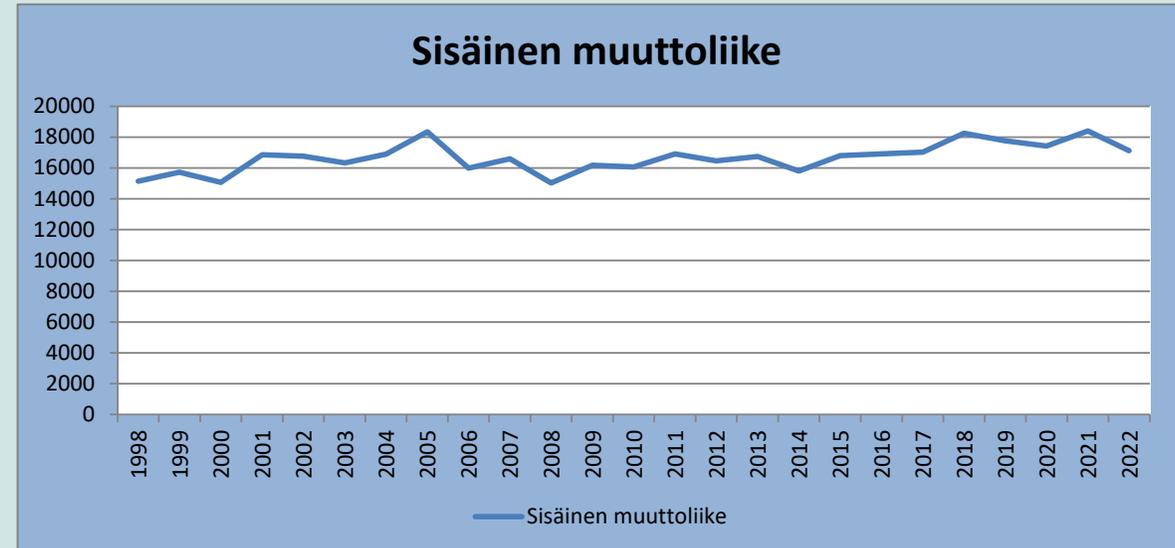
Alueelta työssäkäyvät 2017 - 2021 ka		Osuus työntekijöistä	Osuus pendelöinnistä
Missä käyvät?	Kuopio	42 871	84 %
	Siilinjärvi	2 656	5 %
	Helsinki	540	1 %
	Iisalmi	342	1 %
	Varkaus	303	1 %
	Suonenjoki	274	1 %
	Leppävirta	267	1 %
	Jyväskylä	262	1 %
	Joensuu	248	0 %
	Lapinlahti	227	0 %
	Espoo	186	0 %

Alueella työssäkäyvät 2017 - 2021 ka		Osuus työpaikoista	Osuus pendelöinnistä
Mistä tulevat?	Kuopio	42 871	81 %
	Siilinjärvi	4 643	9 %
	Leppävirta	652	1 %
	Lapinlahti	478	1 %
	Suonenjoki	413	1 %
	Varkaus	293	1 %
	Iisalmi	255	0 %
	Helsinki	252	0 %
	Joensuu	225	0 %
	Tuusniemi	213	0 %
	Kaavi	211	0 %

- Kuopiossa asuvista työllisistä 84 % käy töissä kotikunnassaan. Merkittävin pendelöintisuunta kuopiolaisille on Siilinjärvi (5 % työntekijöistä).
- Kuopiossa sijaitsevista työpaikoista noin 81 % on Kuopiossa asuvien hallussa. Vastaavasti Kuopioon pendelöidään eniten Siilinjärveltä.

Sisäinen muuttoliike

- Kuopion sisäinen muuttoliike on maan keskitasoa sekä verrokkiryhmän keskitasoa vilkkaampaa.
- *Verrokkiryhmä koostuu muista kaupunkimaisista kunnista, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.*

FCG.

Tuloslaskelma

- Toimintatuotoissa ja -kuluissa on varsinaiset kunnan järjestämät palvelut. Tämä laskelman ensimmäinen välisumma – toimintakate on kasvanut Kuopiossa 10 vuoden aikana noin 212 miljoonaa euroa.
- Verotulot perustuvat kunnan verotusoikeuteen. Verotulot ovat kasvaneet noin 137 miljoonaa euroa.
- Valtionosuudet – ei korvamerkittyjä, eivät ylitä palvelun tuottamisesta aiheutuvia menoja. Ne ovat kasvaneet noin 68 miljoonaa euroa.
- Vuosikate on säännöllisten tulojen ja menojen jälkeinen välisumma, olisi oltava > poistot ja mieluummin > nettoinvestoinnit + lainan lyhennys.
- Vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja vuosina 2013–2016, 2018–2019 eikä 2021.
- ”Kurjuutta” mitataan nykyisin alijäämällä. Alijäämään eivät suoraan vaikuta investoinnit; alijäämää ei voi korjata kassavaroilla.

Kuopio	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023TPE
Toimintatuotot 1000 €	263 147	266 338	192 744	190 931	182 845	185 338	186 664	164 958	187 682	190 249	108 797
Toimintamenot 1000 €	813 768	829 637	801 431	814 442	800 818	830 447	870 959	872 198	896 281	954 076	402 923
Toimintakate 1000 €	-550 621	-563 299	-592 842	-604 980	-599 113	-620 123	-660 008	-689 551	-705 866	-762 832	-294 126
Kunnallisvero 1000 €	360 485	375 700	383 129	385 118	388 768	378 301	399 893	421 596	437 818	457 508	226 825
Kiinteistövero 1000 €	33 766	35 778	39 519	37 620	25 537	38 754	40 079	37 106	44 685	47 705	50 767
Yhteisövero 1000 €	17 987	20 355	22 477	21 122	38 434	24 219	24 028	27 485	41 722	44 337	29 117
Muut verotulot 1000 €	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verotulot yhteensä 1000 €	412 238	431 833	445 125	443 860	452 739	441 274	464 000	486 187	524 225	549 551	306 709
Valtionosuudet 1000 €	176 640	173 164	178 715	198 225	197 311	197 256	203 289	248 504	230 764	244 657	39 283
(josta harkinnanvaraiset 1000 €)	0	700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot netto 1000 €	2 785	1 621	6 582	6 689	6 585	13 178	9 205	12 082	11 977	13 136	9 460
Korkotulot 1000 €	3 708	3 591	7 926	7 619	7 635	7 506	7 449	11 056	10 936	10 888	
Muut rahoitustulot 1000 €	3 997	3 767	4 761	4 210	3 660	9 615	5 031	5 009	5 183	5 769	
Korkomenot 1000 €	4 875	5 675	6 025	5 086	4 663	3 892	3 215	3 922	4 082	3 465	
Muut rahoitusmenot 1000 €	45	62	80	54	47	51	60	61	59	56	
Vuosikate 1000 €	41 042	43 319	37 580	43 794	57 522	31 585	16 486	57 222	61 099	44 512	61 326
Poistot 1000 €	47 068	52 044	51 924	53 399	48 339	48 135	54 646	47 831	48 775	48 965	55 022
Satunnaiset tulot 1000 €	7 585	126 024	270	5 181	0	13 284	92 867	9 213	0	0	0
Satunnaiset menot 1000 €	4 077	2 319	0	4 401	0	898	0	0	0	0	0
Tuloslaskelman tulos 1000 €	-2 518	114 980	-14 074	-8 825	9 183	-4 164	54 707	18 604	12 325	-4 453	6 304
Poisterojen muutos 1000 €	444	344	559	464	389	216	211	171	-145	-129	50
Varausten muutos 1000 €	0	96	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos 1000 €	0	0	0	0	0	0	0	402	0	0	0
Ali/ylijäämä 1000 €	-2 074	115 420	-13 515	-8 361	9 572	-3 948	54 918	19 177	12 470	-4 324	6 354
Kumulat. edell. tilik. ja kuluvan tilikauden jäämät 1000 €	1 838	119 365	105 850	98 195	106 091	102 143	157 061	176 238	188 709	184 385	190 739
Asukasluku	115 108	116 171	116 923	117 740	118 209	118 664	119 282	120 210	121 543	122 594	123 185
Verotettava tulo (laskennallisesti)	1 838 984	1 829 649	1 865 811	1 875 497	1 896 429	1 845 371	1 950 698	2 031 788	2 109 965	2 204 859	2 796 857
Veroprosentti	19,60	20,53	20,53	20,53	20,50	20,50	20,50	20,75	20,75	20,75	8,11

- 2023TPE lähde: Valtiokonttori, paitsi verotulojen osalta: Kuntaliiton veroennustekehikko

Kuinkas se menikään?

Tuloslaskelma				Veronkorotus		5 079			
Kuopio	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023TPE
Toimintakate 1000 €	-592 842	-604 980	-599 113	-620 123	-660 008	-689 551	-705 866	-762 832	-294 126
Verotulot yhteensä 1000 €	445 125	443 860	452 739	441 274	464 000	486 187	524 225	549 551	307 000
Valtionosuudet 1000 €	178 715	198 225	197 311	197 256	203 289	248 504	230 764	244 657	39 283
Rahoitustulot ja -menot netto 1000 €	6 582	6 689	6 585	13 178	9 205	12 082	11 977	13 136	9 460
Vuosikate 1000 €	37 580	43 794	57 522	31 585	16 486	57 222	61 099	44 512	61 617
Poistot 1000 €	51 924	53 399	48 339	48 135	54 646	47 831	48 775	48 965	55 022
Satunnaiset tulot 1000 €	270	5 181	0	13 284	92 867	9 213	0	0	0
Satunnaiset menot 1000 €	0	4 401	0	898	0	0	0	0	0
Tuloslaskelman tulos 1000 €	-14 074	-8 825	9 183	-4 164	54 707	18 604	12 325	-4 453	6 595
Poisterojen muutos 1000 €	559	464	389	216	211	171	-145	-129	50
Varausten muutos 1000 €	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos 1000 €	0	0	0	0	0	402	0	0	0
Ali/ylijäämä 1000 €	-13 515	-8 361	9 572	-3 948	54 918	19 177	12 470	-4 324	6 645
Oikaistu tulos	-14 344	-9 605	9 183	-16 550	-38 160	4 312	7 536	-9 274	-23 942
Kumulat. edell. tilik. ja kuluvan tilikauden jäämät 1000 €	105 850	98 195	106 091	102 143	157 061	176 238	188 709	184 385	191 030
Kumulat. edell. tilik. ja kuluvan tilikauden jäämät 1000 €									
OIKAISTU	105 850	96 245	105 428	88 878	50 718	55 030	62 566	53 292	29 349
Asukasluku	116 923	117 740	118 209	118 664	119 282	120 210	121 543	122 594	123 185
Verotettava tulo (laskennallisesti)	1 865 811	1 875 497	1 896 429	1 845 371	1 950 698	2 031 788	2 109 965	2 204 859	0
Veroprosentti	20,53	20,53	20,50	20,50	20,50	20,75	20,75	20,75	8,11

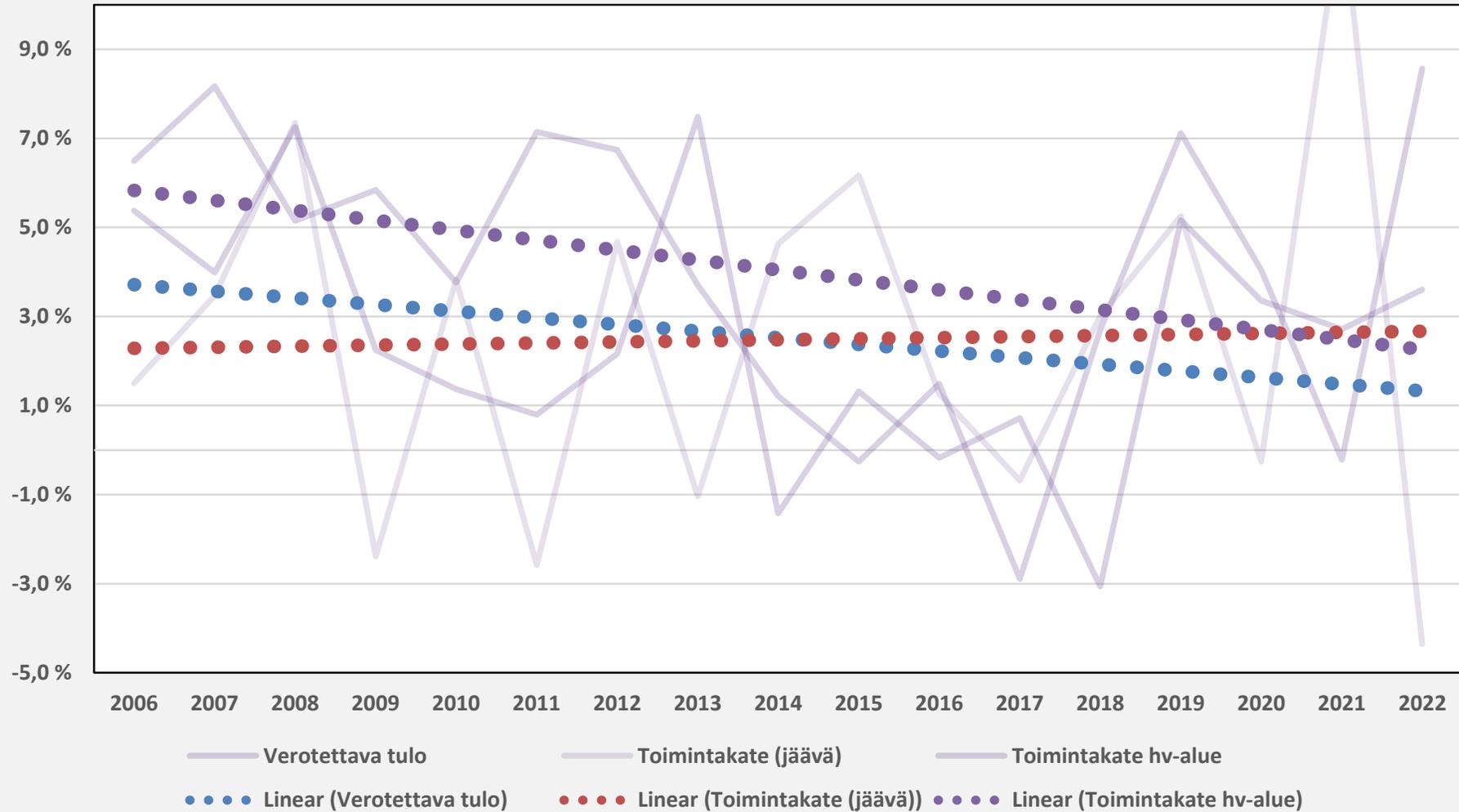
- Verohännät 25,5

Käyttöomaisuuden myynnin vaikutus tulokseen

Kuopio	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Toimintatuotot 1000 €	192 744	190 931	182 845	185 338	186 664	164 958	187 682	190 249
josta: pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13 551	16 719	7 076	18 639	184 660	18 320	12 008	7 293
ja: maa- ja vesialueiden vuokratuotot	13 255	14 013	14 422	15 413	16 222	17 385	17 385	19 608
Toimintamenot 1000 €	801 431	814 442	800 818	830 447	870 959	872 198	896 281	954 076
Toimintakate 1000 €	-592 842	-604 980	-599 113	-620 123	-660 008	-689 551	-705 866	-762 832
Toimintakate ilman pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja ja maa	-619 648	-635 712	-620 611	-654 175	-860 890	-725 256	-735 259	-789 733
Verotulot yhteensä 1000 €	445 125	443 860	452 739	441 274	464 000	486 187	524 225	549 551
Valtionosuudet 1000 €	178 715	198 225	197 311	197 256	203 289	248 504	230 764	244 657
Rahoitustulot ja -menot netto 1000 €	6 582	6 689	6 585	13 178	9 205	12 082	11 977	13 136
Vuosikate 1000 €	37 580	43 794	57 522	31 585	16 486	57 222	61 099	44 512
Vuosikate ilman pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja ja maanm	24 029	27 075	50 446	12 946	-168 174	38 902	49 091	37 219
Poistot 1000 €	51 924	53 399	48 339	48 135	54 646	47 831	48 775	48 965
Tuloslaskelman tulos 1000 €	-14 074	-8 825	9 183	-4 164	54 707	18 604	12 325	-4 453
Tulos ilman pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja ja maanmyynt	-40 880	-39 557	-12 315	-38 216	-146 175	-17 101	-17 068	-31 354
Ali/ylijäämä 1000 €	-13 515	-8 361	9 572	-3 948	54 918	19 177	12 470	-4 324
Ali/ylijäämä ilman pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja ja maan	-40 321	-39 093	-11 926	-38 000	-145 964	-16 528	-16 923	-31 225
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen ja maanvuokrauksen osuus toimintatuotoista:								
	13,9 %	16,1 %	11,8 %	18,4 %	107,6 %	21,6 %	15,7 %	14,1 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen suhde toimintakatteeseen:								
	4,5 %	5,1 %	3,6 %	5,5 %	30,4 %	5,2 %	4,2 %	3,5 %

- Kuopiossa käyttöomaisuuden myynti ja maa- ja vesialueiden vuokratuotot ovat merkittävä osa jokavuotisia toimintatuottoja.

Toimintakatteiden ja verotettavan tulon kehitys eur/asukas

Oma sij.	Toimintakate e/as	2012	2022
	Minimi	3 988	5 014
	25 %	4 850	6 384
	Keskiarvo	5 302	7 085
	75 %	5 678	7 742
	Maksimi	7 742	10 572
62	Kuopio	4 676	6 222
Sij.	Toimintakate e/as	2012	2022
1	Oulu	4 281	5 014
2	Lieto	4 361	5 161
3	Rusko	3 988	5 278
4	Sipoo	4 786	5 279
5	Muurame	4 224	5 331
6	Kirkkonummi	4 701	5 408
7	Nurmijärvi	4 306	5 411
8	Naantali	4 547	5 412
9	Espoo	4 658	5 413
10	Kaarina	4 389	5 440
11	Masku	4 345	5 446
12	Nokia	4 196	5 459
13	Vihti	4 372	5 462
14	Kontiolahti	4 177	5 523
15	Jyväskylä	4 378	5 616
16	Tuusula	4 373	5 626
17	Lempäälä	4 461	5 661
18	Järvenpää	4 397	5 664
19	Kempele	4 238	5 671
20	Pornainen	4 238	5 679

Sij.	Toimintakate e/as	2012	2022
291	Utsjoki	7 461	10 572
290	Puolanka	6 739	9 629
289	Posio	6 559	9 606
288	Vesanto	6 396	9 291
287	Vaala	6 684	9 226
286	Salla	7 185	9 217
285	Ristijärvi	6 723	9 181
284	Pelkosenniemi	7 742	9 178
283	Savukoski	7 504	9 126
282	Enontekiö	7 219	9 117
281	Ylitornio	6 151	9 116
280	Hyrnsalmi	6 605	9 112
279	Rautavaara	6 438	9 076
278	Kannonkoski	5 503	9 036
277	Ilomantsi	6 526	8 969
276	Pello	6 484	8 943
275	Kuhmoinen	6 144	8 631
274	Pertunmaa	5 742	8 624
273	Heinävesi	6 205	8 612
272	Puumala	6 620	8 603

Toimintakate, e/as		2023
	Minimi	2 004
	1. kvartiili	2 513
	Keskiarvo	2 817
	Mediaani	2 741
	3. kvartiili	3 019
	Maksimi	4 522
40	Kuopio	2 388
Sijoitus	Toimintakate, e/as	2023
1	Vihti	2 004
2	Järvenpää	2 115
3	Hyvinkää	2 143
4	Kerava	2 159
5	Pori	2 190
6	Pieksämäki	2 193
7	Naantali	2 197
8	Hamina	2 213
9	Karkkila	2 222
10	Koski Tl	2 225
11	Lieksa	2 240
12	Sastamala	2 243
13	Ruokolahti	2 257
14	Rautjärvi	2 258
15	Lappeenranta	2 268
16	Nakkila	2 278
17	Forssa	2 280
18	Joensuu	2 281
19	Teuva	2 291
20	Hämeenlinna	2 292

Sijoitus	Toimintakate, e/as	2023
290	Utajärvi	4 522
289	Utsjoki	4 498
288	Enontekiö	4 412
287	Vaala	4 359
286	Merijärvi	4 038
285	Pelkosenniemi	3 959
284	Lestijärvi	3 889
283	Pudasjärvi	3 851
282	Pyhäjoki	3 840
281	Kittilä	3 836
280	Ranua	3 833
279	Taivalkoski	3 821
278	Liminka	3 800
277	Muonio	3 748
276	Kauniainen	3 718
275	Perho	3 663
274	Sievi	3 609
273	Kärsämäki	3 589
272	Kolari	3 559
271	Lumijoki	3 551

- Vuonna 2023 Kuopion toimintakate asukasluukuun suhteutettuna on noin 2 388 euroa/asukas (sija 40).

Lähde: Kuntien tilinpäätösennusteet, Valtiokonttori.

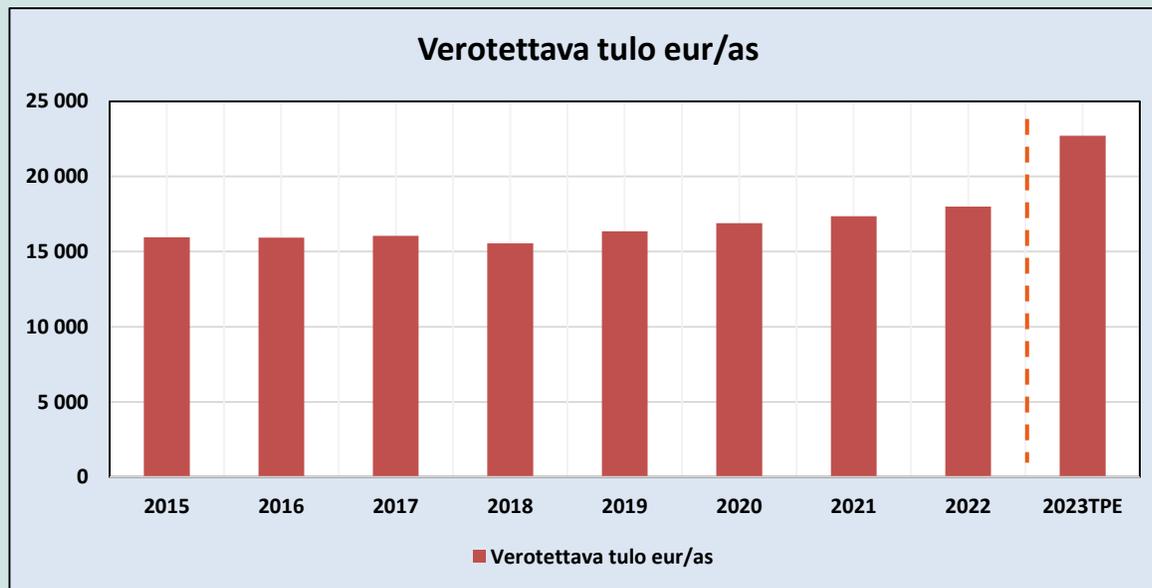
	Konsernin	Emon	Konserni laskenn.	Emo	Konsernikate/emon kate	
	toimintakate	toimintakate	soten jälkeen	soten jälkeen		
	2022	2022	2023	2023	2022	2023
Kittilä	34 515	52 383	7 080	24 948	-34,1 %	-71,6 %
Pietarsaari	107 201	137 318	22 323	52 441	-21,9 %	-57,4 %
Hanko	46 394	55 748	8 684	18 039	-16,8 %	-51,9 %
Helsinki	3 081 645	3 841 784	728 381	1 488 520	-19,8 %	-51,1 %
Tampere	1 142 197	1 442 528	291 801	592 132	-20,8 %	-50,7 %
Kajaani	208 344	268 816	61 230	121 702	-22,5 %	-49,7 %
Kemi	127 908	147 396	23 905	43 392	-13,2 %	-44,9 %
Kotka	310 733	366 754	79 672	135 693	-15,3 %	-41,3 %
Karvia	13 900	16 140	3 435	5 676	-13,9 %	-39,5 %
Kouvola	496 301	564 122	121 129	188 951	-12,0 %	-35,9 %
Kuhmo	56 988	63 991	14 567	21 569	-10,9 %	-32,5 %
Vantaa	1 184 547	1 394 029	436 095	645 577	-15,0 %	-32,4 %
Rovaniemi	372 041	427 933	116 571	172 463	-13,1 %	-32,4 %
Lappeenranta	389 971	439 334	111 222	160 584	-11,2 %	-30,7 %
Inari	48 249	55 752	17 454	24 957	-13,5 %	-30,1 %
Kokkola	274 150	310 123	89 193	125 166	-11,6 %	-28,7 %
Sodankylä	56 308	63 808	18 698	26 197	-11,8 %	-28,6 %
Vieremä	20 826	23 883	8 332	11 389	-12,8 %	-26,8 %
Keminmaa	47 778	53 194	15 252	20 667	-10,2 %	-26,2 %
Lahti	613 732	695 130	235 682	317 081	-11,7 %	-25,7 %
Kemijärvi	52 365	57 723	15 724	21 082	-9,3 %	-25,4 %
Polvijärvi	28 211	30 741	7 600	10 130	-8,2 %	-25,0 %
Porvoo	273 177	308 510	112 477	147 809	-11,5 %	-23,9 %
Kuopio	695 569	762 832	219 570	286 834	-8,8 %	-23,5 %
Mäntsälä	112 424	124 128	40 299	52 003	-9,4 %	-22,5 %
Naantali	97 800	107 430	33 290	42 921	-9,0 %	-22,4 %
Riihimäki	159 824	172 543	50 551	63 270	-7,4 %	-20,1 %
Mikkeli	334 155	360 007	103 211	129 063	-7,2 %	-20,0 %
Turku	1 118 791	1 225 387	428 442	535 039	-8,7 %	-19,9 %
Kankaanpää	76 930	83 072	24 750	30 892	-7,4 %	-19,9 %

	Konsernin	Emon	Konserni laskenn.	Emo	Konsernikate/emon kate	
	toimintakate	toimintakate	soten jälkeen	soten jälkeen		
	2022	2022	2023	2023	2022	2023
Kuhmoinen	20 259	18 289	8 449	6 479	10,8 %	30,4 %
Ikaalinen	50 406	46 307	20 941	16 842	8,9 %	24,3 %
Lappajärvi	22 617	21 481	8 413	7 276	5,3 %	15,6 %
Jokioinen	32 429	30 674	13 904	12 150	5,7 %	14,4 %
Iisalmi	144 538	136 494	64 471	56 427	5,9 %	14,3 %
Nakkila	35 090	33 397	13 759	12 066	5,1 %	14,0 %
Forssa	113 420	108 383	41 238	36 200	4,6 %	13,9 %
Joensuu	482 921	459 351	194 175	170 605	5,1 %	13,8 %
Huittinen	68 456	65 094	28 438	25 077	5,2 %	13,4 %
Halsua	8 854	8 438	3 518	3 102	4,9 %	13,4 %
Sastamala	159 895	153 136	58 177	51 418	4,4 %	13,1 %
Lieksa	81 828	79 000	25 147	22 319	3,6 %	12,7 %
Mänttä-Vilppula	72 391	69 708	24 553	21 870	3,8 %	12,3 %
Outokumpu	49 110	47 306	16 749	14 946	3,8 %	12,1 %
Varkaus	148 080	142 963	51 924	46 807	3,6 %	10,9 %
Isojoki	15 480	14 959	5 325	4 804	3,5 %	10,8 %
Paimio	69 853	66 596	33 779	30 521	4,9 %	10,7 %
Säkylä	43 848	42 328	16 596	15 076	3,6 %	10,1 %

FCG.

Verorahoitus

Oma sij.	Verotettava tulo €/as	2013	2022		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023TPE
	Minimi	9 715	9 911	Verotettava tulo eur/as	15 958	15 929	16 043	15 551	16 354	16 902	17 360	17 985	22 705
	25 %	11 964	14 182										
	Keskiarvo	14 028	16 388										
	75 %	15 772	18 070										
	Maksimi	34 813	45 913										
77	Kuopio	15 976	17 985										
Sij.	Verotettava tulo €/as	2013	2022	Sij.	Verotettava tulo €/as	2013	2022						
1	Kauniainen	34 813	45 913	289	Kinnula	9 760	11 854						
2	Espoo	24 396	27 020	288	Rautavaara	10 205	11 926						
3	Helsinki	21 546	25 338	287	Ranua	10 716	12 069						
4	Kirkkonummi	21 710	25 027	286	Rääkkylä	9 715	12 132						
5	Sipoo	20 684	24 204	285	Soini	10 070	12 313						
6	Tuusula	20 737	23 687	284	Polvijärvi	10 727	12 314						
7	Pirkkala	20 216	23 242	283	Siikainen	10 382	12 354						
8	Siuntio	19 520	23 095	282	Karvia	10 689	12 489						
9	Naantali	18 870	22 477	281	Pielavesi	10 840	12 569						
10	Nurmijärvi	19 882	22 383	280	Kivijärvi	9 925	12 602						
11	Porvoo	18 895	22 131	279	Vesanto	10 719	12 602						
12	Järvenpää	20 107	22 124	278	Juuka	10 832	12 642						
13	Kaarina	19 499	21 904	277	Karjoki	11 175	12 663						
14	Inkoo	18 284	21 844	276	Kannonkoski	10 681	12 671						
15	Kustavi	15 250	21 840	275	Pudasjärvi	10 703	12 686						
16	Vihti	18 503	21 562	274	Kärsämäki	9 991	12 780						
17	Hyvinkää	18 537	21 353	273	Tuusniemi	10 955	12 839						
18	Rauma	18 931	21 192	272	Siikalatva	10 985	12 869						
19	Kerava	19 738	20 988	271	Posio	11 336	12 962						
20	Masku	17 219	20 940	270	Punkalaidun	11 746	13 044						

- Kuopion verotettava tulo asukasta kohden oli vuonna 2022 maan keskitasoa suurempi.
- Vuoden 2023 kehitykseen vaikuttavat nk. **verohännät**. Vuosi ei ole vertailukelpoinen edellisiin.
- Vuosien 2019 ja 2020 väliseen kehitykseen voivat vaikuttaa laskennalliset tekijät kuten vuoden 2019 tulorekisterin käyttönotosta viivästyneet verotulokertymät.

Kunnan tulovero – veroprosentti

Oma sij.	Veroprosentti	2012	2022	2023
	Minimi	16,50	17,00	4,36
	25 %	19,50	20,75	8,11
	Keskiarvo	19,87	21,14	8,50
	75 %	20,50	21,75	9,11
	Maksimi	21,75	23,50	10,86
70	Kuopio	19,64	20,75	8,11
Sij.	Veroprosentti	2012	2022	2023
1	Kauniainen	16,50	17,00	4,36
2	Espoo	17,75	18,00	5,36
3	Eurajoki	18,63	18,00	5,36
4	Helsinki	18,50	18,00	5,36
5	Kustavi	19,25	18,00	5,36
6	Luhanka	19,00	18,50	5,86
7	Vantaa	19,00	19,00	6,36
8	Inari	19,00	19,00	6,36
9	Naantali	17,75	19,00	6,36
10	Sysmä	19,00	19,00	6,36
11	Kerava	18,75	19,25	6,61
12	Sipoo	19,25	19,25	6,61
13	Lieto	18,71	19,50	6,86
14	Muurame	19,50	19,50	6,86
15	Puumala	21,00	19,50	6,86
16	Taivassalo	20,00	19,50	6,86
17	Turku	18,75	19,50	6,86
18	Kemiönsaari	19,75	19,75	7,11
19	Kirkkonummi	19,00	19,75	7,11
20	Nurmijärvi	19,00	19,75	7,11
Sij.	Veroprosentti	2012	2022	2023
293	Halsua	21,00	23,50	10,86
292	Ylivieska	21,00	23,00	10,36
291	Kaskinen	20,00	23,00	10,36
290	Mänttä-Vilppula	21,00	22,50	9,86
289	Ähtäri	20,75	22,50	9,86
288	Veteli	21,00	22,50	9,86
287	Teuva	20,50	22,50	9,86
286	Reisjärvi	21,00	22,50	9,86
285	Merijärvi	20,50	22,50	9,86
284	Kyyjärvi	19,50	22,50	9,86
283	Karjajoki	20,50	22,50	9,86
282	Jämijärvi	20,50	22,50	9,86
281	Isojoki	21,00	22,50	9,86
280	Haapajärvi	21,00	22,50	9,86
279	Rautalampi	20,50	22,50	9,86
278	Evijärvi	21,00	22,50	9,86
277	Vehmaa	20,50	22,25	9,61
276	Vimpeli	20,50	22,25	9,61
275	Tyrnävä	20,50	22,00	9,36
274	Simo	20,75	22,00	9,36

- Kunnalla on verotusoikeus (rajaamaton). Tuloveron määrä perustuu kuntalaisten tulotasoon, tuloverosta tehtäviin vähennyksiin (efektiivinen vero) ja veroprosenttiin.
- Kunnan tulovero on silti enemmän suhteellinen kuin progressiivinen.
- Kuopion tuloveroprosentti vuonna 2023 (8,11 %) on Manner-Suomen keskitasoa (8,50 %) matalampi.
- Kuopion veroprosentti oli 1,22-kertainen Kauniaisiin nähden vuonna 2022, nyt 1,86-kertainen.

Oma sij.	Kiinteistövero e/as	2012	2022		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023TPE	
	Minimi	79	150		Kiinteistöverotulo per asukas	338	320	216	327	336	309	368	389	412
	25 %	153	281		Kiinteistöverotulo veroprosenttia	2,12	2,01	1,35	2,10	2,05	1,83	2,12	2,16	1,82
	Keskiarvo	225	393											
	75 %	236	431											
	Maksimi	1 510	2 588											
96	Kuopio	223	389											
Sij.	Kiinteistövero e/as	2012	2022	Sij.	Kiinteistövero e/as	2012	2022							
1	Eurajoki	1 420	2 588	291	Tyrnävä	108	150							
2	Pelkosenniemi	1 510	2 105	290	Liminka	87	155							
3	Kustavi	1 315	1 610	289	Lumijoki	79	164							
4	Utajärvi	746	1 208	288	Laihia	146	200							
5	Vaala	706	1 183	287	Rusko	141	200							
6	Kittilä	708	1 138	286	Nousiainen	144	201							
7	Pyhäjoki	118	1 109	285	Kontiolahti	136	207							
8	Tervola	689	1 013	284	Uurainen	99	215							
9	Sodankylä	549	1 007	283	Isokyrö	120	221							
10	Kolari	704	998	282	Masku	168	221							
11	Luhanka	374	925	281	Hausjärvi	132	222							
12	Puumala	583	884	280	Aura	128	223							
13	Pyhäntä	170	817	279	Kaarina	172	225							
14	Simo	121	801	278	Hämeenkyrö	190	225							
15	Kuhmoinen	466	762	277	Paimio	136	225							
16	Taivassalo	501	759	276	Pedersöre	136	227							
17	Ristijärvi	448	740	275	Lapua	145	229							
18	Inari	536	706	274	Polvijärvi	137	229							
19	Kaskinen	233	701	273	Ylöjärvi	206	230							
20	Hirvensalmi	412	676	272	Kiuruvesi	159	231							

- Kunta perii verotuloa myös sen alueella olevista kiinteistöistä.
- Pääasiallinen kiinteistövero peritään
  - maapohjasta jne.,
  - vakituista asunnoista ja
  - muista asuinrakennuksista (vapaa-ajan asunnot).
- Olemassa myös voimalaitosvero ja rakentamattomien tonttien vero.
- Toisin kuin kunnan tuloveroprosentti, kiinteistövero ei ole alarajaltaan rajaamaton.
- Kiinteistöveroprosenttien taso on noussut jopa enemmän kuin tuloveroprosentti.
- Kuopion kiinteistöverotuotot asukasta kohden vuonna 2022 olivat lähellä maan keskiarvoa, mutta mediaania suuremmat (sija 96).

- Yleinen kiinteistöveroprosentti on Kuopiota suurempi Lahdessa, Rovaniemellä ja Seinäjoella. Vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosentti on Kuopiota suurempi ainoastaan Tampereella. Muiden kuin vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosentit ovat Kuopiota suurempia Jyväskylässä sekä Seinäjoella.
- Yleisen kiinteistöveroprosentin mukainen veropohja asukasta kohden on Jyväskylässä, Tampereella ja Seinäjoella Kuopiosta suurempi. Vakituisten asuntojen kiinteistöveropohja on Kuopiossa verrokkiryhmän kolmanneksi suurin. Muiden kuin vakituisten asuntojen kiinteistöveropohja on kaikissa verrokkikunnista vähäinen verrattuna Kuopioon.

	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Turku	Seinäjoki	Rovaniemi
Tuloveroprosentti	8,80	8,00	8,50	8,80	8,50	8,30	7,50	9,00	9,50
Veroprosentilla euroa	26 846 354	31 203 375	15 032 879	25 949 936	48 602 195	58 610 139	44 398 459	14 651 258	14 090 057
Verotettava tulo euroa/asukas	21 695	21 121	19 305	21 538	22 569	22 988	22 148	22 126	21 615
Yleinen kiinteistövero	1,30	1,30	1,10	1,35	1,15	1,25	1,30	1,45	1,55
...veropohja euroa/asukas	15 836	17 545	15 071	14 960	14 129	17 700	20 343	18 298	14 879
Vakituinen asuinrakennus	0,62	0,55	0,45	0,60	0,50	0,65	0,45	0,60	0,60
...veropohja euroa/asukas	24 049	23 619	23 837	24 727	23 029	22 112	21 971	24 668	23 353
Muu kuin vakit.asuinrakennus	1,35	1,55	1,00	1,35	0,93	1,10	1,10	1,65	1,20
...veropohja euroa/asukas	1 527	343	583	208	273	225	171	241	914
Voimalaitos	2,50	3,10	2,85	3,10	3,10	3,00	0,00	3,10	3,10
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,60	0,16	0,40	0,00	0,00	0,20
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00	4,00	0,00	4,00	0,00	5,00	4,00	6,00	4,00

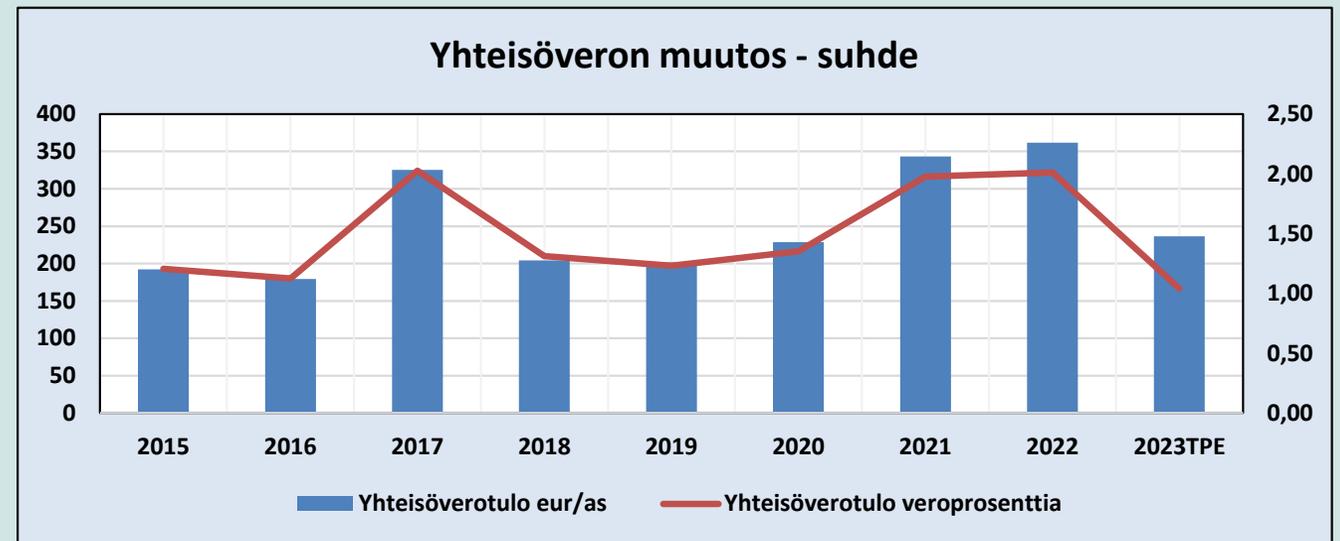
	Kuopio	Iisalmi	Varkaus	Siilinjärvi	Suonenjoki	Lapinlahti	Leppävirta
Tuloveroprosentti	8,80	8,50	9,00	10,00	9,80	9,30	9,00
Veroprosentilla euroa	26 846 354	3 982 911	4 006 014	4 578 669	1 191 067	1 571 508	1 773 012
Verotettava tulo euroa/asukas	21 695	19 457	21 121	21 773	18 057	17 663	19 744
Yleinen kiinteistövero	1,30	1,10	1,45	1,25	1,05	1,24	1,00
...veropohja euroa/asukas	15 836	13 904	14 508	10 428	10 022	9 678	13 337
Vakituinen asuinrakennus	0,62	0,55	0,55	0,65	0,70	0,60	0,45
...veropohja euroa/asukas	24 049	23 201	22 206	22 271	21 899	21 755	24 515
Muu kuin vakit.asuinrakennus	1,35	0,93	1,10	1,00	1,25	1,23	1,00
...veropohja euroa/asukas	1 527	811	924	577	2 328	2 523	5 544
Voimalaitos	2,50	2,85	2,85	1,25	3,00	3,10	3,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	1,25	0,30	0,00	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	0,00	3,00	0,00	2,00	2,00

- Kunnat saavat valtiolta oman osuutensa yritysten tuottaman yhteisöveron tuotosta. Tämä kuntien ja valtion välinen jako-osuus sovitaan (vuosittain).
- Yhteisöveron keskinäinen jako kunnille perustuu useassa kunnassa toimivien yritysten osalta kunnan työpaikkojen sijainteihin. Yhteisöveron piiriin kuuluu myös alueelliset puun kantorahatulot, jotka jaetaan kunnille pinta-alan perusteella.
- Kuntien keskinäinen osuus yhteisöverosta perustuu kunnassa yritysten ja yritysten työpaikkojen määrän ja yritysten verotettavan tulon perusteella.
- Kuopion yhteisöverot olivat vuonna 2022 maan keskitasoa vähän pienemmät

Oma sij.	Yhteisövero e/as	2012	2022
	Minimi	44	121
	25 %	114	294
	Keskiarvo	166	458
	75 %	190	566
	Maksimi	681	1 813
165	Kuopio	143	362
Sij.	Yhteisövero e/as	2012	2022
1	Harjavalta	215	1 813
2	Savukoski	533	1 595
3	Rautavaara	398	1 576
4	Porvoo	295	1 451
5	Vieremä	222	1 414
6	Kyyjärvi	232	1 200
7	Helsinki	436	1 168
8	Multia	339	1 134
9	Heinävesi	338	1 062
10	Puumala	350	1 042
11	Hamina	146	1 035
12	Kaskinen	355	1 029
13	Rautjärvi	120	1 002
14	Kivijärvi	266	967
15	Ilomantsi	318	957
16	Sievi	281	935
17	Turku	384	913
18	Sonkajärvi	232	909
19	Pyhäjärvi	601	894
20	Puolanka	261	861

Sij.	Yhteisövero e/as	2012	2022
291	Luoto	47	121
290	Nousiainen	70	126
289	Tyrnävä	54	129
288	Lumijoki	46	145
287	Liminka	44	151
286	Pornainen	48	152
285	Utsjoki	63	154
284	Akaa	75	162
283	Simo	66	166
282	Muhos	187	169
281	Alavieska	65	181
280	Laihia	126	191
279	Siuntio	70	191
278	Järvenpää	97	191
277	Hailuoto	62	193
276	Ypäjä	76	194
275	Liperi	66	194
274	Nakkila	89	196
273	Vesilahti	54	199
272	Vihti	104	209

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023TPE
Yhteisöverotulo eur/as	192	179	325	204	201	229	343	362	236
Yhteisöverotulo veroprosenttia	1,20	1,13	2,03	1,31	1,23	1,35	1,98	2,01	1,04

FCG.

Valtionosuudet

- Vuonna 2023 Kuopion valtionosuudet ovat Manner-Suomen 24:nneksi pienimmät: ne vastaavat noin 1,4 veroprosenttiyksikön tuottoa.

Oma sij.	vos veroprosenttia	2013	2022
	Minimi	0,6	0,8
	25 %	11,0	12,6
	Keskiarvo	19,6	21,7
	75 %	26,6	30,3
	Maksimi	50,0	49,4
58	Kuopio	9,6	11,1

Sij.	vos veroprosenttia	2013	2022
1	Kauniainen	1,0	0,8
2	Espoo	0,6	2,0
3	Helsinki	2,1	2,2
4	Kirkkonummi	2,8	3,5
5	Sipoo	4,3	3,5
6	Tuusula	2,9	3,8
7	Pirkkala	3,5	4,1
8	Järvenpää	3,2	4,5
9	Siuntio	4,3	4,6
10	Nurmijärvi	3,4	4,6
11	Naantali	5,6	4,7
12	Kerava	2,7	5,2
13	Kaarina	4,7	5,3
14	Masku	5,6	5,3
15	Vantaa	3,6	5,7
16	Vihti	4,6	5,8
17	Porvoo	5,6	5,9
18	Rusko	6,0	6,1
19	Lempäälä	6,5	6,3
20	Pornainen	7,2	6,4

Sij.	vos veroprosenttia	2013	2022
289	Posio	36,5	47,8
288	Rautavaara	45,5	47,8
287	Vesanto	42,3	47,2
286	Salla	42,2	44,9
285	Merijärvi	36,2	44,6
284	Pielavesi	35,3	44,1
283	Perho	37,7	43,6
282	Hyrnsalmi	34,3	43,1
281	Utsjoki	37,3	42,4
280	Kinnula	44,0	42,4
279	Vaala	33,3	42,2
278	Rääkkylä	37,7	41,9
277	Pudasjärvi	40,8	41,5
276	Kivijärvi	45,3	40,5
275	Juuka	36,2	40,2
274	Kannonkoski	38,7	40,1
273	Kärsämäki	39,8	39,4
272	Enontekiö	36,9	38,8
271	Siikalatva	34,6	38,8
270	Taivalkoski	38,0	38,4

Vos veroprosenttia		2023
Minimi		-4,32
1. kvartiili		2,56
Keskiarvo		4,79
Mediaani		4,19
3. kvartiili		6,67
Maksimi		15,70
24	Kuopio	1,40

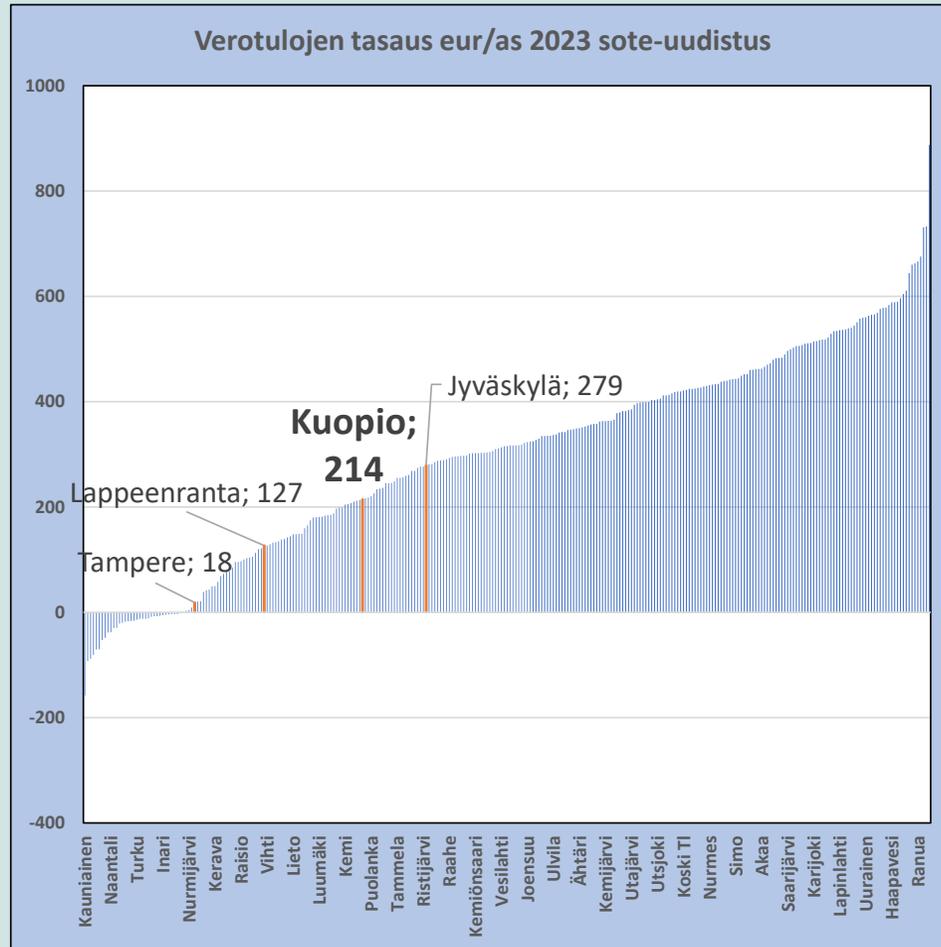

Sijoitus	Vos veroprosenttia	2023	Sijoitus	Vos veroprosenttia	2023
1	Kaskinen	-4,32	290	Ranua	15,70
2	Eurajoki	-1,86	289	Kärsämäki	15,29
3	Pertunmaa	-1,26	288	Utsjoki	15,14
4	Kustavi	-1,15	287	Taivalkoski	14,31
5	Harjavalta	-0,81	286	Merijärvi	14,18
6	Tuusniemi	-0,38	285	Perho	14,14
7	Hanko	0,05	284	Utajärvi	13,51
8	Kaavi	0,09	283	Pudasjärvi	13,01
9	Kemi	0,10	282	Lumijoki	11,84
10	Mänttä-Vilppula	0,28	281	Kivijärvi	11,46
11	Hamina	0,55	280	Toholampi	11,37
12	Ruokolahti	0,85	279	Vaala	11,33
13	Hirvensalmi	0,86	278	Puolanka	11,21
14	Helsinki	0,87	277	Tyrnävä	10,81
15	Luumäki	0,87	276	Reisjärvi	10,68
16	Hämeenlinna	0,87	275	Siikalatva	10,55
17	Tampere	0,90	274	Uurainen	10,55
18	Kouvola	0,91	273	Enontekiö	10,48
19	Mikkeli	0,96	272	Evijärvi	10,40
20	Pelkosenniemi	1,04	271	Kuortane	10,38

Vuosi 2022		Vuosi 2023		Muutos-%		
Valtionosuusprosentti:		23,59 %	Valtionosuusprosentti	22,09 %		
Omarahoitusosuus		4 291,07	Omarahoitusosuus	1 359,93	-68,3 %	
Ikäryhmähinnat:	Ikä 0–5	9 713,30	Ikäryhmähinnat:	Ikä 0–5	8 010,94	-17,5 %
	Ikä 6	10 305,71		Ikä 6	8 499,51	-17,5 %
	Ikä 7–12	8 596,30		Ikä 7–12	7 071,51	-17,7 %
	Ikä 13–15	14 733,47		Ikä 13–15	12 129,17	-17,7 %
	Ikä 16–18	4 728,28		Ikä 16+	62,57	-98,7 %
	Ikä 19–64	1 157,20				
	Ikä 65–74	2 306,18				
	Ikä 75–84	6 457,36				
	Ikä 85+	22 359,22				
Hinnat:	Sairastavuus	1 329,61	Sairastavuus			
	Työttömyysaste	103,34	Työttömyysaste	67,78	-34,4 %	
	Kaksikielisyys I (koko väestö)	318,56	Kaksikielisyys I (koko väestö)	287,68	-9,7 %	
	Kaksikielisyys II, (ruotsink.)	318,56	Kaksikielisyys II, (ruotsink.)	287,68	-9,7 %	
	Vieraskielisyys	2 237,64	Vieraskielisyys	1 680,57	-24,9 %	
	Asukastiheys	45,00	Asukastiheys	40,64	-9,7 %	
	Saaristo	438,47	Saaristo	395,97	-9,7 %	
	Saaristo-osakunta	320,75	Saaristo-osakunta	289,65	-9,7 %	
	Koulutustausta	457,42	Koulutustausta	27,82	-93,9 %	
Hinnat:	Syrjäisyys	226,40	Hinnat:	Syrjäisyys	61,24	-73,0 %
	Saamen kotiseutu	2 875,50		Saamen kotiseutu	895,43	-68,9 %
	Työpaikkaomavaraisuus	68,71		Työpaikkaomavaraisuus	12,82	-81,3 %
				HYTE-kerroin	18,89	
				Väestön kasvu	10,02	

- Valtionosuudet muuttuivat huomattavasti uudistuksen yhteydessä
- Muuttuneet kertoimet
  - Ikäryhmissä 16-vuotta täyttäneet korvasi kaikki aikaisemmat yli 16 vuotiaiden ikäluokat
  - Sairastavuus poistui
  - Vieraskielisten laskenta kertoimesta vieraskielisten määrään
  - Syrjäisyyskertoimen laskenta muuttui kokonaan (kerroin lasketaan tiestön mukaisesti)
  - Koulutustaustaan uusi kerroin (suhteutus koko maan kertoimeen)
  - Työpaikkaomavaraisuuteen uusi kerroin (suhteutus koko maan kertoimeen)
  - Omarahoitusosuus – ennen 4 291 euroa/asukas
→ Kuopiossa noin 516 M€
  - Omarahoitusosuus vuonna 2023 on noin 1 360 euroa/asukas
→ Kuopiossa noin 165 M€
  - Vuonna 2024 omarahoitusosuus on noin 1 400 euroa/asukas
→ Kuopiossa noin 172 M€

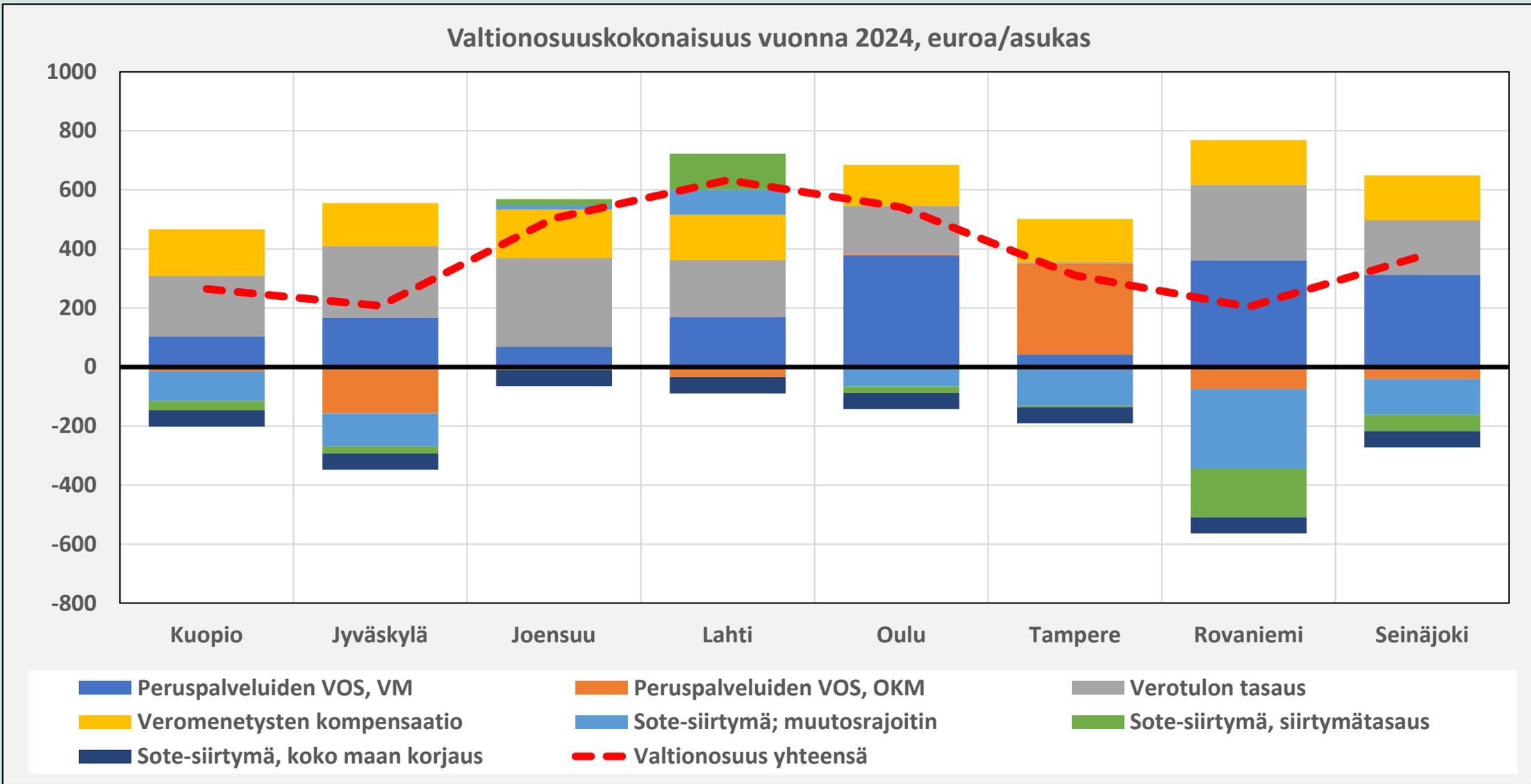
Verotulojen taseaus sote-uudistuksen jälkeen

- Uudessa verotulojen taseausjärjestelmässä tasaukseen huomioidaan tuloverot, yhteisöverot ja puolet kiinteistöverosta.
- Voimalaitoksista huomioidaan kuitenkin vain ydinvoimala, ei tuulivoimaa.
- Myös uusi järjestelmä maksaa noin 800 miljoonaa euroa, mutta tasausta maksavat kunnat maksavat vain noin 100 miljoonaa euroa tasausta.
- Kun uudessa verotulojen taseausjärjestelmässä kunnan laskennalliset verotulot ylittävät taseusrajan (maan keskiarvo), maksaa kunta ylittävältä osuudelta 10 % tasausta.
- Mikäli kunnan laskennallinen asukaskohtainen verotulo on pienempi kuin taseusraja, kunta saa taseuslisää 90 prosentin osuuden kunnan laskennallisen verotulon ja taseusrajan erotuksesta.
- Kuopio saa verotulon tasausta noin 214 €/asukas → noin 25,6 M€

Sote-uudistuksen jälkeen eur/as	
Kauniainen	-159
Helsinki	-92
Porvoo	-88
Espoo	-81
Kustavi	-71
Harjavalta	-70
Puumala	-53
Savukoski	-49
Vieremä	-39
Naantali	-38
Kaskinen	-30
Sipoo	-30
Kittilä	-22
Rautavaara	-20
Tuusula	-18
Eurajoki	-17
Kirkkonummi	-17
Vantaa	-16
Turku	-14
Inkoo	-13
Sodankylä	-13
Rauma	-12
Pirkkala	-11
Hamina	-9
Pyhäjärvi	-8
Merikarvia	-8
Hanko	-7
Inari	-6
Hyvinkää	-4
Pelkosenniemi	-4
Heinävesi	-4
Jämsä	-3
Juupajoki	-3
Ruokolahti	-1
Multia	-0

Mitä valtionosuus tarkoittaa 2024?

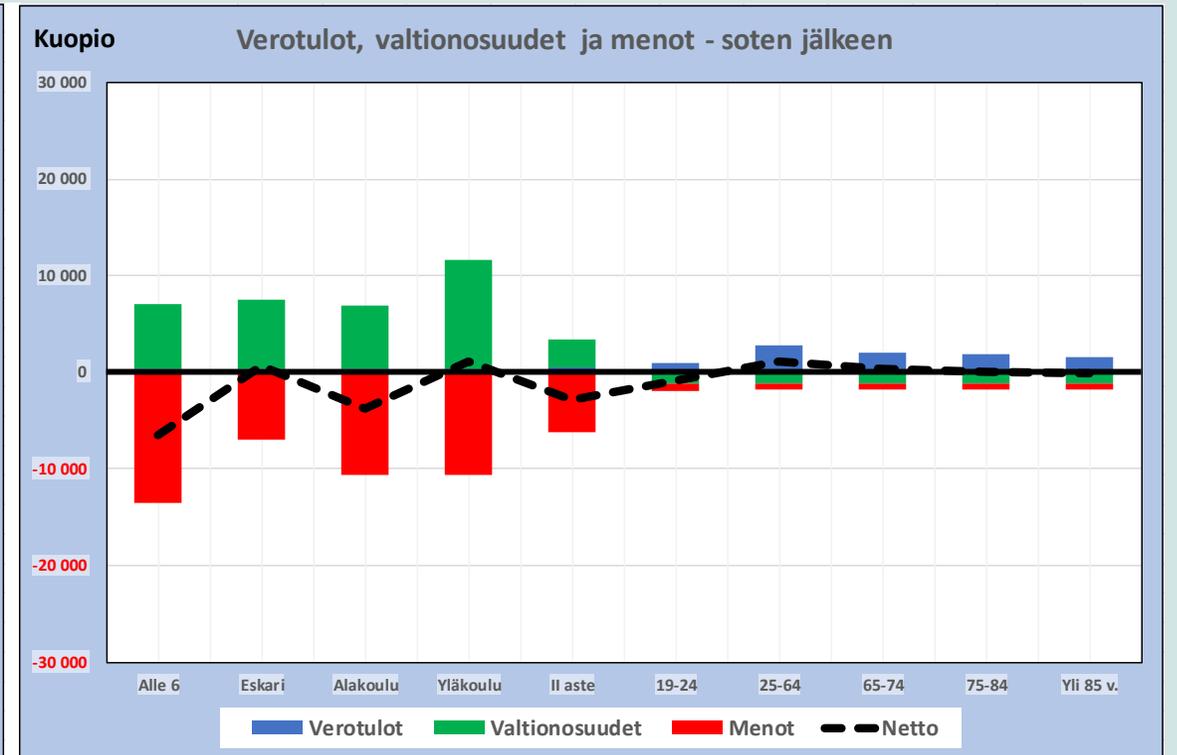
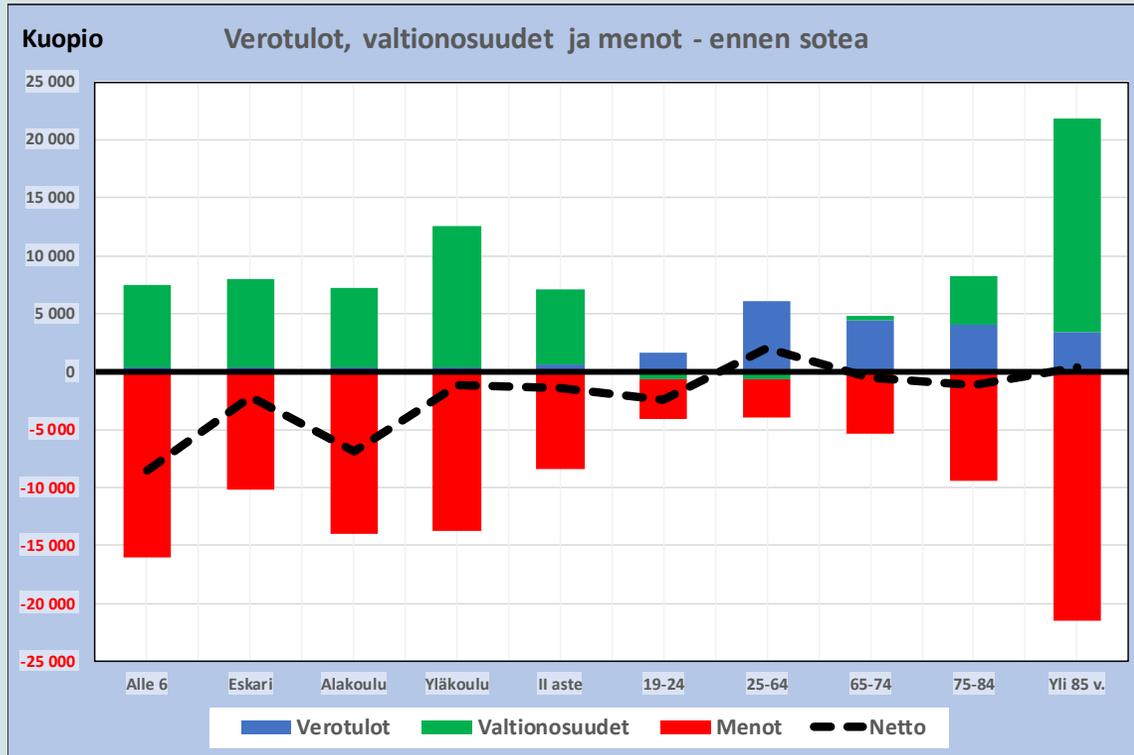
FCG.

Kunta ennen ja jälkeen

Kuinka paljon palvelurakenteen myötä muuttoliike maksaa?

Kuopio	Ulkoiset toimintakulut yhteensä				
Yleishallintopalvelut	6 555 389	Asumisen viranomaispalvelut	289 368	Erittelemätön lastensuojelun sijaishuolto	Perustason lääkinällinen avokuntoutus
Vaalien järjestäminen	531 189	Asumisen kehittämisen koordinointi	0	Lastensuojelun ammatillinen perhehoito	Perustason vastaanottopalvelut
Päiväkotitoiminta	63 240 966	Ympäristönsuojelun kehittämis- ja edistäminen	761 478	Lastensuojelun laitospalvelu	Työterveyshuolto
Perhepäivähoito	3 420 345	Ympäristönsuojelun lupa- ja valvontatehtävät	486 419	Lastensuojelun perhehoito	Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut
Muu varhaiskasvatus	4 683 122	Kadut ja yleiset alueet	16 789 124	Lastensuojelun avohuolto	Erittelemätön suun terveydenhuolto
Esiopetus	5 345 948	Pysäköinnin järjestäminen ja valvonta	518 739	Erittelemättömät lapsiperheiden palvelut	Suun terveydenhuollon erityistason palvelut
Perusopetus	82 925 981	Puistot ja viheralueet	2 312 106	Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus	Suun terveydenhuollon perustason palvelut
Aamu- ja iltapäivätoiminta	1 964 390	Lomituspalvelut		Lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö	Perustason vuodeosastohoito
Lukiokoulutus	15 935 315	Kunnallinen rakennuttaminen	0	Kasvatus- ja perheneuvonta	Erittelemätön erikoissairaanhoido
Ammatillinen koulutus, valtionosuusrahoit	0	Tilavuokrauspalvelut	65 732 919	Ensi- ja turvakotipalvelu	Aikuispsykiatrinen erikoissairaanhoido
Ammatillinen koulutus, muu toiminta	0	Asuntojen vuokrauspalvelut	0	Perheoikeudelliset palvelut	Somaattinen erikoissairaanhoido
Kansalaisopistokoulutus	2 695 488	Maaomaisuuden hallinta	2 482 846	Iäkkäiden laitospalvelu	Ensihoitokeskus
Kansalaisopistokoulutuksen maksullinen p	213 430	Tukipalvelu	43 602 091	Iäkkäiden tehostettu palveluasuminen	Ensihoitopalvelu
Kansalaisopiston kotoutumissuunnitelma	41 788	Elinkeinojen edistäminen	2 339 006	Erittelemättömät ikääntyneiden palvelut	Lastentautien yksikössä annettu somaattinen erikois
Taiteen perusopetus	26 860	Työllisyyspalvelut	16 442 068	Iäkkäiden keskitetty asiakas- ja palveluohjaus	Lastenpsykiatrinen ja nuorisopsykiatrinen erikoissair
Taiteen perusopetusta tukeva toiminta	0	Työllisyyden edistäminen	11 855 606	Iäkkäiden palveluasuminen ja perhehoito	Ympäri vuorokautiset päivystyspalvelut
Kansanopistokoulutus	0	Maaseutupalvelut	324 079	Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu	Erittelemätön sosiaali- ja terveystoiminta
Kesäyliopistokoulutus	0	Kotoutumisen edistämisen ja maahanmuuton palvelut		Vammaisten laitospalvelu	Oppilas- ja opiskelijahuollon kuraattori- ja psykologi
Liikunnan koulutuskeskuksen antama koul	0	Vesihuollon järjestäminen ja kehittäminen	699 186	Vammaisten tehostettu palveluasuminen	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijap
Kotoutumiskoulutus	0	Vesihuoltopalvelun tuottaminen, talousve	0	Erittelemättömät vammaisten palvelut	Sosiaalipäivystys
Muu opetus- ja kasvatustoiminta	201 664	Vesihuoltopalvelun tuottaminen, jätevesi	0	Henkilökohtainen apu	Työikäisten sosiaalityö ja -ohjaus
Kirjastopalvelut	4 824 719	Hulevesijärjestelmän hallinta	830 852	Vammaisten asumisen muu tuki ja palvelut kuin ym	Sosiaali- ja potilasasiamespalvelut
Kirjaston alueellinen kehittämistehtävä	206 768	Vesihuollon järjestäminen, hulevesiviemä	0	Vammaisten liikkumista tukeva palvelu	Työelämäosallisuutta tukevat palvelut
Kirjaston valtakunnallinen kehittämistehtä	0	Energiahuoltopalvelut	0	Vammaisten perhehoito	Lastensuojelu, lapsiperheiden ja perheoikeudelliset
Liikunta- ja ulkoilupalvelut	9 065 520	Jätehuollon palvelutehtävät	253 428	Vammaisten sosiaalityö ja -ohjaus ja päiväaikainen t	Erittelemättömät kulut summataso
Nuorisopalvelut	2 678 110	Jätehuollon viranomaispalvelut	358 449	Muiden kuin lapsiperheiden kotihoito sekä iäkkäide	Ikääntymisen palvelut summataso
Museopalvelut	3 319 608	Joukkoliikenne ja muut liikkumisen palvel	17 986 622	Erittelemätön perustason päihde- ja mielenterveyst	Vammaisten palvelut summataso
Visuaalisen taiteen palvelut	179 167	Maa- ja metsätaloustuotteet	1 542 741	Päihdekuntoutujien asumispalvelu	Erittelemätön sosiaali- ja terveystoiminta summatas
Teatteri-, tanssi- ja sirkuspalvelut	4 071 964	Löytöeläimet	14 244	Päihdekuntoutujien laitohoito	Päihde- ja mielenterveyspalvelut summataso
Musiikkipalvelut	3 749 680	Alueiden kehittäminen	1 638 977	Päihde- ja mielenterveysongelmaisten avun, tuen, h	Psykiatrinen erikoissairaanhoido
Yleisen kulttuuritoiminnan palvelut	2 720 241	Erittelemätön ympäristöterveydenhuolto	0	Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelu	
Asemakaavoitus	1 005 993	Elintarvikevalvonta ja -neuvonta	443 155	Mielenterveyskuntoutujien ympärivuorokautinen as	Erittelemätön pelastustoimi
Yleiskaavoitus	1 518 224	Eläinlääkäripalvelut	1 328 854	Erittelemätön perusterveydenhuollon avohoito	Pelastustoiminta
Paikkatietopalvelut	468 807	Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvont	0	Kotisairaalahoido	Tulipalojen ja onnettomuuksien ehkäiseminen
Kiinteistön muodostaminen	664 951	Terveydensuojelun edistäminen ja valvont	440 278	Kouluterveydenhuollon palvelut	Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden valvonta
Rakennusvalvonta	1 548 217	Tupakkalain valvonta	37 143	Opiskeluterveydenhuollon palvelut	Öljyntorjunta

Kunta ennen ja soten jälkeen

Kuopio	Alle 6	Eskari	Alakoulu	Yläkoulu	II aste	19-24	25-64	65-74	75-84	Yli 85 v.	Yht
Verotulot	369	369	369	387	695	1 636	6 084	4 433	4 101	3 446	4 225
Valtionosuudet	7 097	7 620	6 816	12 185	6 374	-608	-605	428	4 158	18 448	1 894
Menot	-15 986	-10 118	-14 039	-13 692	-8 429	-3 462	-3 395	-5 391	-9 443	-21 532	-6 392
Netto	-8 521	-2 130	-6 854	-1 120	-1 361	-2 435	2 084	-531	-1 184	362	-272

Kuopio	Alle 6	Eskari	Alakoulu	Yläkoulu	II aste	19-24	25-64	65-74	75-84	Yli 85 v.	Yht
Verotulot	390	390	390	396	518	1 036	2 837	2 058	1 831	1 625	2 030
Valtionosuudet	6 674	7 152	6 518	11 320	2 919	-1 106	-1 105	-1 105	-1 105	-1 105	328
Menot	-13 589	-6 900	-10 660	-10 660	-6 253	-826	-651	-651	-651	-651	-2 473
Netto	-6 525	642	-3 752	1 056	-2 816	-896	1 081	302	75	-132	-114

- Vasemmalla on eri ikäryhmien kunnalle tuottamat tulot sekä menot ennen sote-uudistusta. Oikealla on vastaava kuvio sote-uudistuksen jälkeen.

Tuloslaskelmasta muita rahoittavat palvelut sekä rahoitustulot ja -menot

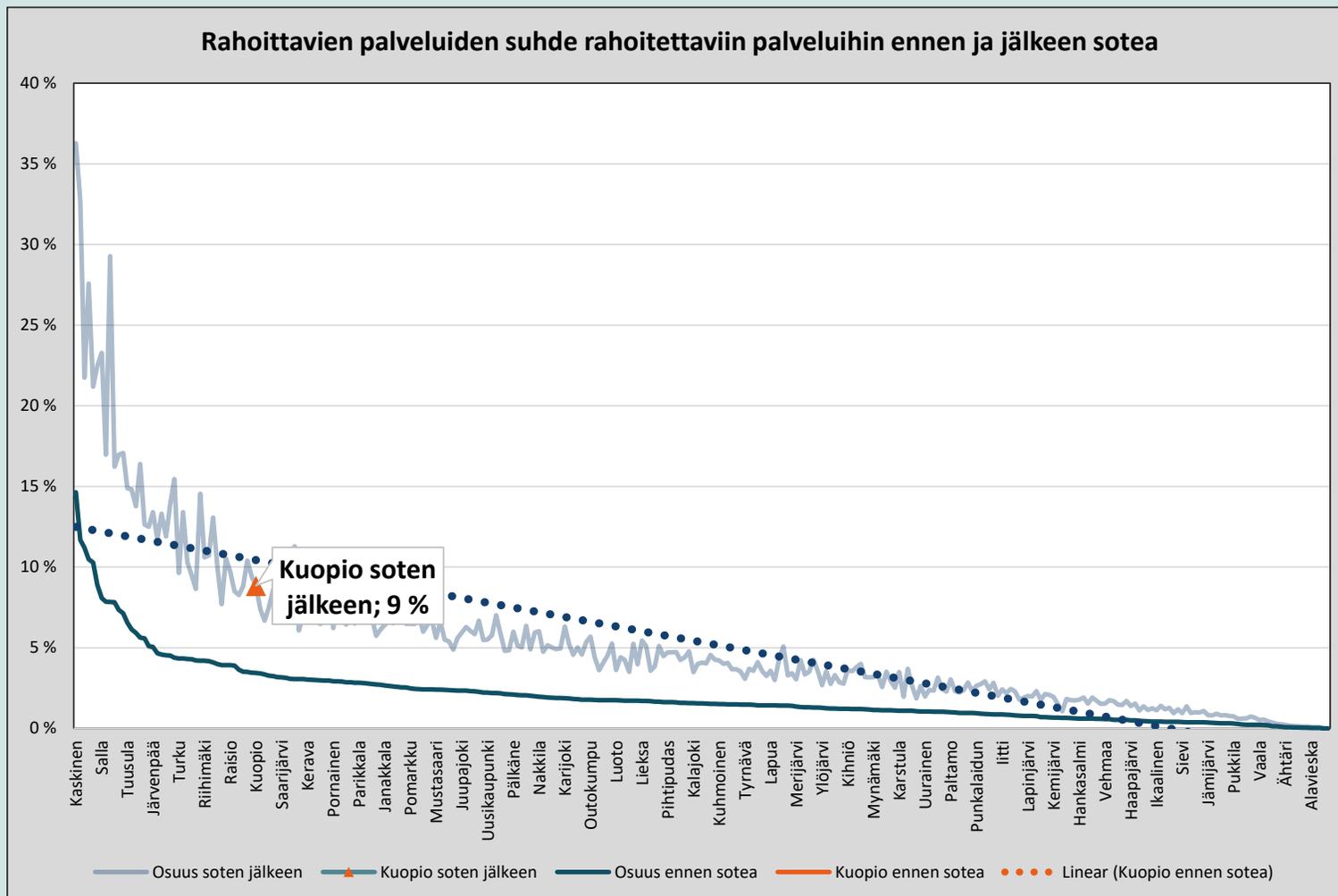
Sijoitus	Rahoitustulot vpy	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Enontekiö	4,32	3,74	2,80	2,25	2,13	2,15	2,78	2,30	2,65	2,49	1,86	4,86	10,33
2	Kemijärvi	2,02	1,73	1,58	1,40	1,26	1,27	1,77	1,62	1,93	4,16	1,70	3,61	7,83
3	Haapavesi	0,86	0,40	1,05	0,65	0,49	0,96	1,01	1,43	1,29	1,07	1,89	1,18	5,34
4	Tervola	1,79	1,73	1,45	1,27	1,16	0,91	1,27	1,06	1,35	1,13	0,83	2,13	4,62
5	Kurikka	2,83	2,84	3,81	5,17	3,45	3,41	3,37	3,56	3,95	4,21	4,44	4,10	4,22
6	Sotkamo	0,56	0,76	0,93	0,91	0,95	1,09	1,09	1,07	1,13	11,53	1,31	2,95	3,20
7	Kittilä	1,61	1,58	1,55	1,56	0,96	1,47	1,13	1,41	1,46	1,53	1,53	1,35	2,95
8	Kajaani	0,80	0,95	1,13	1,04	1,17	1,07	1,12	1,20	1,25	9,96	1,72	4,45	2,85
9	Tervo	2,24	1,41	2,26	1,56	3,30	1,59	1,31	2,12	1,71	1,77	1,36	1,83	2,82
10	Reisjärvi	3,56	0,88	1,82	1,78	2,13	1,55	4,73	0,76	0,60	2,48	2,96	2,07	2,47
11	Rautavaara	1,47	1,10	1,35	1,73	1,53	2,20	2,89	1,67	1,92	1,84	1,90	1,90	2,40
12	Suomussalmi	0,46	0,31	0,85	0,93	0,27	1,60	0,42	0,47	0,34	0,55	0,26	0,29	2,40
13	Outokumpu	0,28	0,50	0,55	0,71	0,63	0,61	0,79	0,63	0,64	0,96	34,31	0,95	2,24
14	Heinola	1,42	1,29	1,18	1,21	1,40	1,74	1,42	1,55	0,99	1,64	2,54	2,23	2,18
15	Sodankylä	1,10	1,10	1,11	0,97	0,59	1,08	0,95	1,17	1,08	1,11	1,09	1,01	2,16
16	Rovaniemi	0,67	0,69	0,70	0,60	0,72	1,02	1,10	1,28	1,27	1,24	1,26	1,12	1,96
17	Kangasala	1,75	3,57	3,85	1,91	1,61	1,59	1,22	0,56	0,82	0,55	0,55	0,74	1,81
18	Posio	1,05	0,87	1,56	0,92	1,38	1,22	0,42	0,90	0,41	0,44	0,57	0,67	1,81
19	Merijärvi	0,81	1,39	1,00	1,53	1,42	1,48	1,56	0,66	1,64	0,96	0,94	0,99	1,69
20	Salla	0,19	0,18	0,16	0,13	0,11	0,12	0,14	0,13	0,13	0,41	0,12	0,17	1,53
70	Kuopio	0,48	0,48	0,47	0,42	0,40	0,68	0,63	0,60	0,93	0,64	0,79	0,76	0,76
125	Jyväskylä	0,96	0,99	0,95	0,90	0,82	0,87	0,58	0,61	0,89	0,75	0,72	0,60	0,42
137	Joensuu	0,62	0,34	0,45	0,50	0,61	0,45	0,47	0,51	0,33	0,43	0,38	1,21	0,37
62	Lahti	1,70	1,92	2,28	1,05	1,27	1,18	1,09	1,23	1,31	1,41	1,36	1,03	0,82
59	Oulu	0,41	0,46	0,55	0,61	0,51	1,19	0,59	1,28	0,63	0,79	0,65	0,82	0,86
69	Tampere	1,11	1,06	0,89	0,65	0,32	0,40	0,39	0,75	0,90	0,94	0,98	0,82	0,76
16	Rovaniemi	0,67	0,69	0,70	0,60	0,72	1,02	1,10	1,28	1,27	1,24	1,26	1,12	1,96
55	Seinäjäki	0,84	0,73	0,82	0,74	0,90	0,78	0,88	0,90	0,95	1,00	1,00	0,92	0,88

Rahoitusmenot – korkomenot ja muut rahoitusmenot FCG.

Sijoitus	Rahoitusmenot vpy	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Outokumpu	0,38	0,43	0,42	0,29	0,31	0,26	0,37	0,17	0,14	0,11	0,10	0,19	6,65
2	Haapavesi	0,88	0,88	0,77	0,78	0,63	0,47	0,48	0,57	1,31	0,62	1,85	0,54	6,04
3	Reisjärvi	2,67	2,11	0,78	0,67	0,67	0,43	4,53	0,92	2,80	1,49	2,03	2,70	4,48
4	Heinola	1,06	1,84	0,81	0,70	0,58	0,90	0,59	0,31	0,90	0,34	1,72	0,54	3,02
5	Perho	0,42	1,21	0,24	0,14	0,13	0,10	0,06	0,27	0,90	-0,23	1,17	0,43	2,52
6	Kajaani	0,46	0,34	0,25	0,24	0,25	0,23	0,20	0,53	0,51	0,80	0,87	0,51	2,30
7	Tervo	0,63	1,14	0,82	0,38	1,58	0,55	0,26	0,33	0,55	0,26	0,23	0,24	2,30
8	Haapajärvi	1,21	1,36	1,00	0,96	0,69	0,67	0,62	0,76	1,16	0,59	0,89	0,54	1,96
9	Kangasala	1,13	4,40	4,01	1,76	1,38	1,35	1,14	0,22	0,61	0,03	0,18	0,12	1,83
10	Oulainen	0,58	1,20	0,85	0,37	0,45	0,34	0,25	0,35	0,93	0,28	0,39	0,19	1,78
11	Kärsämäki	0,92	1,18	1,28	0,78	0,49	0,57	0,58	0,24	1,04	0,22	0,27	0,23	1,67
12	Kuhmo	0,32	0,55	0,34	0,29	0,44	0,34	0,52	0,35	1,16	0,92	1,03	0,30	1,64
13	Evijärvi	0,38	0,32	0,20	0,20	0,13	0,07	0,06	0,08	1,11	0,28	1,58	0,15	1,59
14	Pyhäjoki	0,63	1,50	0,50	0,44	0,40	0,46	0,28	0,14	0,51	0,17	0,02	0,12	1,57
15	Enontekiö	1,58	1,55	1,49	1,34	1,13	1,11	1,50	1,07	1,05	1,05	0,87	1,13	1,53
16	Merijärvi	0,83	1,44	0,92	0,44	0,40	0,37	0,35	0,22	1,31	-0,26	0,51	0,12	1,50
17	Alavus	0,33	0,39	0,32	0,27	0,26	0,20	0,14	0,19	0,34	0,08	0,22	0,25	1,44
18	Konnevesi	0,44	0,39	0,53	0,46	0,47	0,36	0,46	0,68	0,78	0,82	1,41	0,59	1,43
19	Sotkamo	0,08	0,10	0,11	0,14	0,14	0,30	0,30	0,21	0,24	0,30	0,52	0,59	1,37
20	Posio	0,78	1,22	1,53	0,87	0,72	0,66	0,65	0,48	0,87	0,58	0,40	0,36	1,29
70	Kuopio	0,72	0,84	0,69	0,52	0,77	0,40	0,26	0,19	0,17	0,10	0,10	0,13	0,37
125	Jyväskylä	0,04	0,02	0,09	0,14	0,20	0,27	0,23	0,21	0,26	0,25	0,25	0,21	0,22
137	Joensuu	0,30	0,38	0,38	0,31	0,31	0,21	0,21	0,16	0,13	0,13	0,13	0,20	0,20
62	Lahti	0,48	0,56	0,49	0,40	0,39	0,32	0,34	0,20	0,32	0,28	0,27	0,35	0,45
59	Oulu	0,76	0,79	0,68	0,54	0,54	0,41	0,32	0,23	0,28	0,40	0,49	0,31	0,47
69	Tampere	0,10	0,18	0,33	0,34	0,38	0,33	0,30	0,28	0,16	0,17	0,18	0,38	0,38
16	Rovaniemi	0,83	1,44	0,92	0,44	0,40	0,37	0,35	0,22	1,31	-0,26	0,51	0,12	1,50
55	Seinäjoki	0,83	0,81	0,44	0,42	0,39	0,34	0,27	0,21	0,27	0,30	0,45	0,55	0,54

- Kuntien toiminnoista osa tuottaa rahaa kunnalle, eli auttaa rahoittamaan muita palveluita, joihin rahaa kuluu.
- Kuopiossa tuottavia palveluluokkia ovat maaomaisuuden hallinta (sis. mm. maan myynti- ja vuokratuotot), rakennusvalvonta, vesihuolto sekä maa- ja metsätilat (mm. liiketoiminnassa käytettävien metsien myyntitulot).

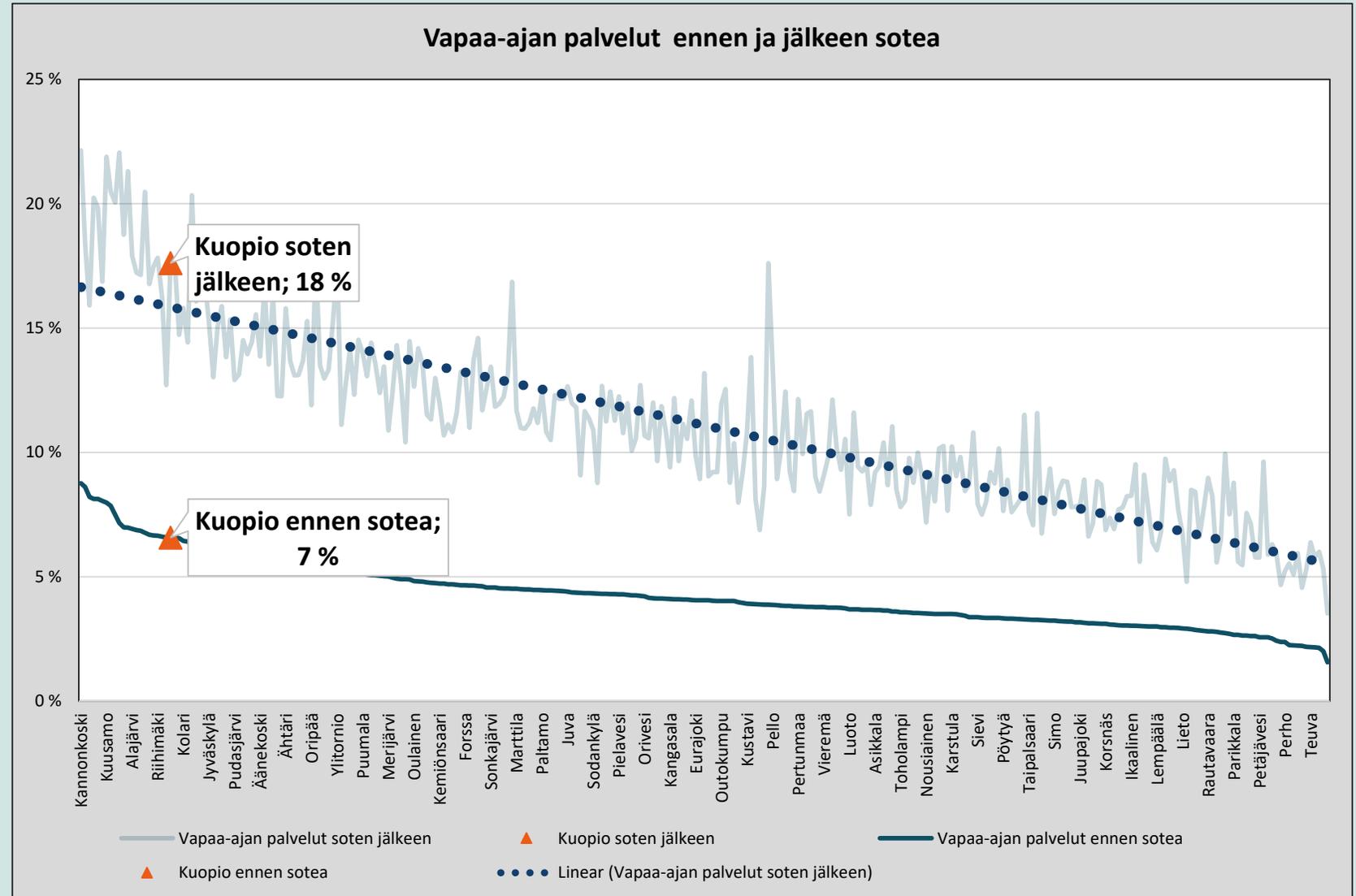
Rahoittavat palvelut, Kuopio	Ulkoinen toimintakate
Maaomaisuuden hallinta	26 158
Rakennusvalvonta	126
Vesihuolto	481
Maa- ja metsätilat	1 851
Rahoittavat palvelut yhteensä	28 616
Kaikki palvelut	-295 333
Rahoittavien suhde rahoittaviin	9 %
Sijoitus suhteen mukaan	42

Ulkoinen toimintakate, 1000e	Rahoittavat palvelut yhteensä	Verotuloa veroprosenttiy ksiköllä	Rahoittavat palvelut, veroprosenttiy ksikköä	Maaomaisuud en hallinta	Rakennusvalvo nta	Vesihuolto	Maa- ja metsätilat
Kuopio	28 616	22 049	1,30	26 158	126	481	1 851
Jyväskylä	22 987	25 204	0,91	22 196	20	-1 363	770
Joensuu	20 169	12 304	1,64	8 992	-166	8 250	285
Lahti	22 015	21 806	1,01	21 980	-29	-163	-372
Oulu	96 437	39 755	2,43	59 459	1 048	20 746	345
Tampere	119 771	47 106	2,54	69 543	1 008	43 616	-881
Rovaniemi	8 727	11 285	0,77	8 660	67	-291	0
Seinäjoki	11 478	11 949	0,96	2 949	-162	512	3 978
Espoo	71 603	82 484	0,87	49 512	3 596	2 434	0
Turku	59 959	35 771	1,68	58 487	1 472	-1 154	-362
Lappeenranta	5 181	12 887	0,40	5 100	-152	-79	79
Hämeenlinna	6 757	12 996	0,52	6 021	15	-55	682

- Kunnan palvelut voidaan luokitella vapaaehtoisein ja pakollisiin palveluihin.

Nettokäyttökustannus	Kuopio
Muut opetuspalvelut, kulttuuripalvelut ja vapaa-aika	
Kansalaisopistokoulutus	3 320 597
Kansalaisopistokoulutuksen maksullinen	170 565
Kansalaisopiston kotoutumissuunnitel	74 571
Taiteen perusopetus	155 686
Taiteen perusopetusta tukeva toiminta	0
Kansanopistokoulutus	0
Kesäyliopistokoulutus	0
Kotoutumiskoulutus	0
Liikunnan koulutuskeskuksen antama k	0
Muu opetus- ja kasvatustoiminta	240 793
Kirjastopalvelut	6 413 647
Kirjaston alueellinen kehittämisestä	-3 309
Kirjaston valtakunnallinen kehittämis	0
Liikunta ja ulkoilu	20 183 814
Nuorisotoiminta	4 475 421
Museopalvelut	5 606 583
Musiikkipalvelut	4 862 015
Teatteri-, tanssi- ja sirkuspalvelut	4 770 768
Visuaalisen taiteen palvelut	309 682
Yleisen kulttuuritoiminnan palvelut	2 827 242
Yhteensä:	53 408 075
Euroa per asukas:	436

	Ennen	Jälkeen	1000 euroa	euroa/asukas
Minimi	1,6 %	3,5 %	162	97
1. neljännes	3,3 %	8,4 %	795	240
Mediaani	4,1 %	10,8 %	1 701	305
Keskiarvo	4,3 %	11,1 %	6 718	319
3. neljännes	5,0 %	13,1 %	4 531	377
Maksimi	8,8 %	22,1 %	280 324	870

	Ennen	Jälkeen	1000 euroa	euroa/asukas
Minimi	1,6 %	3,5 %	162	97
1. neljännes	3,3 %	8,4 %	795	240
Mediaani	4,1 %	10,8 %	1 701	305
Keskiarvo	4,3 %	11,1 %	6 718	319
3. neljännes	5,0 %	13,1 %	4 531	377
Maksimi	8,8 %	22,1 %	280 324	870

	Ennen	Jälkeen	1000 euroa	euroa/asukas
Helsinki	7 %	17 %	280 324	422
Espoo	7 %	13 %	121 861	399
Tampere	7 %	19 %	102 751	413
Turku	7 %	17 %	81 888	414
Oulu	7 %	15 %	75 429	356
Vantaa	5 %	11 %	69 167	285
Lahti	9 %	18 %	64 457	536
Jyväskylä	6 %	15 %	53 618	368
Kuopio	7 %	18 %	53 408	436
Vaasa	8 %	20 %	32 995	485
Kouvola	5 %	14 %	29 842	376
Joensuu	6 %	15 %	28 004	361
Lappeenranta	6 %	15 %	27 141	374
Pori	5 %	13 %	26 003	313
Seinäjoki	6 %	14 %	24 011	368
Kotka	6 %	18 %	23 956	473
Rovaniemi	5 %	12 %	21 984	341
Hämeenlinna	5 %	13 %	21 856	321
Porvoo	6 %	13 %	20 805	406
Kajaani	7 %	17 %	17 731	488
Mikkeli	4 %	12 %	17 095	329
Kokkola	5 %	14 %	17 026	355
Rauma	6 %	16 %	16 194	419
Hyvinkää	5 %	15 %	15 841	339
Salo	5 %	12 %	15 423	303

	Ennen	Jälkeen	1000 euroa	euroa/asukas
Lestijärvi	3 %	5 %	162	233
Kivijärvi	3 %	9 %	267	251
Karjajoki	3 %	10 %	283	235
Taivassalo	3 %	6 %	304	180
Luhanka	5 %	12 %	308	445
Kustavi	4 %	11 %	313	329
Pyhäranta	2 %	6 %	318	162
Kyyjärvi	3 %	11 %	325	272
Jämijärvi	3 %	6 %	336	200
Pukkila	3 %	7 %	344	190
Halsua	4 %	11 %	370	352
Lemi	2 %	5 %	381	132
Hailuoto	5 %	14 %	385	401
Juupajoki	3 %	8 %	387	219
Siikainen	4 %	9 %	399	305
Sauvo	2 %	5 %	400	137
Rautavaara	3 %	9 %	400	271
Savukoski	4 %	11 %	413	418
Myrskylä	3 %	8 %	416	236
Merijärvi	5 %	11 %	421	395
Vesilahti	2 %	4 %	437	97
Multia	3 %	10 %	439	297
Enonkoski	4 %	12 %	452	337
Kihniö	3 %	10 %	462	261
Lumijoki	3 %	7 %	467	235

Vapaa-ajan palvelut

Aidot kulttuuripalvelut:

Taiteen perusopetus, Taiteen perusopetusta tukeva toiminta, Museopalvelut, Visuaalisen taiteen palvelut, Teatteri-, tanssi- ja sirkuspalvelut, Musiikkipalvelut, Yleisen kulttuuritoiminnan palvelut

Muut vapaa-ajan palvelut:

Kansalaisopistokoulutus, Kansalaisopistokoulutuksen maksullinen palvelutoiminta, Kansalaisopiston kotoutumissuunnitelmakoulutus, Kansanopistokoulutus, Kesäyliopistokoulutus, Liikunnan koulutuskeskuksen antama koulutus, Kirjastopalvelut, Kirjaston alueellinen kehittämistehtävä, Kirjaston valtakunnallinen kehittämistehtävä, Liikunta- ja ulkoilupalvelut, Nuorisopalvelut

Vapaa-ajan palveluiden merkitys

	Ennen	Jälkeen	1000 euroa	euroa/asukas
Minimi	1,6%	3,5%	162	97
1. neljännes	3,3%	8,4%	795	240
Mediaani	4,1%	10,8%	1 701	305
Keskiarvo	4,3%	11,1%	6 718	319
3. neljännes	5,0%	13,1%	4 531	377
Maksimi	8,8%	22,1%	280 324	870

	Ennen	Jälkeen	1000 euroa	euroa/asukas
Kannonkoski	9%	22%	1 104	870
Sulkava	8%	20%	1 643	692
Kittilä	8%	17%	4 479	675
Kauniainen	8%	16%	6 552	637
Kemijärvi	7%	20%	4 122	589
Kuusamo	8%	22%	8 749	578
Enontekiö	6%	14%	1 033	570
Laitila	8%	20%	4 679	559
Valkeakoski	8%	20%	11 572	559
Kolari	6%	16%	2 187	547
Kemi	7%	21%	10 649	546
Tohmajärvi	7%	17%	2 260	543
Lahti	9%	18%	64 457	536
Alajärvi	7%	18%	4 912	535
Hamina	7%	22%	10 363	530
Pudasjärvi	6%	13%	3 970	522
Merikarvia	6%	17%	1 522	513
Nurmes	6%	16%	4 718	510
Lieksa	6%	20%	5 218	503
Pelkosenniemi	5%	18%	473	499
Ylitornio	5%	18%	1 875	495
Pietarsaari	7%	18%	9 461	493
Kajaani	7%	17%	17 731	488
Vaasa	8%	20%	32 995	485
Kotka	6%	18%	23 956	473

	Ennen	Jälkeen	1000 euroa	euroa/asukas
Minimi	1,6%	3,5%	162	97
1. neljännes	3,3%	8,4%	795	240
Mediaani	4,1%	10,8%	1 701	305
Keskiarvo	4,3%	11,1%	6 718	319
3. neljännes	5,0%	13,1%	4 531	377
Maksimi	8,8%	22,1%	280 324	870

	Ennen	Jälkeen	1000 euroa	euroa/asukas
Vesilahti	2%	4%	437	97
Aura	2%	5%	516	130
Lemi	2%	5%	381	132
Sauvo	2%	5%	400	137
Mynämäki	2%	6%	1 094	145
Tyrnävä	2%	5%	980	149
Siuntio	2%	5%	940	151
Keminmaa	2%	6%	1 193	154
Pornainen	3%	5%	795	159
Lieto	3%	7%	3 298	161
Teuva	2%	6%	785	161
Mäntsälä	3%	6%	3 379	162
Pyhäranta	2%	6%	318	162
Rusko	3%	6%	1 071	167
Kempele	3%	6%	3 245	168
Polvijärvi	2%	6%	692	169
Akaa	3%	7%	2 797	170
Vihti	3%	7%	5 027	174
Taivassalo	3%	6%	304	180
Masku	3%	7%	1 748	181
Lempäälä	3%	6%	4 483	182
Hämeenkyrö	3%	7%	1 913	186
Pukkila	3%	7%	344	190
Reisjärvi	2%	6%	507	192
Petäjävesi	3%	6%	705	193

	Ennen	Jälkeen	1000 euroa	euroa/asukas	Sijoitus
Kuopio	7%	18%	53 408	436	36
Helsinki	7%	17%	280 324	422	44
Turku	7%	17%	81 888	414	53
Tampere	7%	19%	102 751	413	54
Espoo	7%	13%	121 861	399	63
Kouvola	5%	14%	29 842	376	75
Lappeenranta	6%	15%	27 141	374	78
Jyväskylä	6%	15%	53 618	368	83
Oulu	7%	15%	75 429	356	92
Hämeenlinna	5%	13%	21 856	321	128
Pori	5%	13%	26 003	313	137
Vantaa	5%	11%	69 167	285	168

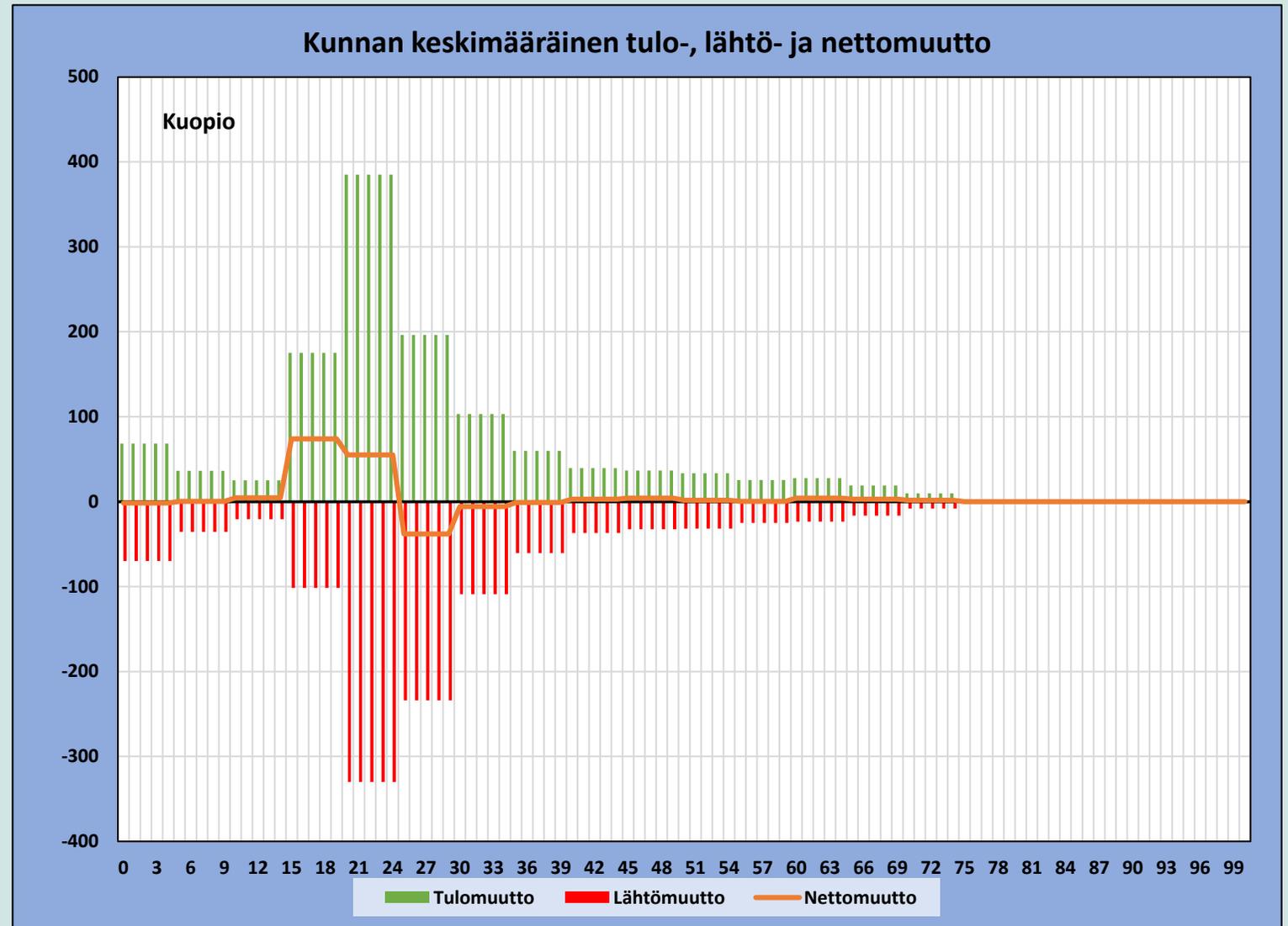
FCG.

Kasvun hinta

Kuinka paljon palvelurakenteen myötä muuttoliike maksaa?

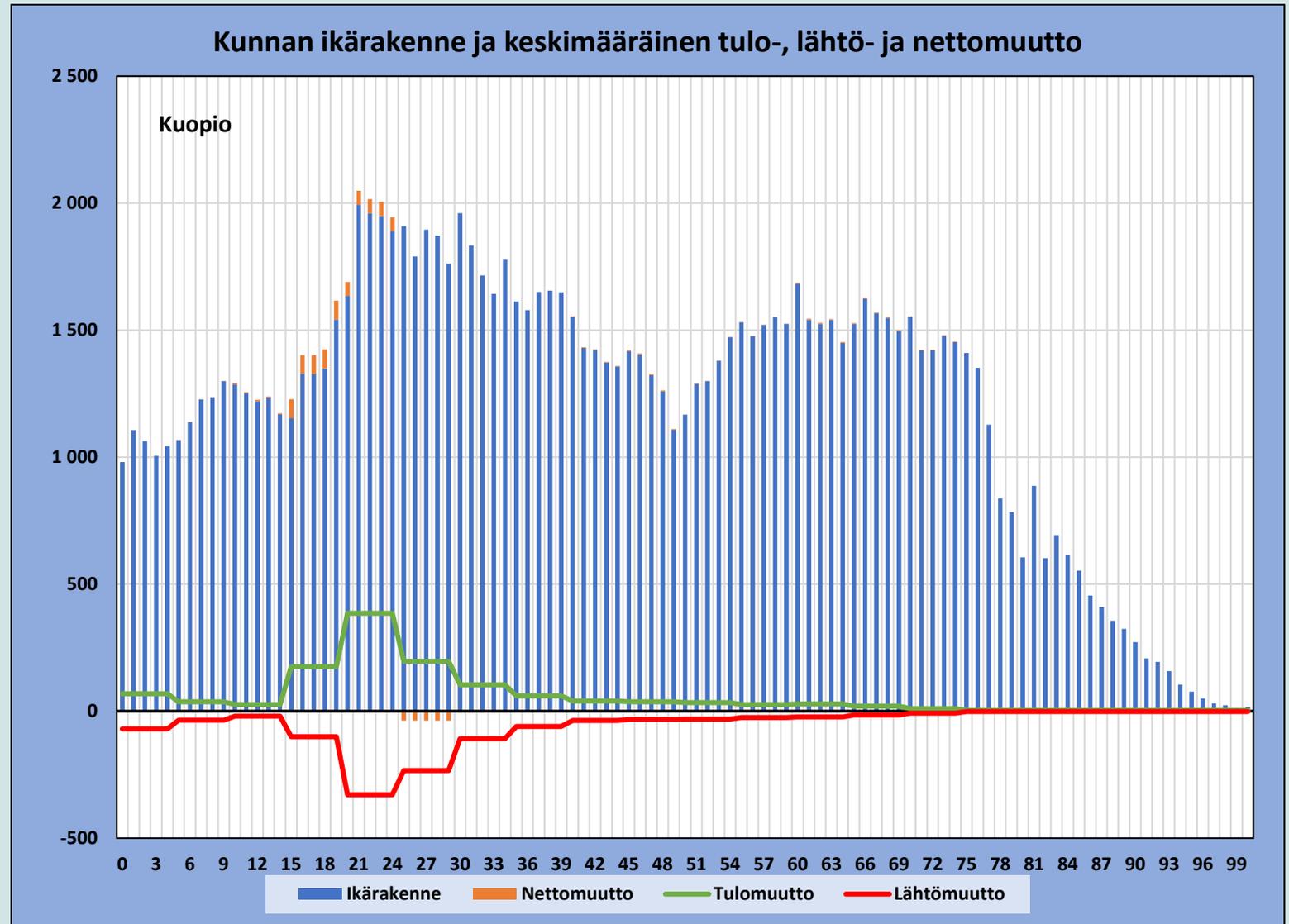
Tulo-, lähtö- ja nettomuutto

- Esityksessä tarkastellaan keskimääräistä vuosittaista muuttoliikettä vuosien 2013–2022 tietojen perusteella.

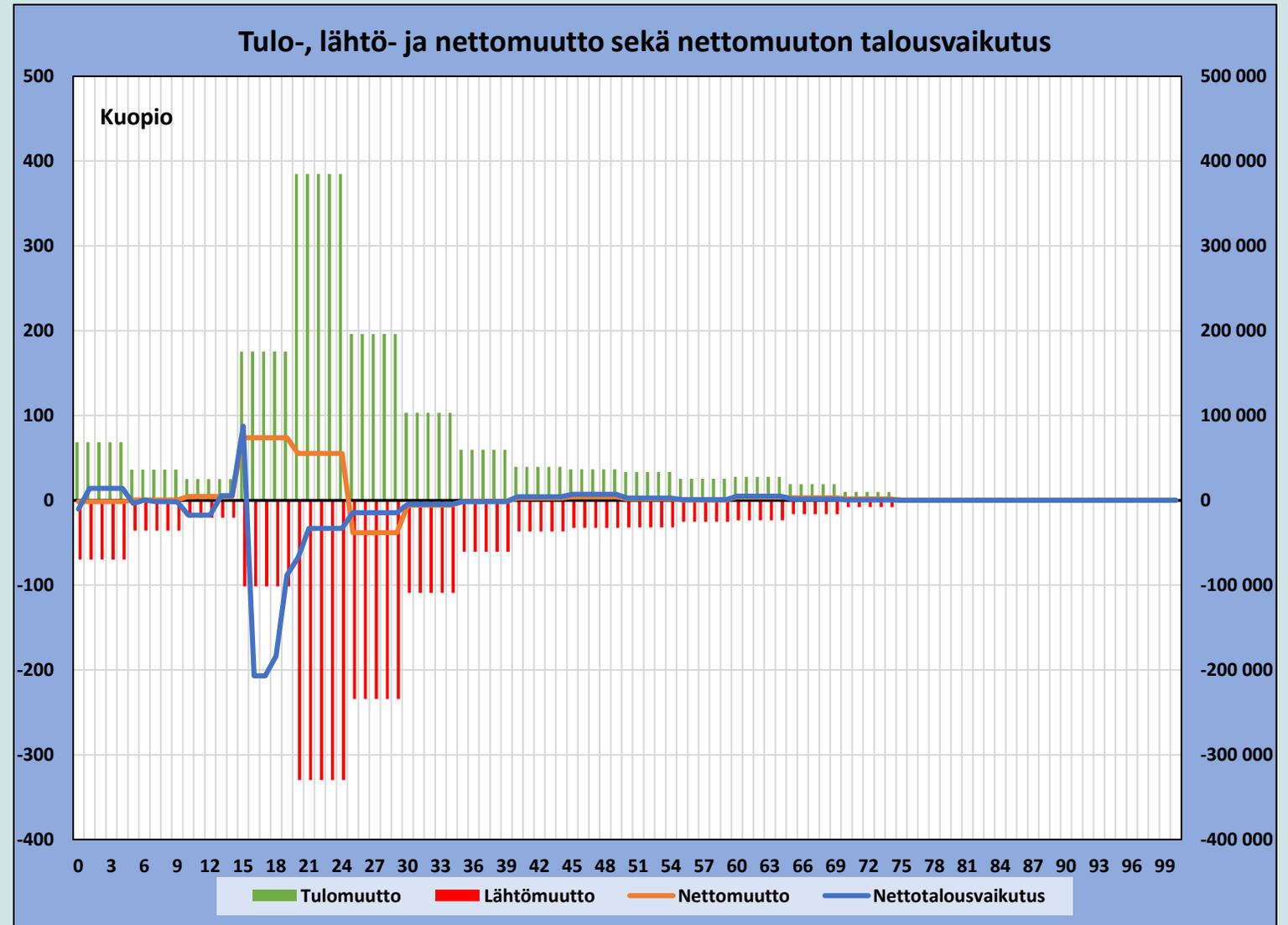
- Kuopion nettomuuttotase on positiivisin 16–24-vuotiaiden ikäryhmissä. 25–34-vuotiaiden nettomuuttotase on negatiivinen.

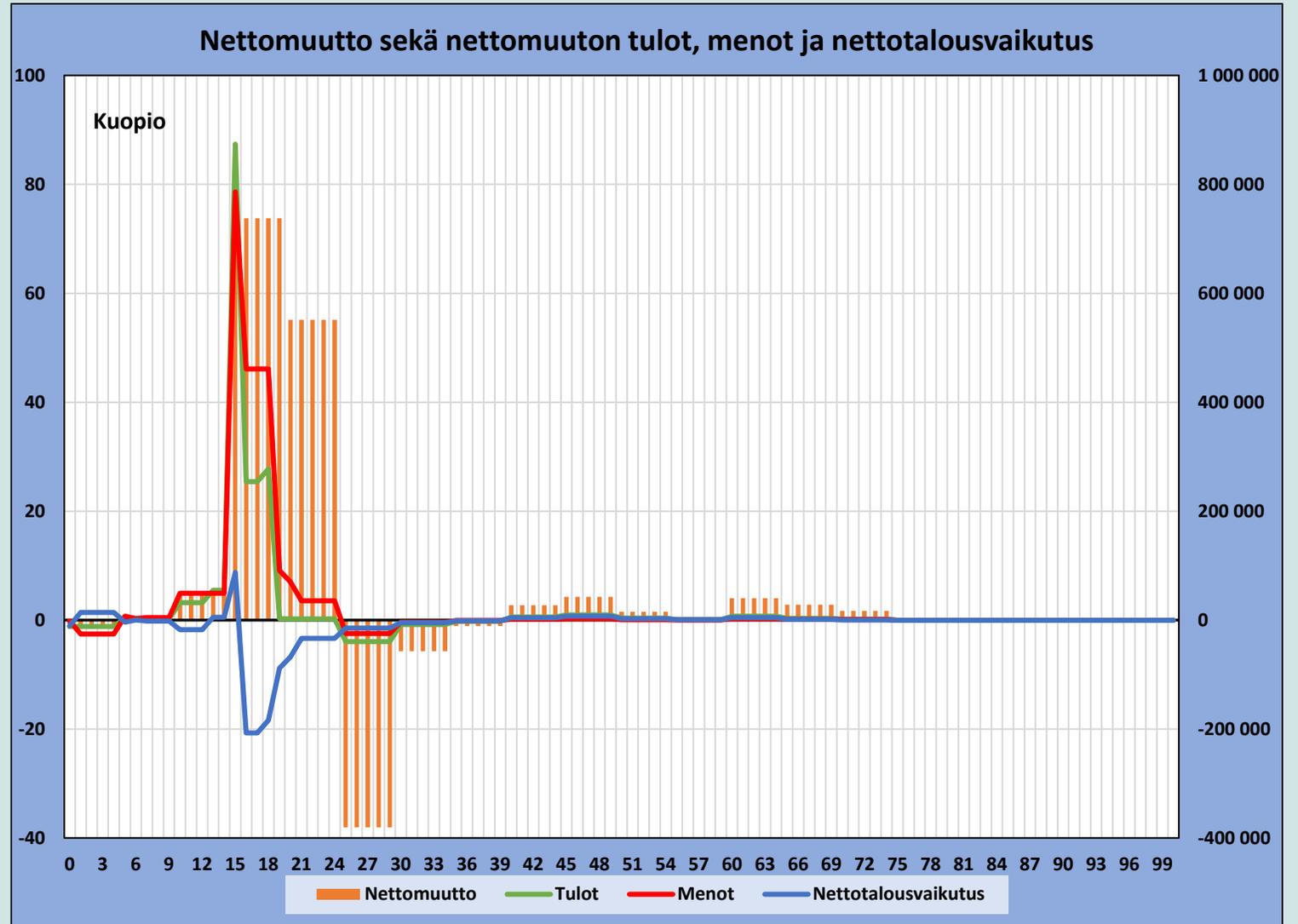
	Nettomuutto vuodessa	Asukaslu ku 2022	Nettomu utto, %
0-6v	-7	7 404	-0,1 %
7-15v	98	11 076	0,9 %
16-18v	221	4 005	5,5 %
19-24v	349	10 972	3,2 %
25-34v	-219	18 161	-1,2 %
35-64v	60	43 739	0,1 %
65-74v	23	15 086	0,1 %
75v ja yli	-0	12 151	0,0 %
Yhteensä	526	122 594	0,4 %

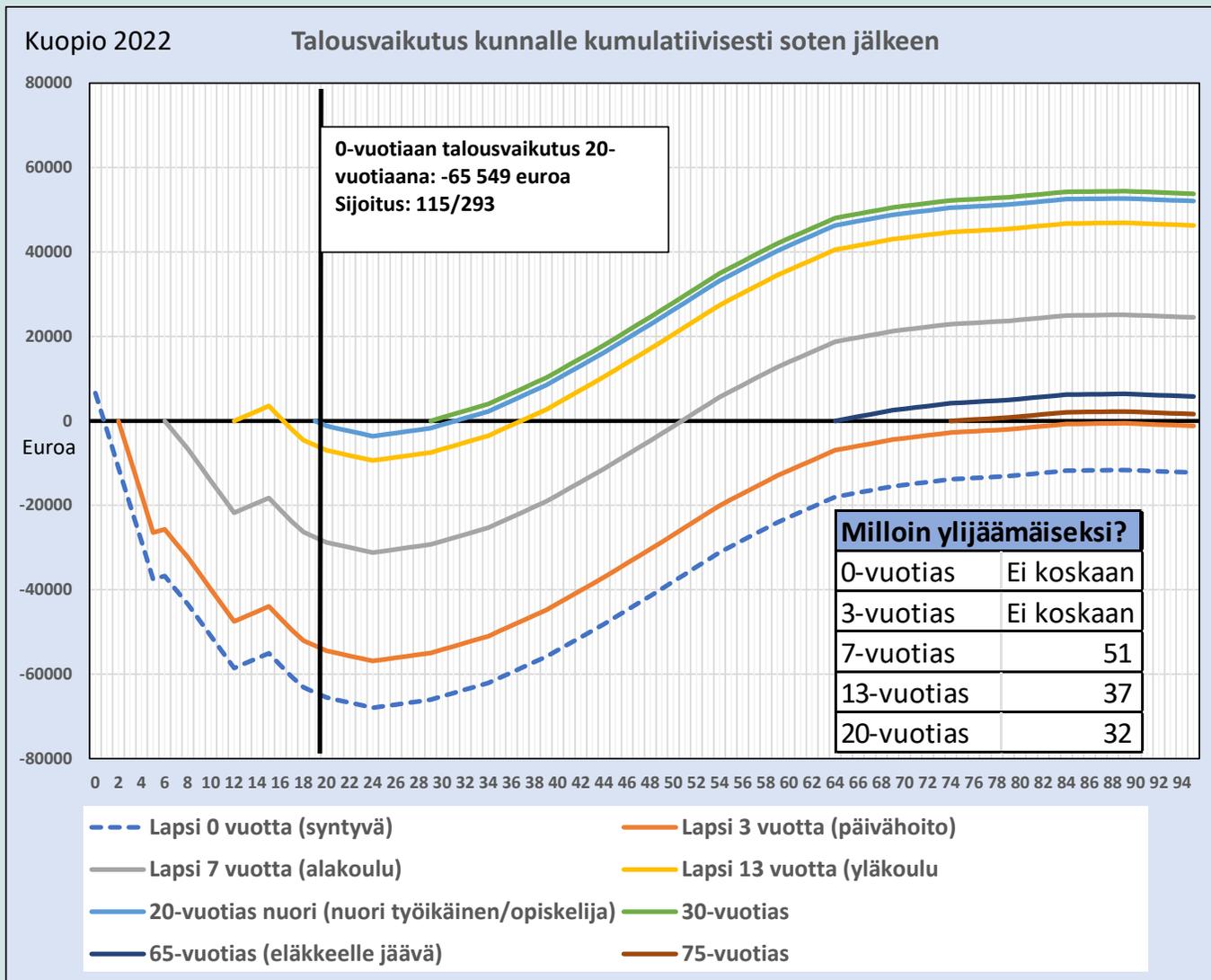

- Kuopion muuttoliikkeen talousvaikutus on vuositasolla negatiivinen. Nuorten muutto kuntaan tuo enemmän kuluja kuin menoja, ja samalla 25–34-vuotiaiden muutto pois kunnasta vie mukanaan verotuloja.

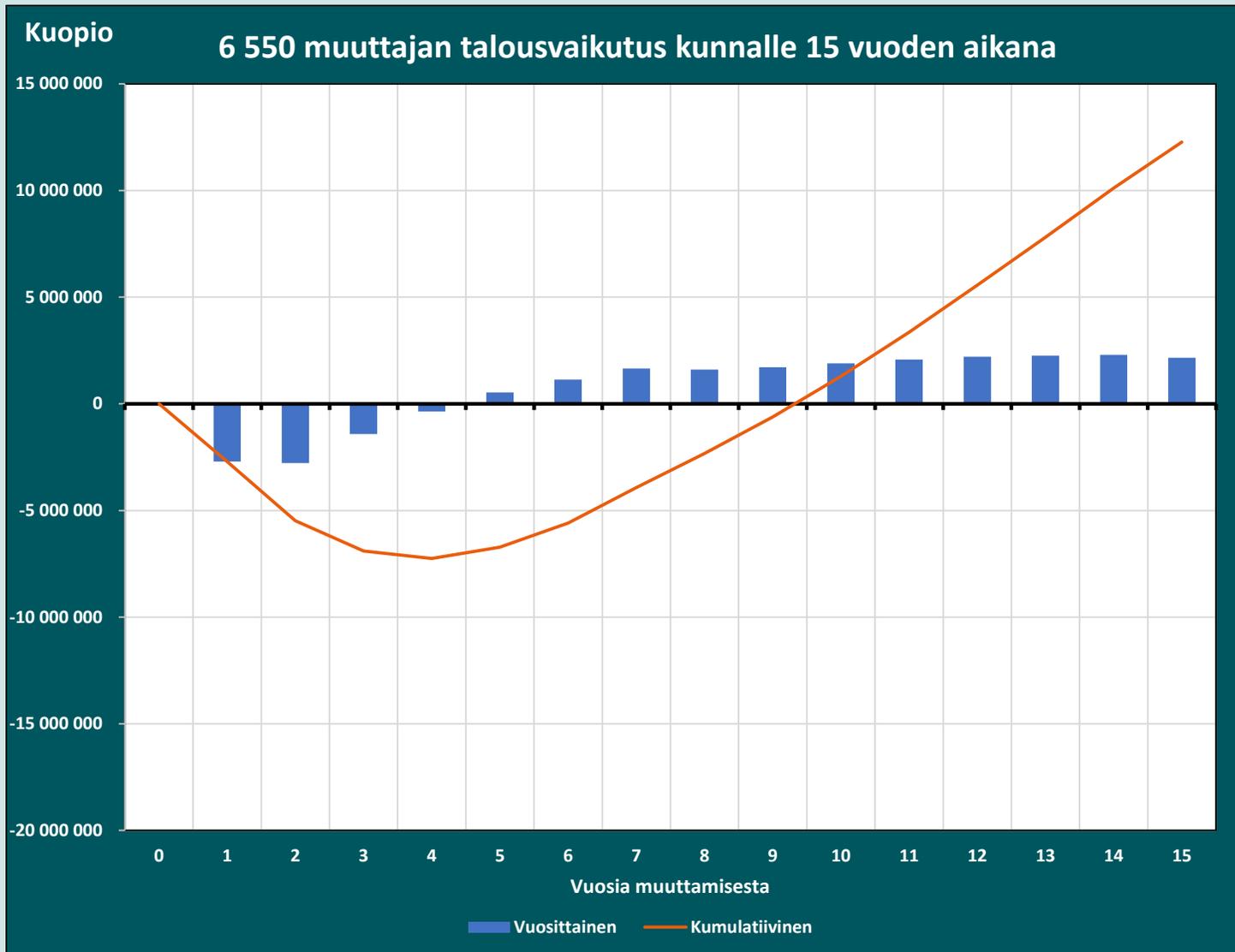
	Nettomuutto vuodessa	Talousvaikutus
0-6v	-7	42 378
7-15v	98	41 152
16-18v	221	-597 568
19-24v	349	-288 579
25-34v	-219	-95 155
34-64v	60	90 825
65-74v	23	9 925
75v ja yli	-0	-4
Yhteensä	526	-797 027

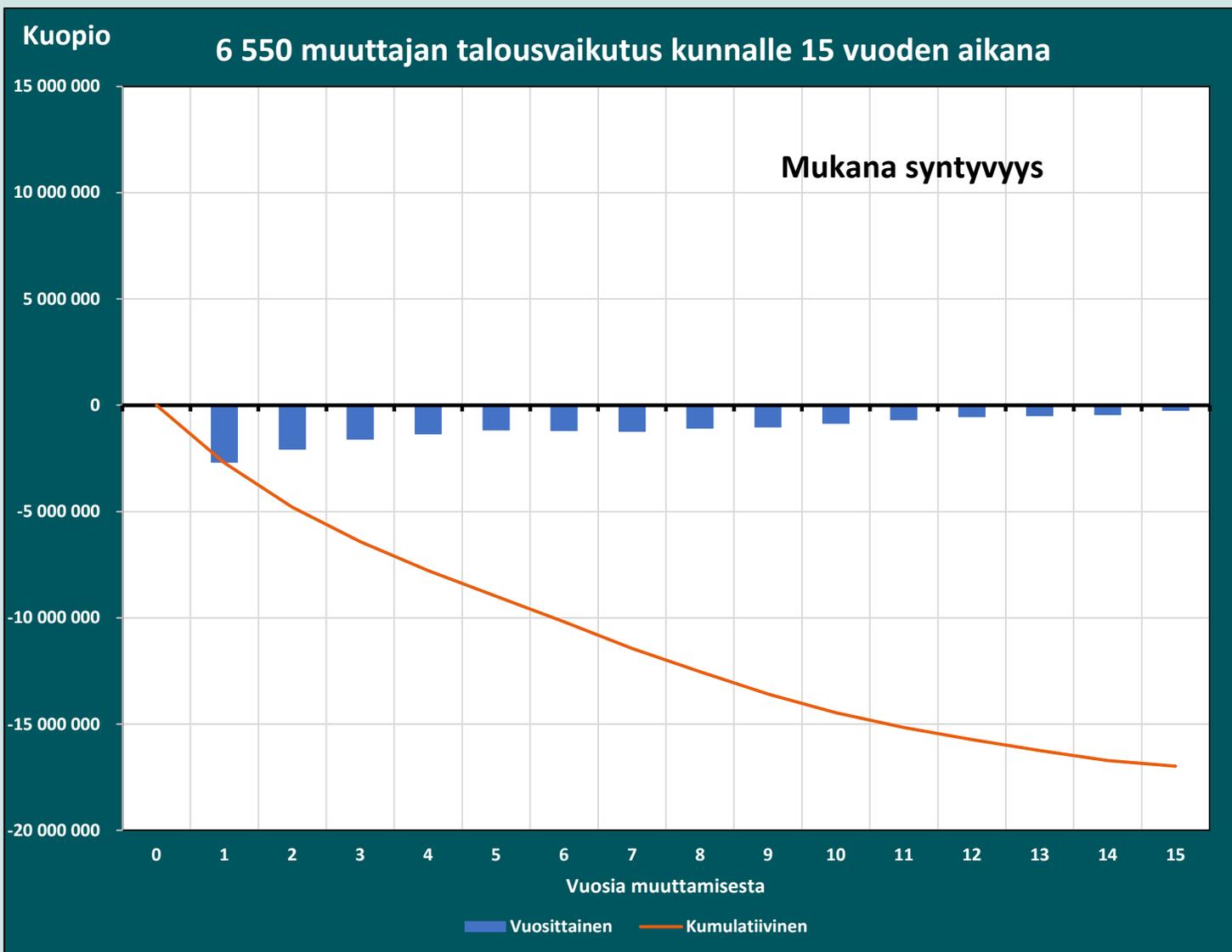

- Sote-uudistuksen jälkeinen tarkastelu perustuen vuoden 2021 käyttötaloustietoihin
  - Arvioitu jokaisen kunnan omalla kustannusrakenteella olettamalla kuntaan muuttavan ikä ja asumisaika
  - Jokainen muuttava aiheuttaa muuttaessaan kuntaan tulojen- ja menojen muutoksen kunta- ja ikäryhmäkohtaisen **keskiarvon** mukaisesti.
  - Tulot ja menot kumuloiduvat ikäluokkien mukaisesti
    - Sote-uudistukseen liittyvät rajoittimet puhdistettu kuitenkin tarkastelusta pois, koska muuttavalla ihmisellä ei uudistuksen jälkeen ole vaikutusta näiden tasoon → valtionosuudessa vain puhdas valtionosuusjärjestelmä
- Voidaan tarkastella eri ikäluokkien suoraan taloudellista vaikutusta kunnan kannalta asumisaikanaan
- Ei ota huomioon mahdollisia dynaamisia vaikutuksia (esim. yleinen taloudellinen toimeliaisuuden kasvu) eikä kerrannaisvaikutuksia (esimerkiksi lasten saanti kunnassa asumisen aikana)

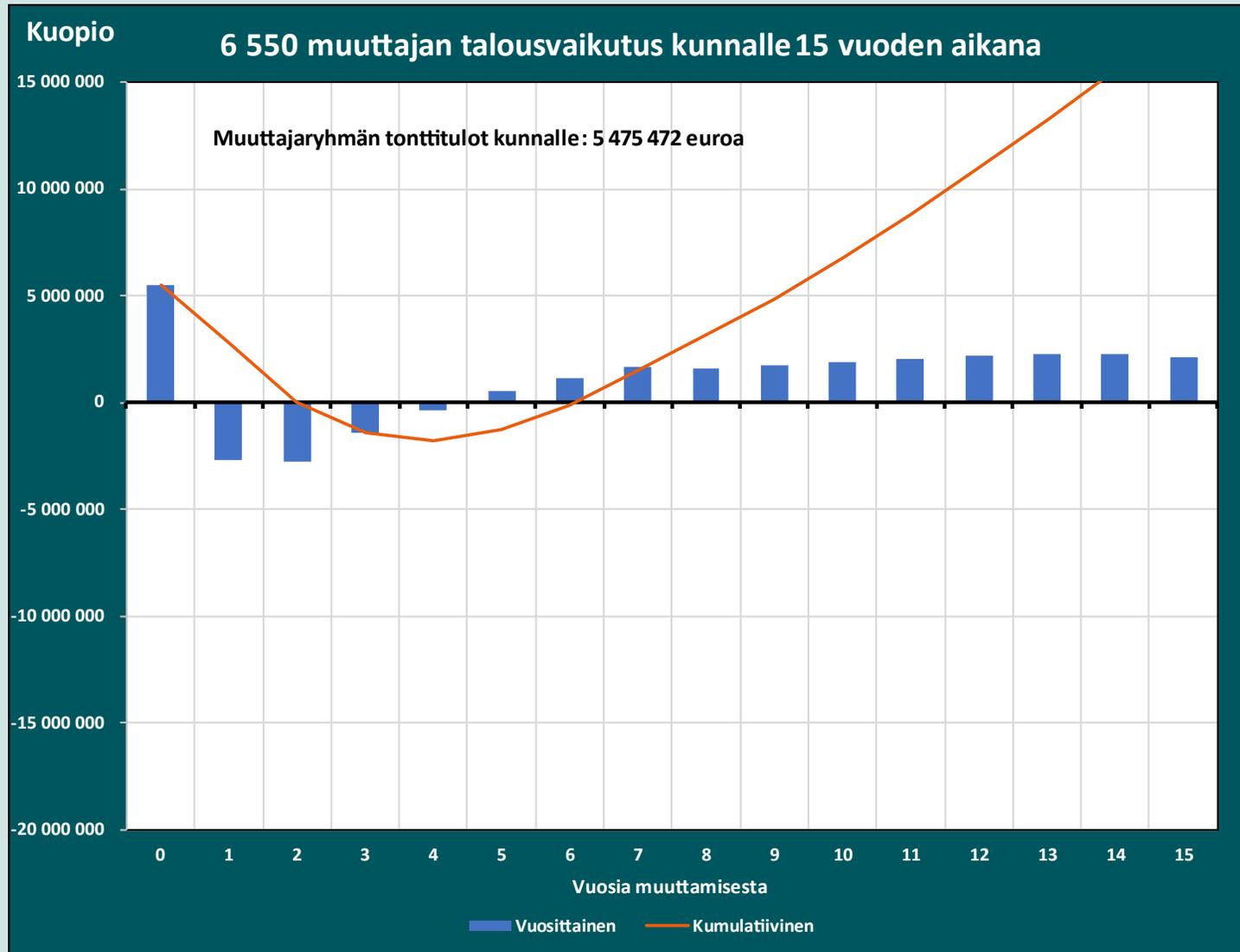
- Kuntaan tulee vuosittaisen keskimääräisen tulomuuton suuruinen ryhmä muuttajia. Muuttajien ikä vastaa vuosien 2018-2022 tulomuuton ikärakennetta.
- Kunnasta poistuu joka vuosi osa muuttaneista ihmisistä vuosien 2018-2022 keskimääräisen kuolleisuuden, lähtö- ja maastamuuttoalttiuden mukaisesti.
- Tässä ei huomioida esimerkiksi lasten saantia kunnassa asuessa.
- Muuttajaryhmän talousvaikutus kääntyy positiiviseksi Kuopion kannalta 10 vuoden kuluttua muuttamisesta.

Vuosi	Vuosittainen talousvaikutus	Kumulatiivinen talousvaikutus	Muuttaneita vielä kunnassa
0	0 €	0 €	6550
1	-2 706 277 €	-2 706 277 €	5876
2	-2 778 985 €	-5 485 262 €	5314
3	-1 412 309 €	-6 897 571 €	4835
4	-358 067 €	-7 255 637 €	4423
5	531 483 €	-6 724 154 €	4064
6	1 140 305 €	-5 583 849 €	3750
7	1 653 392 €	-3 930 458 €	3486
8	1 603 945 €	-2 326 512 €	3262
9	1 713 963 €	-612 550 €	3068
10	1 896 750 €	1 284 201 €	2899
11	2 074 949 €	3 359 150 €	2750
12	2 204 956 €	5 564 106 €	2613
13	2 252 728 €	7 816 834 €	2486
14	2 293 921 €	10 110 755 €	2369
15	2 157 765 €	12 268 520 €	2259

- Laskelmaan on tässä lisätty syntyvyys Kuopion keskimääräisen syntyvyyden mukaan.
- Syntyvyyden huomioiminen kääntää laskelman voimakkaasti negatiiviseksi

Vuosi	Vuosittainen talousvaikutus	Kumulatiivinen talousvaikutus	Muuttaneita vielä kunnassa
0	0 €	0 €	6550
1	-2 706 277 €	-2 706 277 €	5981
2	-2 091 450 €	-4 797 727 €	5511
3	-1 620 282 €	-6 418 009 €	5114
4	-1 368 698 €	-7 786 707 €	4773
5	-1 192 732 €	-8 979 440 €	4476
6	-1 212 865 €	-10 192 304 €	4213
7	-1 248 730 €	-11 441 034 €	3991
8	-1 100 407 €	-12 541 441 €	3801
9	-1 044 617 €	-13 586 058 €	3634
10	-872 314 €	-14 458 372 €	3487
11	-706 525 €	-15 164 897 €	3354
12	-567 568 €	-15 732 465 €	3228
13	-518 814 €	-16 251 279 €	3108
14	-464 592 €	-16 715 871 €	2994
15	-261 800 €	-16 977 671 €	2885

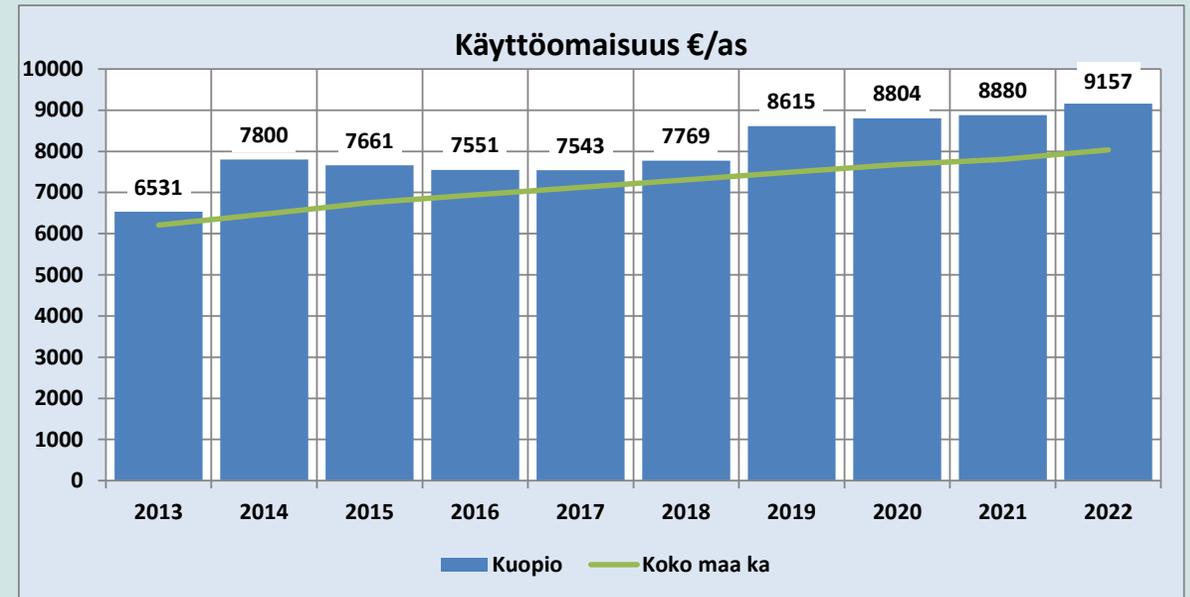

Vuosi	Vuosittainen talousvaikutus	Kumulatiivinen talousvaikutus	Muuttaneita vielä kunnassa
0	5 475 472 €	5 475 472 €	6550
1	-2 706 277 €	2 769 195 €	5876
2	-2 778 985 €	-9 790 €	5314
3	-1 412 309 €	-1 422 098 €	4835
4	-358 067 €	-1 780 165 €	4423
5	531 483 €	-1 248 682 €	4064
6	1 140 305 €	-108 377 €	3750
7	1 653 392 €	1 545 015 €	3486
8	1 603 945 €	3 148 960 €	3262
9	1 713 963 €	4 862 923 €	3068
10	1 896 750 €	6 759 673 €	2899

FCG.

Emon ja konsernin rahoitus ja tase

Kuopio	Kuopio		
	2013...2015 Vuodessa	2016...2019 Vuodessa	2020...2022 Vuodessa
Asukasluku	116 486	118 821	121 449
Bruttoinvestoinnit eur/as	923	689	738
...koko maa keskimäärin	871	668	755
Nettoinvestoinnit eur/as	295	199	397
...koko maa keskimäärin	415	471	552
Vuosikate euroa/asukas	350	315	447
...koko maa keskimäärin	377	445	680
Poistot eur/as	434	432	400
...koko maa keskimäärin	380	401	438
Poistot käyttöomaisuudesta %:ia	5,7 %	5,0 %	4,4 %
...koko maa keskimäärin	4,4 %	4,3 %	4,4 %
Ali/ylijäämä eur/as	-116	460	-35
...koko maa keskimäärin	30	-24	202
Vuosikate - Nettoinvestoinnit eur/a	55	116	50
...koko maa keskimäärin	-38	-25	128
Käyttöomaisuuden arvo eur/as	7 661	8 615	9 157
...koko maa keskimäärin	6 940	7 679	8 033

- Nettoinvestoinnit per asukas ovat olleet Kuopiossa maan keskitasoa pienemmät.
- Poistojen määrä (sis. alaskirjaukset) suhteessa käyttöomaisuuteen on ollut maan keskitasoa vähän suurempi.
- Käyttöomaisuus asukasta kohden on maan keskitasoa vähän suurempi.
- Vuosikate on riittänyt investointeihin. Mitä investointeja on tehty?
  - Ovatko investoinnit kohdistuneet käyttöomaisuuden kasvuun?
  - Investointien vaikutus käyttökustannuksiin?
  - **Missä isoimmat paineet uusissa investoinneissa?**

- Suurimmat investoinnit – brutto – olivat Lahdessa, Tampereella ja Espoossa – Kuopiossa on myös investoitu!
- Kuopiossa on myös investoitu ulkoiseen taseeseen!

Investointimenot eur/as	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Summa
Koko maa	1 187	1 278	1 339	1 456	1 619	1 668	1 555	1 751	11 853
Kuopio	1 338	1 237	1 850	2 010	2 074	1 967	1 962	1 999	14 436
Jyväskylä	1 005	972	1 409	1 652	1 571	1 266	1 773	1 349	10 996
Lahti	1 372	1 405	1 772	2 275	2 119	3 224	1 254	1 968	15 390
Joensuu	1 084	1 113	2 346	1 289	1 300	1 072	966	987	10 157
Oulu	995	1 007	1 053	1 278	1 722	1 850	1 424	1 530	10 859
Turku	899	1 010	1 215	1 312	1 443	1 260	1 787	1 874	10 802
Rovaniemi	1 272	1 436	1 200	1 477	1 029	1 442	1 563	1 228	10 647
Seinäjoki	1 379	1 577	2 079	1 673	1 384	1 280	1 104	1 906	12 382
Espoo	2 877	2 646	2 209	1 747	2 282	2 680	117	677	15 235

Vuokravastuut	1000 e		1001 e	1002 e	euroa/as		euroa/as	
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Koko maa	6 170 415	7 234 678	7 584 369	8 314 024	1 123	1 315	1 375	1 507
Kuopio	188 151	147 742	136 818	196 129	1 577	1 229	1 126	1 614
Jyväskylä	112 070	134 096	142 311	166 749	787	935	985	1 154
Lahti	84 444	287 536	423 104	452 305	705	2 396	3 525	3 768
Joensuu	115 002	139 587	155 424	164 459	1 496	1 814	2 012	2 129
Oulu	237 983	235 443	276 640	429 901	1 158	1 136	1 320	2 052
Tampere	496 791	513 617	2 086	2 131	2 086	2 131	9	9
Turku	524 762	580 607	2 720	2 987	2 720	2 987	14	15
Rovaniemi	50 485	53 856	801	848	801	848	12	13
Seinäjoki	10 070	14 434	158	225	158	225	2	3
Espoo	602 654	845 683	2 080	2 888	2 080	2 888	7	10

Kuopio	Kuopio Maa- ja vesialueet								2015-2022 yhteensä
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Maa- ja vesialueiden myynti 1000 e	9 913	4 867	2 139	7 467	8 885	4 681	3 703	2 642	44 296
Maa ja vesialueiden vuokra 1000 e	13 255	14 013	14 422	15 413	16 222	17 385	17 385	19 608	127 703
Yhteensä	23 168	18 880	16 561	22 880	25 107	22 066	21 088	22 249	171 999
euroa/asukas	198	160	140	193	210	184	174	181	1 440
Investoinnit 1000 eur	48 070	59 709	57 109	86 501	123 173	81 676	81 764	105 355	643 356
euroa/asukas	411	507	483	729	1 033	679	673	859	5 374
Myynti ja vuokrat investoinneista %:ia	48,2 %	31,6 %	29,0 %	26,5 %	20,4 %	27,0 %	25,8 %	21,1 %	26,7 %
Veroprosenttia per vuosi	0,00	1,01	0,87	1,24	1,29	1,09	1,00	1,01	7,50
									Tulot/investoinnit 26,7 %

Koko maa	2015-2022 yhteensä								2015-2022 yhteensä
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Maa- ja vesialueiden myynti 1000 e	423 010	582 465	471 932	483 583	518 130	459 838	474 305	415 939	3 829 201
Maa ja vesialueiden vuokra 1000 e	269 479	286 023	296 772	304 301	320 136	330 735	350 140	371 635	2 529 221
Yhteensä	692 489	868 488	768 704	787 884	838 266	790 573	824 445	787 574	6 358 423
euroa/asukas	127	159	140	144	153	144	149	142	1 157
Investoinnit 1000 eur	3 603 012	3 468 321	3 490 721	3 649 545	4 048 365	4 312 042	3 964 696	4 221 234	30 757 936
euroa/asukas	660	634	637	665	737	783	719	763	5 597
Myynti ja vuokrat investoinneista %:ia	19,2 %	25,0 %	22,0 %	21,6 %	20,7 %	18,3 %	20,8 %	18,7 %	20,7 %
Veroprosenttia per vuosi	0,75	0,92	0,81	0,84	0,87	0,78	0,80	0,73	6,50
									Tulot/investoinnit 20,7 %

Jyväskylä	Jyväskylä Maa- ja vesialueet								2015-2022 yhteensä
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Maa- ja vesialueiden myynti 1000 e	13 379	15 835	20 302	16 209	10 620	9 237	13 470	23 744	122 797
Maa ja vesialueiden vuokra 1000 e	6 551	6 339	6 574	6 745	7 318	7 606	7 447	7 693	56 273
Yhteensä	19 930	22 174	26 876	22 954	17 938	16 843	20 917	31 437	179 069
euroa/asukas	145	160	192	162	126	117	145	215	1 263
Investoinnit 1000 eur	107 323	43 848	53 174	67 501	68 107	64 563	66 944	91 966	563 425
euroa/asukas	781	316	379	478	478	450	463	630	3 976
Myynti ja vuokrat investoinneista %:ia	18,6 %	50,6 %	50,5 %	34,0 %	26,3 %	26,1 %	31,2 %	34,2 %	31,8 %
Veroprosenttia per vuosi	0,00	1,01	1,22	1,05	0,80	0,71	0,86	1,25	6,89
									Tulot/investoinnit 31,8 %

Oulu	Oulu Maa- ja vesialueet								2015-2022 yhteensä
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Maa- ja vesialueiden myynti 1000 e	12 088	11 716	17 250	10 847	7 246	7 348	0	0	66 495
Maa ja vesialueiden vuokra 1000 e	29 887	28 044	28 290	31 270	32 150	36 585	36 585	39 083	261 894
Yhteensä	41 975	39 760	45 540	42 117	39 396	43 933	36 585	39 083	328 389
euroa/asukas	211	198	226	207	192	212	175	184	1 605
Investoinnit 1000 eur	115 528	125 288	112 810	130 957	120 974	122 952	98 951	123 516	950 975
euroa/asukas	582	625	559	643	589	593	472	583	4 646
Myynti ja vuokrat investoinneista %:ia	36,3 %	31,7 %	40,4 %	32,2 %	32,6 %	35,7 %	37,0 %	31,6 %	34,5 %
Veroprosenttia per vuosi	0,00	1,20	1,37	1,27	1,13	1,21	0,97	0,98	8,14
									Tulot/investoinnit 34,5 %

Lahti	Lahti Maa- ja vesialueet								2015-2022 yhteensä
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Maa- ja vesialueiden myynti 1000 e	3 531	2 594	3 885	5 896	9 451	6 245	13 723	5 010	50 335
Maa ja vesialueiden vuokra 1000 e	11 448	11 571	12 194	12 551	12 507	12 985	12 985	15 174	101 415
Yhteensä	14 979	14 165	16 079	18 447	21 958	19 230	26 708	20 184	151 750
euroa/asukas	126	119	134	154	183	160	223	168	1 267
Investoinnit 1000 eur	96 407	63 551	67 950	117 711	102 365	94 469	69 188	87 543	699 184
euroa/asukas	812	532	568	981	854	787	576	728	5 840
Myynti ja vuokrat investoinneista %:ia	15,5 %	22,3 %	23,7 %	15,7 %	21,5 %	20,4 %	38,6 %	23,1 %	21,7 %
Veroprosenttia per vuosi	0,00	0,73	0,83	0,96	1,13	0,92	1,28	0,93	6,79
									Tulot/investoinnit 21,7 %

Joensuu	Joensuu Maa- ja vesialueet								2015-2022 yhteensä
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Maa- ja vesialueiden myynti 1000 e	6 232	5 615	5 055	5 101	4 560	2 320	2 934	977	32 794
Maa ja vesialueiden vuokra 1000 e	6 682	6 819	6 815	6 852	6 868	7 051	7 424	7 924	56 434
Yhteensä	12 914	12 434	11 870	11 953	11 428	9 371	10 358	8 900	89 228
euroa/asukas	171	164	156	156	149	122	134	115	1 167
Investoinnit 1000 eur	45 820	54 098	64 949	40 426	53 298	44 787	37 293	40 190	380 861
euroa/asukas	607	713	854	528	694	582	483	518	4 979
Myynti ja vuokrat investoinneista %:ia	28,2 %	23,0 %	18,3 %	29,6 %	21,4 %	20,9 %	27,8 %	22,1 %	23,4 %
Veroprosenttia per vuosi	0,00	1,14	1,10	1,12	1,04	0,83	0,88	0,72	6,83
									Tulot/investoinnit 23,4 %

Kuopio	Kuopio	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	€1 000	276 890	334 991	338 592	339 597	329 808	343 027	396 294	459 505	436 608	453 005
	€/as	2 405	2 884	2 896	2 884	2 790	2 891	3 322	3 823	3 592	3 695
	Verrokit ka €/as	2 806	2 967	3 164	3 279	3 402	3 586	4 062	4 089	4 199	4 126
	Maan ka €/as	2 341	2 479	2 633	2 755	2 853	2 969	3 313	3 410	3 432	3 315
	Järjestys	162	192	184	170	141	145	152	189	163	174
	Ero verrokeihin	-46 092	-9 647	-31 337	-46 464	-72 313	-82 468	-88 172	-32 046	-73 719	-52 792
	Ero maan ka	7 476	46 953	30 792	15 183	-7 499	-9 326	1 066	49 605	19 420	46 563
	Vero-%	15,1	18,3	18,1	18,1	17,4	18,6	20,3	22,6	20,7	20,5
	Verrokit ka vero-%	17,5	18,5	19,6	20,2	21,3	22,6	25,1	24,1	24,4	22,9
	Maan ka vero-%	17,3	18,1	18,9	20,0	20,6	21,7	23,4	23,2	22,7	20,7
	Järjestys	134	161	158	145	133	127	128	161	144	162
	Ero verrokeihin	-44 202	-4 288	-27 746	-40 107	-74 241	-74 878	-93 080	-31 159	-77 347	-52 942
	Ero maan ka	-40 362	3 834	-14 478	-35 910	-60 916	-57 615	-59 432	-12 438	-41 640	-4 432

- Kuopion lainakanta oli vuonna 2022 asukaslukuun suhteutettuna vähän maan keskitasoa suurempi, mutta verrokkiryhmää pienempi.
- Tulopohjaan suhteutettuna lainakanta vastaa maan keskiarvoa.
- *Verrokkiryhmä koostuu muista kaupunkimaisista kunnista, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.*

Katso taseesta staattinen luku ja kehitys – lainakanta FCG.

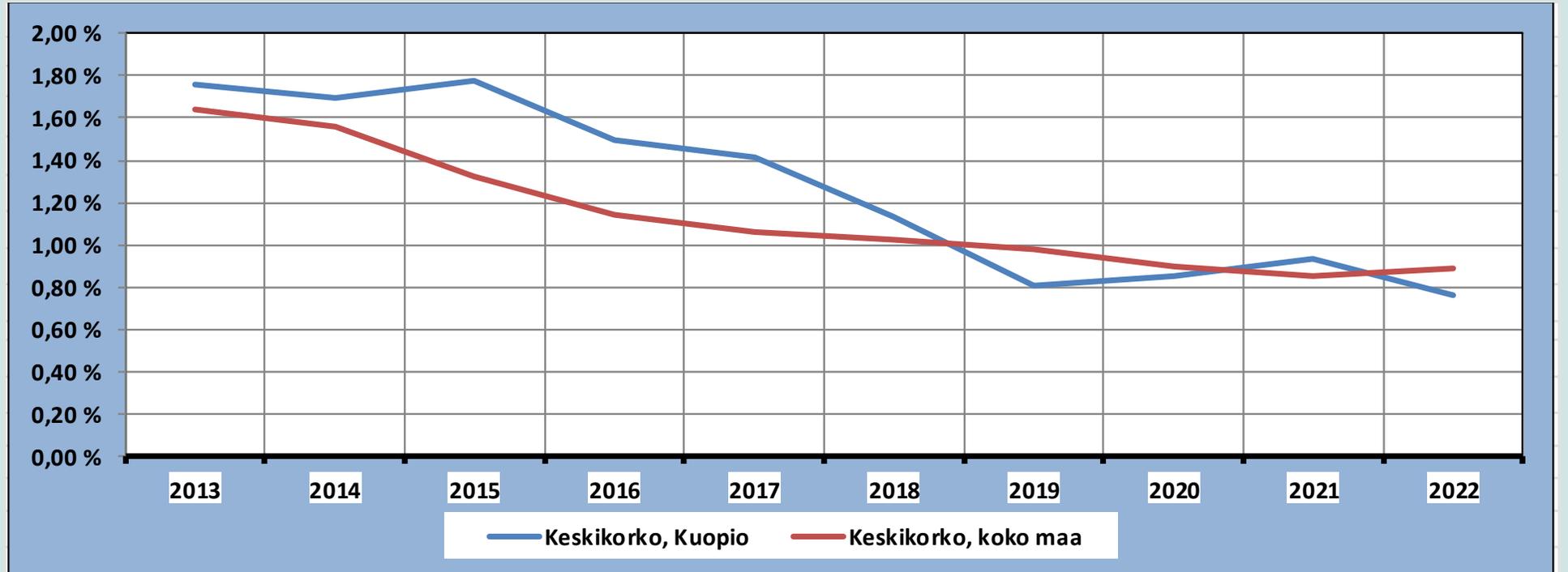
- Koska kunta on liian velkainen? Entä vähävelkainen? Korkoriski on otettava huomioon.
- Johdannaiset, koska hyvä, koska toimialaan sopimatonta.
- Konsernin lainakanta vs. peruskunnan lainakanta.
- Lainakanta eur/as – paljonko lainaa on jokaista kuntalaista kohden.
- Kuopion lainakanta (eur/asukas) oli vuonna 2022 maan keskiarvoa suurempi (sija 174).

Oma sij	Lainakanta €/as	2013	2022
	Minimi	0	0
	25 %	1 541	1 997
	Keskiarvo	2 341	3 315
	75 %	2 915	4 480
	Maksimi	6 111	10 795
174	Kuopio	2 405	3 695
Sij.	Lainakanta €/as	2013	2022
1	Siikainen	1 516	0
2	Multia	1 833	0
3	Kauniainen	110	0
4	Isojoki	976	0
5	Hirvensalmi	414	0
6	Enonkoski	499	0
7	Puumala	1 460	24
8	Koski Tl	165	135
9	Kitee	2 181	255
10	Naantali	1 987	277
11	Lieksa	1 293	316
12	Saarijärvi	2 750	416
13	Leppävirta	1 063	521
14	Ypäjä	753	614
15	Isokyrö	1 530	616
16	Lapinjärvi	1 772	621
17	Ranua	711	648
18	Karvia	198	775
19	Eurajoki	1 105	791
20	Tammela	1 285	796

Sij.	Lainakanta €/as	2013	2022
291	Reisjärvi	5 803	10 795
290	Utsjoki	2 972	9 598
289	Kyyjärvi	5 763	8 946
288	Konnevesi	3 212	8 091
287	Ylivieska	3 707	7 760
286	Kaustinen	4 105	7 648
285	Virolahti	3 587	7 504
284	Kannonkoski	6 111	7 331
283	Pelkosenniemi	2 938	7 319
282	Jämijärvi	1 980	7 191
281	Raahel	5 544	6 870
280	Lahti	5 048	6 770
279	Kemi	3 591	6 656
278	Vehmaa	2 358	6 522
277	Heinola	2 392	6 510
276	Haapavesi	2 979	6 462
275	Perho	2 212	6 445
274	Haapajärvi	4 025	6 418
273	Paltamo	3 566	6 371
272	Hanko	5 701	6 210

- Millainen lainakanta on nyt?
- Suojaukset?
- Pitkät korot?

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Korkomeno 1000 €	4 875	5 675	6 025	5 086	4 663	3 892	3 215	3 922	4 082	3 465
Korkomeno koko maa 1000 €	200 399	215 077	193 799	176 766	170 103	165 878	163 632	164 607	162 089	169 836
Lainakanta 1000 €	276 890	334 991	338 592	339 597	329 808	343 027	396 294	459 505	436 608	453 005
Lainakanta koko maa 1000 €	12 212 446	13 786 842	14 670 640	15 504 296	16 088 917	16 125 610	16 729 981	18 420 037	19 033 385	19 118 865
Keskikorko, Kuopio	1,76 %	1,69 %	1,78 %	1,50 %	1,41 %	1,13 %	0,81 %	0,85 %	0,94 %	0,76 %
Keskikorko, koko maa	1,64 %	1,56 %	1,32 %	1,14 %	1,06 %	1,03 %	0,98 %	0,89 %	0,85 %	0,89 %
Korkoriski 1% + korkomenot	7 644	9 025	9 411	8 482	7 961	7 322	7 178	8 517	8 448	7 995
Veroprosentilla euroja					18 964	18 454	19 507	20 318	21 100	22 049

	6270 Korkojohdannaisiin liittyvät korkokulut				Korkokulut/ lainakanta	Johdannaiset/ lainakanta	Kokonais- korko%
	6200-6299 Korkokulut	6255 Korkokulut lainoista ulkopuolisilta	ja -tuotot (kuluja suojaava)	Lainakanta			
Tampere	15 757 973	3 380 771	12 377 201	925 885 418	0,4 %	1,3 %	1,7 %
Oulu	9 477 922	4 095 263	5 382 659	584 435 918	0,7 %	0,9 %	1,6 %
Turku	6 518 269	1 634 649	4 883 620	716 424 823	0,2 %	0,7 %	0,9 %
Jyväskylä	5 278 574	1 538 991	3 739 583	339 485 614	0,5 %	1,1 %	1,6 %
Kotka	2 919 158	360 071	2 559 087	267 622 921	0,1 %	1,0 %	1,1 %
Espoo	8 136 932	5 967 667	2 169 265	1 286 426 987	0,5 %	0,2 %	0,6 %
Kokkola	2 508 164	958 870	1 549 295	235 633 329	0,4 %	0,7 %	1,1 %
Lahti	11 584 374	10 121 786	1 462 587	813 547 173	1,2 %	0,2 %	1,4 %
Ylöjärvi	1 636 098	367 864	1 268 234	90 830 000	0,4 %	1,4 %	1,8 %
Kuopio	3 464 739	2 260 254	1 204 485	453 004 955	0,5 %	0,3 %	0,8 %
Mikkeli	2 866 089	1 713 368	1 152 721	320 551 577	0,5 %	0,4 %	0,9 %
Lappeenranta	2 371 240	1 620 565	750 675	189 818 577	0,9 %	0,4 %	1,2 %
Pori	2 646 850	1 977 435	669 415	359 571 400	0,5 %	0,2 %	0,7 %
Pirkkala	927 343	286 062	641 281	66 275 000	0,4 %	1,0 %	1,4 %
Akaa	832 308	311 719	520 589	81 662 728	0,4 %	0,6 %	1,0 %
Hämeenkyrö	540 653	205 487	335 166	41 247 447	0,5 %	0,8 %	1,3 %
Naantali	354 485	43 327	311 158	5 500 000	0,8 %	5,7 %	6,4 %
Mäntsälä	455 092	156 315	298 777	96 391 417	0,2 %	0,3 %	0,5 %
Pietarsaari	1 232 775	949 506	283 269	66 500 000	1,4 %	0,4 %	1,9 %
Raasepori	746 724	475 054	271 670	108 358 209	0,4 %	0,3 %	0,7 %
Hanko	434 526	188 994	245 532	48 636 674	0,4 %	0,5 %	0,9 %
Kemi	917 157	698 116	219 040	129 778 571	0,5 %	0,2 %	0,7 %
Kauhajoki	560 998	353 768	207 229	65 867 456	0,5 %	0,3 %	0,9 %
Loppi	257 831	86 560	171 271	15 896 875	0,5 %	1,1 %	1,6 %
Urjala	202 094	51 174	150 919	10 589 672	0,5 %	1,4 %	1,9 %
Haapavesi	453 271	310 024	143 247	42 592 000	0,7 %	0,3 %	1,1 %
Mustasaari	351 388	222 559	128 829	88 071 432	0,3 %	0,1 %	0,4 %
Ruovesi	146 412	18 769	127 643	6 815 766	0,3 %	1,9 %	2,1 %
Kankaanpää	404 045	280 661	123 384	59 421 470	0,5 %	0,2 %	0,7 %

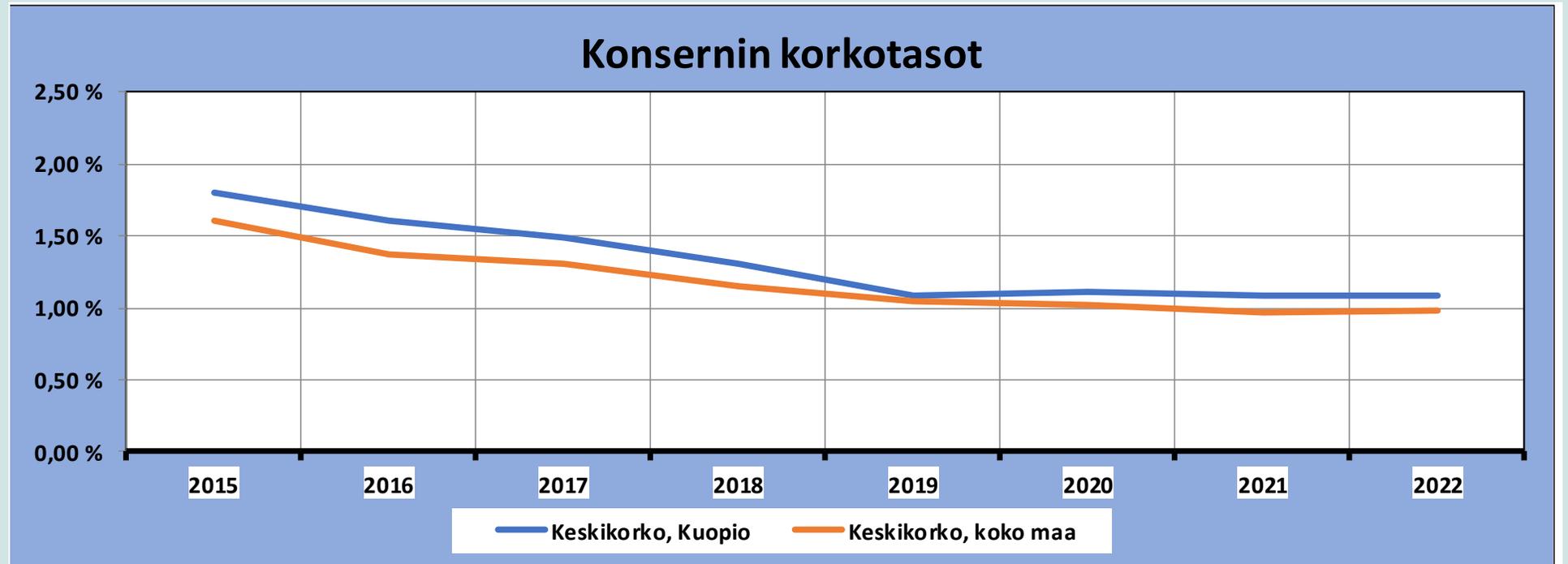
- Vuonna 2022 lainakorot olivat 125,9 me – tämä vastasi 0,67%:n keskkorkoa lainakannasta 18,7 mrd euroa
- Samana vuonna johdannaiset maksoivat 44 me – tämä vastasi 0,24%:n keskkorkoa.
- Lainakannasta maksettiin korkokuluja yhteensä 170 me.
- Suojauksia oli 44:llä kunnalla.
- Kunnat, joiden lainapositiona ei oltu suojattu 2022 eivät todennäköisesti ole enää (merkittävässä määrin) saaneet suojattua (kasvavaa) lainapositionaan

	Aito korkomeno euroa		Riski	Vero- prosenttiyksikköä	
Nykytila	169 828 776		0,16		
▲+1%	230 962 006	61 133 229	0,21	0,06	
▲+2%	336 058 110	166 229 334	0,31	0,15	
▲+3%	441 154 214	271 325 438	0,41	0,25	

Kuopio	Kuopio	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Konsernin lainakanta	€1 000	866 685	927 799	945 044	944 124	947 219	955 659	1 075 929	1 167 789	1 128 518	1 212 091
	€/as	7 529	7 986	8 083	8 019	8 013	8 053	9 020	9 715	9 285	9 887
	Verrokit ka €/as	5 789	5 967	6 201	6 395	6 607	6 926	7 546	7 808	7 981	8 117
	Maan ka €/as	4 134	4 314	4 493	4 650	4 857	5 089	5 612	5 880	6 027	6 129
	Järjestys	276	276	273	269	267	260	264	268	252	256
	Ero verrokeihin	200 288	234 608	219 999	191 215	166 207	133 795	175 820	229 167	158 470	217 039
	Ero maan ka	390 835	426 598	419 727	396 609	373 078	351 778	406 519	461 004	395 988	460 656
	Vero-%	47,1	50,7	50,7	50,3	49,9	51,8	55,2	57,5	53,5	55,0
	Verrokit ka vero-%	36,1	37,3	38,6	39,5	41,4	43,8	46,7	46,3	46,4	45,2
	Maan ka vero-%	30,3	31,3	32,1	33,6	34,9	37,2	39,6	40,1	39,8	38,1
	Järjestys	253	261	259	253	247	242	240	243	228	234
	Ero verrokeihin	203 162	244 979	225 505	202 386	161 207	146 791	164 144	226 702	149 221	214 730
	Ero maan ka	309 843	354 267	345 439	314 024	284 687	269 895	303 610	352 691	288 644	372 141
	Konsernin vuokravastuu (leasing) 1000 e								188 151	147 742	136 818
Konsernin vuokravastuu (leasing) e/asukas								1 577	1 229	1 126	1 600

- Kuopion konsernin lainakanta on sekä asukaslukuun että tulopohjaan suhteutettuna suuri, maan 50 suurimman joukossa.
- Konsernin lainakantaan lisätään nykyisin vuokravastuu. Kuopion vuokravastuu oli vuonna 2022 noin 1 600 €/asukas.

- Millainen lainakanta on nyt?
- Suojaukset?
- Pitkät korot?

Konsernit:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Korkomeno 1000 €	17 064	15 126	14 107	12 447	11 672	12 983	12 277	13 140
Korkomeno koko maa 1000 €	523 095	461 415	449 809	413 842	410 649	420 489	408 655	427 248
Lainakanta 1000 €	945 044	944 124	947 219	955 659	1 075 929	1 167 789	1 128 518	1 212 091
Lainakanta koko maa 1000 €	32 552 043	33 722 590	34 624 459	35 989 235	39 046 656	41 172 486	42 383 338	43 441 360
Keskikorko, Kuopio	1,81 %	1,60 %	1,49 %	1,30 %	1,08 %	1,11 %	1,09 %	1,08 %
Keskikorko, koko maa	1,61 %	1,37 %	1,30 %	1,15 %	1,05 %	1,02 %	0,96 %	0,98 %
Korkoriski 1% + korkomenot	26 514	24 567	23 579	22 004	22 431	24 661	23 562	25 261

Konsernin lainakanta + vuokravastuut

- Kuopion konsernivelka + vuokravastuut ovat merkittävän suuret.

Oma s	Konsenivelka eur/as	2019	2022
	Minimi	623	1 121
	25 %	4 319	4 706
	Keskiarvo	6 318	7 237
	75 %	7 779	9 037
	Maksimi	20 172	49 772
259	Kuopio	10 597	11 487
Sij.	Konsernivelka + vuokravast	2019	2022
1	Koski TI	623	1 121
2	Siikainen	1 644	1 256
3	Merikarvia	1 704	1 527
4	Ypäjä	2 484	1 607
5	Enonkoski	921	1 687
6	Eurajoki	1 592	1 851
7	Tammela	2 737	1 885
8	Pyhäranta	2 148	2 017
9	Marttila	2 415	2 158
10	Tervola	2 528	2 181
11	Pornainen	3 219	2 250
12	Säkylä	2 996	2 266
13	Nakkila	2 581	2 347
14	Sysmä	5 229	2 369
15	Rusko	2 548	2 504
16	Ylitornio	2 367	2 566
17	Simo	3 042	2 607
18	Kitee	2 226	2 663
19	Puumala	2 710	2 703
20	Keminmaa	3 459	2 896
Sij.	Konsenivelka eur/a	2019	2022
287	Sauvo	4 884	49 772
286	Siikalatva	6 836	27 050
285	Kajaani	16 721	18 903
284	Espoo	15 205	17 563
283	Pudasjärvi	14 606	17 533
282	Kyyjärvi	15 950	15 126
281	Kotka	14 000	14 749
280	Varkaus	11 838	14 464
279	Kauhava	8 965	14 376
278	Lahti	10 661	14 030
277	Halsua	17 568	13 923
276	Paltamo	8 628	13 286
275	Kaustinen	12 200	12 970
274	Nivala	9 717	12 715
273	Kannonkoski	10 084	12 660
272	Vaasa	9 086	12 653
271	Karstula	7 659	12 600
270	Raahe	11 175	12 522
269	Kaskinen	6 426	12 312
268	Utsjoki	8 751	12 205

Kunnan ja konsernin rahoitusvarallisuus

Kuopio	Kuopio	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kunnan rahoitusvarallisuus	Rahoitusv. 1000 €	112 044	91 616	92 852	86 404	85 407	81 952	74 156	134 583	93 310	80 585
	Rahoitusv. €/as	973	789	794	734	723	691	622	1 120	768	657
	Rahoitusv. Vero-%	6,09	5,01	4,98	4,61	4,50	4,44	3,80	6,62	4,42	3,65
	Verrokut ka €/as	1 057	1 084	1 006	1 020	1 049	1 042	1 032	1 152	1 398	1 356
	Verrokut ka vero-%	6,63	6,86	6,29	6,34	6,60	6,60	6,42	6,84	8,14	7,62
	Maan ka €/as	1 030	1 046	1 053	1 116	1 210	1 242	1 288	1 567	1 669	1 692
	Maan ka vero-%	7,78	7,86	7,83	8,40	8,97	9,42	9,38	11,03	11,37	11,02
Kuopio	Kuopio	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Konsernin rahoitusvarallisuus	Rahoitusv. 1000 €	221 129	246 145	253 294	258 401	248 009	268 644	316 162	379 326	351 678	416 698
	Rahoitusv. €/as	1 921	2 119	2 166	2 195	2 098	2 264	2 651	3 156	2 893	3 399
	Rahoitusv. Vero-%	12,02	13,45	13,58	13,78	13,08	14,56	16,21	18,67	16,67	18,90
	Verrokut ka €/as	1 658	1 671	1 714	1 815	1 904	1 886	1 944	2 113	2 579	2 907
	Verrokut ka vero-%	10,37	10,53	10,69	11,27	12,00	11,96	12,04	12,57	15,00	16,20
	Maan ka €/as	1 636	1 700	1 752	1 847	2 027	2 083	2 164	2 506	2 759	2 864
	Maan ka vero-%	12,39	12,78	12,97	13,85	15,03	15,76	15,70	17,59	18,51	18,37

- Kuopion rahoitusvarallisuus (€/asukas) on keskimääräistä pienempi.
- Konsernin rahoitusvarallisuus on vähän keskiarvoa suurempi.
- Verrokkiryhmä koostuu muista kaupunkimaisista kunnista, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.

Kunnan ja konsernin antolainat

Kuopio	Kuopio	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kunnan antolainat	Antolainat 1000 €	51 862	135 744	135 615	135 592	135 943	135 416	256 682	260 756	254 045	247 141
	Riskiantol. 1000 €				135 592	135 943	135 416	256 682	260 756		
	Osuus-%				100 %	100 %	100 %	100 %	100 %		
	Antolainat €/as	451	1 168	1 160	1 152	1 150	1 141	2 152	2 169	2 090	2 016
	Antolainat vero-%	2,82	7,42	7,27	7,23	7,17	7,34	13,16	12,83	12,04	11,21
	Verrokkit ka €/as	1 201	1 235	1 331	1 383	1 436	1 457	1 445	1 420	1 389	1 401
	Verrokkit ka vero-%	7,52	7,77	8,33	8,59	9,01	9,22	8,94	8,40	8,08	7,83
	Maan ka €/as	264	318	338	362	369	368	368	375	391	393
	Maan ka vero-%	1,86	2,21	2,32	2,48	2,52	2,53	2,46	2,42	2,46	2,36
Kuopio	Kuopio	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Konsernin antolainat	Antolainat 1000 €	935	9	9	9	510	745	722	836	713	631
	Antolainat €/as	8	0	0	0	4	6	6	7	6	5
	Antolainat vero-%	0,05	0,00	0,00	0,00	0,03	0,04	0,04	0,04	0,03	0,03
	Verrokkit ka €/as	29	30	36	39	65	60	55	53	52	58
	Verrokkit ka vero-%	0,18	0,19	0,22	0,24	0,41	0,38	0,34	0,32	0,30	0,32
	Maan ka €/as	56	66	55	66	69	70	59	62	62	57
	Maan ka vero-%	0,40	0,48	0,38	0,46	0,48	0,49	0,40	0,40	0,39	0,34

- Kuopiolla on merkittävästi enemmän antolainoja kuin maassa tai verrokkiryhmässä keskimäärin.
- Konsernin antolainat ovat vähäiset.
- Verrokkiryhmä koostuu muista kaupunkimaisista kunnista, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.

FCG.

Käyttötalous palveluittain

Koko käyttötalous, 2017-2022

Kuopio							
Nettokäyttökulut (1000€)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Kuntaan jääneet palvelut	251 835	260 406	275 516	276 939	314 261	303 155	20 %
Hyvinvointialueille siirtyneet	395 617	407 852	439 138	460 434	464 512	508 642	29 %
Siirtyneiden osuus, %	61 %	61 %	61 %	62 %	60 %	63 %	

Kuopio							
Kuntaan jääneet palvelut	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Käyttökulut (1000 €)	482 340	500 136	520 704	495 972	526 832	557 404	16 %
Käyttötuotot (1000 €)	230 505	239 730	245 188	219 033	212 572	254 250	10 %
Nettokäyttökulut (1000€)	251 835	260 406	275 516	276 939	314 261	303 155	20 %
Asukasluku	118 209	118 664	119 282	120 210	121 543	122 594	4 %
Nettokäyttökulut per asukas	2 130	2 194	2 310	2 304	2 586	2 473	16 %

- Kuntiin jääneiden palveluiden nettokäyttökustannus on kasvanut Kuopiossa noin 20 % vuoden 2017 tasoon nähden.
- Asukasluvun muutokset huomioiden kuntaan jääneiden palveluiden nettokäyttökustannus on kasvanut noin 16 % verrattuna vuoden 2017 tasoon.

Sivistyspalveluiden osuus käyttötaloudesta

Kuopio							
Nettokäyttökustannus ennen sotea	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Sivistyspalvelut, 1000 €	182 310	190 282	199 442	199 886	207 541	219 390	20 %
Kaikki palvelut sis sote, 1000 €	647 452	668 258	714 654	737 373	778 773	811 796	25 %
Sivistyspalveluiden osuus, %	28 %	28 %	28 %	27 %	27 %	27 %	
Kuntaan jääneistä palveluista	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Sivistyspalvelut, 1000 €	182 310	190 282	199 442	199 886	207 541	219 390	20 %
Muut kuin sivistyspalvelut, 1000 €	69 525	70 124	76 074	77 053	106 720	83 764	20 %
Sivistyspalveluiden osuus, %	72 %	73 %	72 %	72 %	66 %	72 %	

- Sivistyspalveluiden kustannukset ovat kasvaneet Kuopiossa noin 20 % verrattuna vuoden 2017 tasoon. Muiden kuntaan jääneiden palveluiden kustannukset ovat kasvaneet yhtä nopeasti.
- *Tässä sivistyspalveluilla tarkoitetaan varhaiskasvatusta, esiopetusta, perusopetusta ja lukiota.*

Kuntaan jääneet palvelut

Koko kunnan palvelurakenne ilman sotea ja pelastustoimintaa:										
	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa	Kuntatyyppi
Varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio	1 790	1 602	1 653	1 832	1 941	1 454	1 968	1 918	1 853	1 781
Muut opetuspalvelut, kulttuuripalvelut ja vapaa-aika	436	368	361	536	356	413	341	368	356	392
Yleishallinto ja muut palvelut	248	441	475	543	120	333	424	350	452	386
Yhteensä:	2 473	2 410	2 490	2 911	2 418	2 200	2 733	2 636	2 660	2 559

- Varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio kattaa valtaosan kaikkien kuntien kuluista. Väestön ikärakenne on selittävä tekijä näiden palveluiden kustannuksissa asukasta kohden.
- Koko käyttötaloutta vertaillaessa myös mm. lukiot vääristävät tarkastelua. Tästä verrokkiryhmästä Jyväskylässä ei ole kaupungin ylläpitämiä lukioita.

Opetustoimi ja varhaiskasvatus

Nettokäyttökustannus per lapsi/opiskelija	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa	Kuntatyyppi
Varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio										
Varhaiskasvatus	10 978	8 933	9 586	10 721	9 388	9 144	11 005	9 548	9 575	9 882
Esiopetus	6 358	8 988	7 841	4 724	6 502	6 055	8 835	8 381	6 905	6 608
Perusopetus ja ap-ip-toiminta	10 087	9 788	11 052	10 555	9 585	9 554	9 822	9 183	10 491	10 230
Vaka + esiopetus + perusopetus per 0-15-v	10 785	10 206	10 852	11 113	9 921	9 754	10 886	9 858	10 561	10 460
Lukiokoulutus	7 867		8 144	8 787	6 959	6 845	6 289	8 044	8 576	7 908

- Varhaiskasvatuksen jakajana on 0–6-vuotiaat kuntalaiset.
- Esiopetuksen ja perusopetuksen jakajana on esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaat kunnassa. Tietojen lähde on Tilastokeskus.
- Lukiokoulutuksen jakajana on opiskelijat kunnan ylläpitämissä lukioissa. Tietojen lähde on opetushallituksen tilastopalvelu Vipunen

Varhaiskasvatus

0-6-vuotiaat kunnassa	7 404	8 844	4 170	6 883	14 554	14 111	4 266	4 595	343 498	192 169
Varhaiskasvatus, euroa per lapsi	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa	Kuntatyyppi
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	6 033	5 051	5 765	5 516	5 114	5 038	5 199	6 515	5 549	5 300
Asiakaspalvelujen ostot	1 840	1 280	1 441	1 917	1 891	1 281	2 873	930	1 033	1 155
Muiden palvelujen ostot	1 116	164	1 052	1 598	306	1 193	598	138	623	865
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	56	65	76	48	61	93	119	94	92	79
Avustukset	586	639	666	978	591	790	475	652	878	908
Vuokratulot	3	25	1	59	27	69	234	384	51	32
Muut kulut	2	15	13	10	40	7	17	25	19	17
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	9 636	7 239	9 014	10 125	8 030	8 470	9 516	8 738	8 244	8 355
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	2	1 103	52	6	909	110	824	927	701	628
Sisäiset vuokrat	0	1 219	1 186	1 161	1 201	1 370	1 028	381	1 044	1 246
Sisäiset toimintakulut yhteensä	1 798	2 322	1 240	1 167	2 110	1 480	1 855	1 311	1 815	1 951
Poistot ja arvonalentumiset	42	34	37	96	39	57	0	40	63	58
Vyörytyskulut	248	197	1 379	28	122	127	185	256	403	419
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	11 725	9 792	11 670	11 416	10 302	10 134	11 556	10 345	10 525	10 783
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	37	35	30	5	11	44	13	12	52	31
Maksutuotot	573	552	446	465	568	665	352	648	641	649
Tuet ja avustukset	129	118	397	217	192	276	184	137	194	166
Vuokratuotot	1	4	0	0	4	0	0	0	1	1
Muut tuotot	6	33	16	1	24	0	2	0	5	6
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	746	743	890	688	800	985	551	797	893	853
Sisäiset toimintatuotot	0	1	24	3	29	0	0	0	20	4
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	77	0	0	0	4	6
Vyörytystuotot	0	116	1 171	3	8	4	0	0	32	37
Käyttötuo	746	859	2 084	695	914	989	551	797	949	901
Nettokäyttökustannus	10 978	8 933	9 586	10 721	9 388	9 144	11 005	9 548	9 575	9 882

Kuopio							
Varhaiskasvatus	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Käyttökulut (1000 €)	68 622	72 525	76 517	75 320	80 873	86 808	27 %
Käyttötuotot (1000 €)	6 949	5 764	5 977	5 655	5 612	5 525	-20 %
Nettokäyttökulut (1000€)	61 673	66 761	70 540	69 665	75 261	81 284	32 %
0-6-vuotiaat kunnassa	8 290	8 109	7 854	7 656	7 645	7 404	-11 %
Nettokäyttökulut per lapsi	7 439	8 233	8 981	9 099	9 844	10 978	48 %
Verrokkiryhmä	6 866	7 480	8 030	8 225	9 111	9 758	42 %
Koko maa	6 777	7 345	7 948	8 179	8 774	9 577	41 %
Erotus (1000 €)							
verrokkiryhmään	4 757	6 105	7 469	6 693	5 610	9 035	90 %
koko maahan	5 492	7 198	8 119	7 046	8 181	10 374	89 %
Varhaiskasvatus, nettokäyttökustannus per							
0–6-vuotiaat	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Kuopio	7 439	8 233	8 981	9 099	9 844	10 978	48 %
Jyväskylä	5 899	6 773	7 489	7 543	8 470	8 933	51 %
Joensuu	7 501	7 911	8 240	7 938	8 966	9 586	28 %
Lahti	6 793	7 511	8 640	8 980	10 317	10 721	58 %
Oulu	6 280	6 993	7 777	8 138	8 446	9 388	49 %
Tampere	6 624	7 016	7 430	7 707	8 148	9 144	38 %
Rovaniemi	7 945	8 874	9 496	9 492	10 246	11 005	39 %
Seinäjoki	6 422	7 148	7 548	7 671	8 924	9 548	49 %

- *Aikasarjatarkasteluissa verrokkiryhmä-rivi tarkoittaa muita maaseutumaisia kuntia, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.*

- Vuoden 2017 tasoon peilaten:
- 0–6-vuotiaiden määrä on pienentynyt Kuopiossa 11 %
- Nettokäyttökulut ovat kasvaneet 32 %
- **Yksikkökustannus on kasvanut 48 %.**
- Erotus-rivit kuvaavat, mikä ero olisi Kuopion kokonaiskustannuksissa, jos palvelun yksikkökustannus vastaisi verrokkiryhmän tai koko maan keskitasoa.
- Jos yksikkökustannus vastaisi koko maan keskiarvoa, Kuopion varhaiskasvatuksen kulut olisivat 10 miljoonaa euroa pienemmät, tai 9 miljoonaa euroa pienemmät verrokkiryhmän keskiarvolla.

Varhaiskasvatuksen eri järjestämismuodot

Varhaiskasvatuksen oma toiminta	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa
Oma toiminta pl. maksu- ja myyntituotot, 1000 €	67 842	67 222	33 172	57 107	108 945	109 814	34 222	39 635	2 871 207
Maksutuotot, 1000 €	4 243	4 884	1 858	3 202	8 272	9 381	1 503	2 976	220 093
Netto, 1000 €	63 599	62 338	31 313	53 905	100 673	100 433	32 719	36 659	2 651 114
Lapset kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	3 915	5 034	2 268	3 153	7 347	6 216	2 019	2 811	190 092
Euroa per lapsi:									
Oman toiminnan kulut	17 329	13 354	14 626	18 112	14 828	17 666	16 950	14 100	15 104
Maksutuotot	1 084	970	819	1 016	1 126	1 509	744	1 059	1 158
Netto	16 245	12 383	13 807	17 096	13 703	16 157	16 206	13 041	13 946

- Varhaiskasvatuksen oma toiminta: kaupungin omat päiväkodit, perhepäivähoito, avoin varhaiskasvatus. Ei sisällä palvelusetelihoitoa eikä yksityisen hoidon tai kotihoidon tukia.
- Oman toiminnan kulut
= Nettokäyttökustannus – (asiakaspalvelujen ostot + avustukset) + (Maksutuotot + myyntituotot)
- Tiedot varhaiskasvatuksen lapsimääristä ovat peräisin tilastopalvelu Vipusesta. Tieto on 31.12. poikkileikkaustieto, joka ei välttämättä aina kuvaa koko kuluneen vuoden toimintaa.

Varhaiskasvatuksen järjestäminen	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa
Lapsia 31.12. (lähde: Vipunen)									
Kunnallisissa päiväkodeissa	3 744	4 929	2 016	3 045	7 281	6 150	1 962	2 667	180 579
Kunnallisessa perhepäivähoidossa	171	105	252	108	66	66	54	147	9 708
Palvelusetelillä	1 185	1 311	765	1 212	2 496	1 653	1 305	489	32 109
Yksityisen hoidon tuella	0	0	0	378	6	339	0	12	8 934
Varhaiskasvatus, euroa per lapsi	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa
Päiväkodit, oma toiminta	16 116	12 225	13 722	16 915	13 431	15 131	16 072	12 684	13 520
Perhepäivähoito, oma toiminta	17 048	12 019	12 851	14 377	22 667	10 621	13 654	16 944	14 935
Palvelusetelipäivähoito	11 163	8 272	7 840	10 096	10 868	9 891	9 368	8 290	8 827
Yksityisen hoidon tuki + kuntalisä per lapsi	0	0	0	5 926	27 056	5 505	0	4 648	6 716

- Tiedot lapsimäärästä ovat peräisin tilastopalvelu Vipusesta. Tieto on 31.12. poikkileikkaustieto, joka ei välttämättä aina kuvaa koko kuluneen vuoden toimintaa.

Kotihoidon tuki

Kotihoidon tuki	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa
Kotihoidon tuki, 1000 €	4 325	5 508	2 283	3 888	8 254	7 899	2 000	2 904	202 718
Kotihoidon tuen kuntalisä, 1000 €	0	0	0	0	0	13	0	33	11 444
Kotihoidon tukea vuoden aikana saaneet lapset	1963	2485	1043	1980	4089	3950	946	1315	101 335
0-2-vuotiaat	3150	3764	1738	2868	6248	6181	1817	1870	141 516
Osuus 0-2-vuotiaista	62 %	66 %	60 %	69 %	65 %	64 %	52 %	70 %	72 %
Kotihoidon tuki per tukea saanut lapsi	2 203	2 216	2 189	1 963	2 019	2 000	2 114	2 208	2 000
Kuntalisä per tukea saanut lapsi	0	0	0	0	0	3	0	25	113

- Kotihoidon tuella hoidetut lapset ovat lapset, jotka ovat saaneet kotihoidon tukea vuoden aikana. Lapsi voi olla täten siis osan vuodesta kotihoidon tuella, mutta kirjautua vuoden lopussa esimerkiksi päiväkodin asiakkaaksi.

Oppilaita esiopetuksessa	1 126	1 730	760	1 275	2 623	2 088	718	757	60 508	31 433
Esiopetus, euroa per lapsi	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa	Kuntatyyppi
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	2 988	6 265	5 313	2 740	3 657	4 235	6 063	5 754	4 210	3 995
Asiakaspalvelujen ostot	622	473	605	0	810	195	0	687	327	362
Muiden palvelujen ostot	1 039	265	1 489	1 090	362	1 091	388	228	676	755
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	19	69	131	43	44	117	136	94	95	68
Avustukset	0	3	53	1	9	0	0	0	13	3
Vuokrakulut	81	45	4	41	23	33	290	535	47	37
Muut kulut	0	21	10	3	31	-0	18	16	10	10
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	4 748	7 141	7 605	3 918	4 936	5 672	6 895	7 314	5 378	5 229
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	0	555	44	2	736	56	1 021	571	598	424
Sisäiset vuokrat	0	1 553	1 132	987	899	522	1 260	468	923	974
Sisäiset toimintakulut yhteensä	1 655	2 108	1 178	990	1 635	578	2 284	1 040	1 603	1 461
Poistot ja arvonalentumiset	0	17	9	33	34	4	0	68	28	22
Vyörytyskulut	0	210	679	15	82	91	153	19	295	315
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	6 402	9 475	9 471	4 955	6 687	6 344	9 332	8 441	7 304	7 027
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	44	6	10	0	29	94	15	9	40	34
Maksutuotot	0	0	0	0	-0	0	429	1	70	107
Tuet ja avustukset	0	319	317	227	30	192	50	50	192	162
Vuokratuotot	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0
Muut tuotot	0	41	8	1	1	1	2	0	3	4
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	44	366	336	228	63	287	497	60	306	308
Sisäiset toimintatuotot	0	0	640	2	21	0	0	-0	41	18
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	96	0	0	0	7	8
Vyörytystuotot	0	121	654	2	5	3	0	0	46	85
Käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	44	487	1 630	231	185	290	497	60	400	419
Nettokäyttökustannus	6 358	8 988	7 841	4 724	6 502	6 055	8 835	8 381	6 905	6 608

Esiopetus

- Esiopetuksen tiedot eivät välttämättä ole vertailukelpoisia kuntien välillä johtuen erilaisista tavoista kohdentaa tai olla kohdentamatta osa kuluista päivähoitoon tai perusopetukseen.
- Lisäksi 2-vuotisen esiopetuksen kokeilu vaikuttaa kustannuksiin osassa kunnista

Perusopetus

Oppilaita perusopetuksessa	10 991	14 037	6 431	11 424	23 061	19 920	6 753	7 006	549 935	282 843
Perusopetus ja ap-ip-toiminta, euroa per lapsi	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoen	Koko maa	Kuntatyyppi
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	5 564	5 198	5 391	5 610	5 533	5 468	5 041	5 833	5 930	5 420
Asiakaspalvelujen ostot	511	952	1 861	1 007	700	899	1 239	232	718	919
Muiden palvelujen ostot	1 283	409	913	1 766	583	1 138	539	496	901	852
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	177	156	386	189	235	228	189	275	292	261
Avustukset	9	25	76	103	57	115	0	18	50	84
Vuokratulot	-1	42	33	190	27	152	446	108	107	53
Muut kulut	2	14	12	8	21	9	11	14	15	11
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	7 545	6 794	8 671	8 873	7 155	8 008	7 465	6 977	8 012	7 600
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	1	738	341	31	958	150	841	988	756	565
Sisäiset vuokrat	0	2 406	2 011	2 212	2 033	1 936	1 782	1 416	1 855	2 165
Sisäiset toimintakulut yhteensä	2 853	3 145	2 354	2 243	2 991	2 086	2 626	2 407	2 721	2 818
Poistot ja arvonalentumiset	89	137	112	172	121	54	0	108	144	110
Vyörytyskulut	170	199	999	29	126	127	162	212	362	328
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	10 657	10 275	12 136	11 317	10 393	10 276	10 253	9 704	11 239	10 856
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	234	113	156	376	120	306	180	281	317	210
Maksutuotot	42	52	11	6	29	60	2	48	53	39
Tuet ja avustukset	292	153	367	347	220	337	237	146	281	301
Vuokratuotot	0	2	16	24	14	0	0	5	5	5
Muut tuotot	2	39	16	2	230	8	6	4	21	28
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	571	359	566	755	613	710	425	484	677	582
Sisäiset toimintatuotot	0	7	0	5	5	7	5	38	26	6
Valmistus omaan käyttöön	0	0	1	0	182	0	0	0	9	17
Vyörytystuotot	0	121	517	2	8	4	0	0	36	21
Käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	571	488	1 084	763	808	721	431	521	748	626
Nettokäyttökustannus	10 087	9 788	11 052	10 555	9 585	9 554	9 822	9 183	10 491	10 230

Opetustunnit perusopetuksessa	730 348	798 980	422 615	709 755	1 403 910	1 284 762	406 705	483 833	39 192 487	19 312 991
Perusopetus ja ap-ip-toiminta, euroa per op	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa	Kuntatyypit
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	84	91	82	90	91	85	84	84	83	79
Asiakaspalvelujen ostot	8	17	28	16	12	14	21	3	10	13
Muiden palvelujen ostot	19	7	14	28	10	18	9	7	13	12
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3	3	6	3	4	4	3	4	4	4
Avustukset	0	0	1	2	1	2	0	0	1	1
Vuokrakulut	-0	1	1	3	0	2	7	2	1	1
Muut kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	114	119	132	143	118	124	124	101	112	111
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	0	13	5	1	16	2	14	14	11	8
Sisäiset vuokrat	0	42	31	36	33	30	30	21	26	32
Sisäiset toimintakulut yhteensä	43	55	36	36	49	32	44	35	38	41
Poistot ja arvonalentumiset	1	2	2	3	2	1	0	2	2	2
Vyörytyskulut	3	4	15	0	2	2	3	3	5	5
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	160	181	185	182	171	159	170	141	158	159
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	4	2	2	6	2	5	3	4	4	3
Maksutuotot	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1
Tuet ja avustukset	4	3	6	6	4	5	4	2	4	4
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	0	1	0	0	4	0	0	0	0	0
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	9	6	9	12	10	11	7	7	10	9
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0
Vyörytystuotot	0	2	8	0	0	0	0	0	1	0
Käyttötuo	9	9	17	12	13	11	7	8	10	9
Nettokäyttökustannus	152	172	168	170	157	148	163	133	147	150
Opetustunteja per oppilas	66	57	66	62	61	64	60	69	71	68

Perusopetus – euroa per opetustunti

- Jakajana tässä on opettajien antamat opetustunnit (lähde: OPH)

Perusopetus, 2017–2022

Kuopio							
Perusopetus	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Käyttökulut (1000 €)	102 015	104 175	109 682	111 311	114 285	117 135	15 %
Käyttötuotot (1000 €)	4 935	5 045	5 693	5 617	7 110	6 272	27 %
Nettokäyttökulut (1000€)	97 080	99 130	103 989	105 694	107 174	110 863	14 %
Lapset perusopetuksessa	10 458	10 669	10 715	10 901	10 887	10 991	5 %
Nettokäyttökulut per oppilas	9 283	9 291	9 705	9 696	9 844	10 087	9 %
Verrokkiryhmä	8 591	8 815	9 108	9 157	9 877	10 212	19 %
Koko maa	8 905	9 141	9 488	9 545	10 011	10 494	18 %
Erotus (1000 €)							
verrokkiryhmään	7 235	5 086	6 392	5 876	-356	-1 379	-119 %
koko maahan	3 956	1 609	2 324	1 643	-1 814	-4 473	-213 %
Perusopetus, nettokäyttökustannus per perusopetuksen oppilaat							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Kuopio	9 283	9 291	9 705	9 696	9 844	10 087	9 %
Jyväskylä	8 916	8 818	9 311	9 135	9 907	9 788	10 %
Joensuu	9 102	10 125	10 090	10 075	10 710	11 052	21 %
Lahti	7 983	8 523	8 794	9 126	10 418	10 555	32 %
Oulu	8 093	8 347	8 806	8 741	9 580	9 585	18 %
Tampere	8 191	8 393	8 563	8 831	9 071	9 554	17 %
Rovaniemi	8 255	8 430	8 788	8 719	9 691	9 822	19 %
Seinäjoki	8 219	8 275	8 338	8 200	8 964	9 183	12 %

- Aikasarjatarkasteluissa verrokkiryhmä-rivi tarkoittaa muita maaseutumaisia kuntia, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.

Tukipäätökset perusopetuksessa

% oppilaista:	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa
Oppilaita perusopetuksessa	10 916	12 340	5 487	10 475	21 763	20 446	6 003	7 007	549 935
TEHOSTETTUA TUKEA SAANEITA OPPILAITA YHTEENSÄ	15 %	17 %	20 %	17 %	14 %	13 %	17 %	14 %	14 %
Tehostettu tuki sisältäen osa-aikaista erityisopetusta	12 %	13 %	17 %	12 %	10 %	11 %	13 %	13 %	11 %
Tehostettu tuki sisältäen tukiovetusta	9 %	7 %	12 %	8 %	7 %	9 %	8 %	11 %	8 %
Tehostettu tuki sisältäen avustajapalveluita	5 %	2 %	5 %	5 %	3 %	4 %	6 %	6 %	5 %
Tehostettu tuki sisältäen tulkitsemispalveluita	0 %	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Tehostettu tuki sisältäen erityisiä apuvälineitä	1 %	0 %	0 %	0 %	2 %	0 %	0 %	0 %	1 %
ERITYISTÄ TUKEA SAANEET OPPILAAT YHTEENSÄ	7 %	11 %	11 %	11 %	7 %	7 %	10 %	10 %	10 %
Erityinen tuki sisältäen osa-aikaista erityisopetusta	3 %	6 %	5 %	5 %	3 %	1 %	6 %	3 %	4 %
Erityinen tuki sisältäen tukiovetusta	2 %	4 %	5 %	3 %	3 %	3 %	3 %	4 %	4 %
Erityinen tuki sisältäen avustajapalveluja	4 %	6 %	7 %	8 %	5 %	4 %	4 %	7 %	6 %
Erityinen tuki sisältäen tulkitsemispalveluja	0 %	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Erityinen tuki sisältäen erityisiä apuvälineitä	2 %	1 %	0 %	0 %	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %

Koulun keskimääräinen koko

Peruskoulut, ala-, ylä- ja yhtenäiskoulut	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa
Oppilaitokset, yhteensä	36	29	26	22	47	30	26	29	2 012
Oppilaitokset, 1-19 opiskelijaa	0	0	0	0	0	0	0	0	32
Oppilaitokset, 20-49 opiskelijaa	2	1	2	0	1	0	7	2	244
Oppilaitokset, 50-99 opiskelijaa	4	0	4	0	1	0	3	3	316
Oppilaitokset, 100-299 opiskelijaa	14	9	12	5	17	2	7	13	701
Oppilaitokset, 300-499 opiskelijaa	10	8	7	7	9	11	4	8	402
Oppilaitokset, 500-999 opiskelijaa	6	11	1	9	17	11	5	3	298
Oppilaitokset, 1000- opiskelijaa	0	0	0	1	2	6	0	0	19
Peruskoulun oppilaita yhteensä	10 991	14 037	6 431	11 424	23 061	19 920	6 753	7 006	549 935
Keskimääräinen koulukoko:	305	484	247	519	491	664	260	242	273

- Keskimääräinen koulukoko on verrokkikunnista Kuopiota pienempi vain Joensuussa, Rovaniemellä ja Seinäjoella.

Keskimääräinen koulukoko

Keskimääräinen oppilamäärä, Kuopio:								
Omistajat	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kunta	247	252	260	264	265	289	305	308
Yksityinen	129	137	134	140	149	156	153	159
Valtio								
Kuntayhty								
Kieli:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
suomi	241	247	254	258	259	283	297	300
ruotsi								
suomi/ruo								
englanti								
muu								

- Keskimääräinen koulukoko on tässä laskettu keskiarvona koulujen oppilasmääristä. Kouluja, jotka on lakkautettu tai yhdistetty toiseen kouluun (oppilasmäärä on nolla), ei huomioida keskimääräisissä oppilasmäärissä

Lukio-opiskelijat	2 553	0	1 368	2 250	5 250	4 389	1 179	1 332	90 357	53 127
Lukiokoulutus, euroa per opiskelija	Kuopio Jyväskylä Joensuu Lahti Oulu Tampere Rovaniemi Seinäjoki Koko maa Kuntatyyppi									
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	4 911		4 893	4 893	4 591	4 650	4 724	5 467	5 311	4 794
Asiakaspalvelujen ostot	0		1	0	11	0	0	0	41	8
Muiden palvelujen ostot	921		554	1 189	458	653	305	239	633	636
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	383		683	336	294	257	265	369	361	321
Avustukset	1		0	8	9	0	0	11	37	54
Vuokratulot	9		23	205	42	107	323	6	114	68
Muut kulut	16		28	17	4	12	6	21	18	14
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	6 242		6 182	6 648	5 409	5 680	5 624	6 113	6 515	5 896
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	19		32	10	614	109	676	823	532	414
Sisäiset vuokrat	4		1 619	2 288	1 284	1 194	683	1 041	1 396	1 501
Sisäiset toimintakulut yhteensä	1 873		1 652	2 297	1 898	1 304	1 360	1 865	2 053	2 008
Poistot ja arvonalentumiset	174		179	38	78	0	0	49	118	109
Vyörytyskulut	138		951	23	95	116	111	191	323	273
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	8 426		8 963	9 006	7 479	7 100	7 094	8 218	9 009	8 285
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	90		56	1	289	5	589	95	89	82
Maksutuotot	132		2	0	14	7	1	2	28	19
Tuet ja avustukset	308		128	200	168	178	213	71	239	222
Vuokratuotot	0		3	1	2	15	1	4	5	3
Muut tuotot	1		10	8	13	12	1	0	25	17
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	531		199	210	485	218	806	172	387	343
Sisäiset toimintatuotot	28		107	7	1	32	0	2	34	16
Valmistus omaan käyttöön	0		0	0	29	0	0	0	2	3
Vyörytystuotot	0		514	2	6	4	0	0	11	16
Käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	559		820	219	520	254	806	174	433	377
Nettokäyttökustannus	7 867		8 144	8 787	6 959	6 845	6 289	8 044	8 576	7 908

Lukiokoulutus

- Jyväskylän lukiotoiminta on koulutuskuntayhtymän ylläpitämää. Jyväskylän kaupunki kuitenkin tuki koulutuskuntayhtymää 1,7 M€:llä vuonna 2022.

Opetustunnit lukiokoulutuksessa	105 819	0	69 733	100 396	213 310	147 908	44 483	67 493	#####	#####
Lukiokoulutus, euroa per opetustunti	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa	Kuntatyyppi
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	118		96	110	113	138	125	108	114	116
Asiakaspalvelujen ostot	0		0	0	0	0	0	0	1	0
Muiden palvelujen ostot	22		11	27	11	19	8	5	14	15
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	9		13	8	7	8	7	7	8	8
Avustukset	0		0	0	0	0	0	0	1	1
Vuokratulut	0		0	5	1	3	9	0	2	2
Muut kulut	0		1	0	0	0	0	0	0	0
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	151		121	149	133	169	149	121	139	143
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	0		1	0	15	3	18	16	11	10
Sisäiset vuokrat	0		32	51	32	35	18	21	30	36
Sisäiset toimintakulut yhteensä	45		32	51	47	39	36	37	44	49
Poistot ja arvonalentumiset	4		4	1	2	0	0	1	3	3
Vyörytyskulut	3		19	1	2	3	3	4	7	7
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	203		176	202	184	211	188	162	193	200
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	2		1	0	7	0	16	2	2	2
Maksutuotot	3		0	0	0	0	0	0	1	0
Tuet ja avustukset	7		3	4	4	5	6	1	5	5
Vuokratuotot	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	0		0	0	0	0	0	0	1	0
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	13		4	5	12	6	21	3	8	8
Sisäiset toimintatuotot	1		2	0	0	1	0	0	1	0
Valmistus omaan käyttöön	0		0	0	1	0	0	0	0	0
Vyörytystuotot	0		10	0	0	0	0	0	0	0
Käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	13		16	5	13	8	21	3	9	9
Nettokäyttökustannus	190		160	197	171	203	167	159	184	191
Opetustunteja per oppilas	41		51	45	41	34	38	51	47	41

Lukiokoulutus – euroa per opetustunti

- Jakajana tässä on opettajien antamat opetustunnit (lähde: OPH)

Lukiokoulutuksen valtionosuusrahoitus

	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoen	Koko maa	Kuntatyyppi
Lukio-opiskelijoita	2 553	0	1 368	2 250	5 250	4 389	1 179	1 332	90 357	53 127
1000 €										
OKM valtionosuus lukiolle	16 757	0	9 075	15 043	33 380	28 104	7 158	9 050	626 402	342 840
Omarahoitusosuus, lukio (89,98 €/as)	-10 816	-12 905	-6 923	-10 796	-18 655	-21 686	-5 716	-5 770	-495 220	-269 692
Vos omarahoitusosuuden jälkeen	5 940	-12 905	2 153	4 247	14 725	6 418	1 442	3 279	131 182	73 148
€/opiskelija	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoen	Koko maa	Kuntatyyppi
Vos omarahoitusosuuden jälkeen	2 327		1 574	1 887	2 805	1 462	1 223	2 462	1 452	1 377
Lukion nettokäyttökustannus	7 867		8 144	8 787	6 959	6 845	6 289	8 044	8 576	7 908
Kunnan oma panostus = nettokulut - vos	5 541		6 570	6 900	4 154	5 383	5 066	5 582	7 124	6 531
OKM vos, % nettokäyttökustannuksesta	30 %		19 %	21 %	40 %	21 %	19 %	31 %	17 %	17 %

- Osa lukiokoulutuksen kuluista katetaan OKM:n valtionosuuksilla. Kaikki kunnat osallistuvat lukiokoulutuksen rahoittamiseen omarahoitusosuuden kautta, jota kaikki kunnat maksavoivat vuonna 2022 noin 90€/as.
- Lukioita ylläpitävät kunnat ja muut tahot, kuten kuntayhtymät tai säätiöt, saavat valtionosuutta lukion kustannusten kattamiseksi.
- Kuopion lukioiden kuluista noin 30 % saadaan katettua (omarahoitusosuuden ylittävällä) valtionosuudella.

Muut opetus- ja kulttuuripalvelut

Nettokäyttökustannus per asukas	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa	Kuntatyö
Muut opetuspalvelut, kulttuuripalvelut ja vapaa-aika										
Kansalaisopistojen vapaa sivistystyö	29	21	28	33	19	12	6	48	26	21
Taiteen perusopetus yhteensä	1	6	11	3	14	8	31	0	15	12
Muu opetustoiminta	2	1	5	0	3	6	1	1	2	2
Kirjastotoiminta	52	63	59	59	52	57	53	72	63	61
Liikunta ja ulkoilu	165	126	150	169	126	152	110	122	132	139
Nuorisotoiminta	37	39	24	60	39	24	29	35	37	40
Kulttuuripalvelut	150	111	86	212	103	154	110	90	82	116
Yhteensä:	436	368	361	536	356	413	341	368	356	392
Euroa per asukas:										
OKM:n kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden valtionosuudet yhteensä	56	50	64	74	38	34	43	30	36	35
Kunnan rahoitus	380	317	298	463	318	378	298	338	320	356
OKM vos, % nettokäyttökustannuksesta	13 %	14 %	18 %	14 %	11 %	8 %	13 %	8 %	10 %	9 %

Liikunta ja ulkoilu

Liikunta ja ulkoilu, euroa per asukas	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Kokkola	Maa-Kuntatyyppi
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	22	41	44	29	12	44	14	41	33	33
Asiakaspalvelujen ostot	5	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Muiden palvelujen ostot	28	18	22	25	14	24	27	10	18	18
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5	19	10	12	17	6	6	18	11	12
Avustukset	12	1	9	2	3	4	3	3	11	14
Vuokratulot	0	7	6	36	1	10	20	1	5	6
Muut kulut	1	1	0	0	0	3	0	2	1	1
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	74	87	91	104	47	91	71	76	80	86
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	0	9	1	1	45	1	8	7	10	8
Sisäiset vuokrat	0	53	80	51	49	67	39	44	48	52
Sisäiset toimintakulut yhteensä	92	62	82	51	95	69	47	51	62	64
Poistot ja arvonalentumiset	27	12	13	37	10	15	7	13	14	14
Vyörytyskulut	1	2	13	0	1	2	2	2	6	6
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	194	163	199	193	153	176	126	142	162	170
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	5	0	1	0	8	1	0	0	5	4
Maksutuotot	18	26	9	9	-0	20	7	15	8	10
Tuet ja avustukset	0	1	3	1	0	0	1	2	2	1
Vuokratuotot	5	2	15	6	8	2	5	0	6	8
Muut tuotot	0	0	1	0	1	0	3	0	1	1
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	29	30	29	16	17	24	15	17	22	24
Sisäiset toimintatuotot	0	5	2	8	1	1	1	2	4	2
Valmistus omaan käyttöön	0	0	8	0	10	0	0	0	1	1
Vyörytystuotot	0	2	11	0	0	0	0	0	2	4
Käyttötuo- tuotot yhteensä (sis + ulk)	29	37	49	24	28	24	17	19	30	31
Nettokäyttökustannus	165	126	150	169	126	152	110	122	132	139

Kuopio							
Liikunta ja ulkoilu	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Käyttökulut (1000 €)	19 802	21 595	23 737	22 271	22 839	23 762	20 %
Käyttötulot (1000 €)	5 889	7 017	6 245	5 329	2 900	3 578	-39 %
Nettokäyttökulut (1000€)	13 913	14 578	17 492	16 942	19 939	20 184	45 %
Asukasluku	118 209	118 664	119 282	120 210	121 543	122 594	4 %
Nettokäyttökulut per asukas	118	123	147	141	164	165	40 %
Verrokkiryhmä	120	121	121	127	140	134	12 %
Koko maa	106	110	115	120	130	132	24 %
Erotus (1000 €)							
verrokkiryhmään	-247	242	3 043	1 664	2 969	3 787	-1630 %
koko maahan	1 335	1 501	3 809	2 458	4 163	4 013	201 %
Liikunta ja ulkoilu, nettokäyttökustannus per asukas							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Kuopio	118	123	147	141	164	165	40 %
Jyväskylä	130	115	119	125	133	126	-3 %
Joensuu	112	122	128	126	141	150	33 %
Lahti	115	120	123	124	144	169	47 %
Oulu	94	100	95	85	127	126	33 %
Tampere	131	138	133	142	150	152	16 %
Rovaniemi	79	103	95	100	103	110	39 %
Seinäjoki	123	120	119	121	126	122	-1 %

- Aikasarjatarkasteluissa verrokkiryhmä-rivi tarkoittaa muita maaseutumaisia kuntia, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.

Kulttuuripalvelut, euroa per asukas	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko ma	Kuntatyö
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	77	67	44	111	42	64	41	25	32	45
Asiakaspalvelujen ostot	-0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Muiden palvelujen ostot	13	16	10	42	17	22	22	8	13	18
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3	4	1	7	3	7	2	2	2	3
Avustukset	17	10	19	24	36	53	42	50	21	33
Vuokratkulut	2	1	0	11	1	7	22	8	3	3
Muut kulut	1	2	0	2	0	1	1	0	1	1
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	115	99	76	197	98	154	130	92	72	104
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	0	3	1	1	3	2	2	1	2	2
Sisäiset vuokrat	0	26	19	39	15	29	0	6	14	18
Sisäiset toimintakulut yhteensä	52	29	20	40	18	31	2	7	17	23
Poistot ja arvonalentumiset	7	3	0	8	2	1	0	2	1	2
Vyörytyskulut	6	2	15	1	2	3	2	1	3	4
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	179	133	111	245	120	189	134	101	94	133
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	2	2	1	2	7	12	0	4	3	4
Maksutuotot	16	8	3	19	0	16	10	1	4	5
Tuet ja avustukset	9	5	6	9	5	4	10	5	3	4
Vuokratuotot	2	0	0	1	2	1	1	1	1	1
Muut tuotot	1	3	0	2	0	1	2	1	1	1
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	29	19	10	32	14	33	23	10	10	15
Sisäiset toimintatuotot	0	1	0	1	2	1	1	1	1	1
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vyörytystuotot	0	2	15	0	0	0	0	0	1	1
Käyttötuo	29	22	26	33	17	34	24	11	12	16
Nettokäyttökustannus	150	111	86	212	103	154	110	90	82	116

Kulttuuripalvelut

- Sisältää tehtäväluokat: museopalvelut, musiikkipalvelut, teatteri-, tanssi- ja sirkuspalvelut, visuaalisen taiteen palvelut, yleisen kulttuuritoiminnan palvelut

Kulttuuripalvelut, 2017–2022

Kuopio							
Kulttuuripalvelut	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Käyttökulut (1000 €)	18 418	19 143	20 508	19 103	19 686	21 490	17 %
Käyttötulot (1000 €)	3 526	3 392	3 681	2 616	2 563	3 423	-3 %
Nettokäyttökulut (1000€)	14 892	15 751	16 827	16 487	17 124	18 067	21 %
Asukasluku	118 209	118 664	119 282	120 210	121 543	122 594	4 %
Nettokäyttökulut per asukas	126	133	141	137	141	147	17 %
Verrokkiryhmä	105	106	110	109	114	121	15 %
Koko maa	72	75	77	76	76	80	12 %
Erotus (1000 €)							
verrokkiryhmään	2 464	3 216	3 737	3 426	3 232	3 190	29 %
koko maahan	6 408	6 887	7 661	7 292	7 904	8 203	28 %
Kulttuuripalvelut, nettokäyttökustannus per asukas							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Kuopio	126	133	141	137	141	147	17 %
Jyväskylä	95	96	105	106	105	105	10 %
Joensuu	83	84	85	77	84	86	3 %
Lahti	162	158	161	167	190	212	31 %
Oulu	57	82	89	88	97	101	79 %
Tampere	164	164	168	165	148	152	-7 %
Rovaniemi	104	105	107	107	105	110	6 %
Seinäjoki	75	81	80	81	81	83	12 %

- Aikasarjatarkasteluissa verrokkiryhmä-rivi tarkoittaa muita maaseutumaisia kuntia, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.

Museopalvelut

Museopalvelut, euroa per asukas	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Kokkola	Maa-Kuntaliitto	Kuntaliitto
Ulkoiset toimintakulut:											
Henkilöstökulut	19	20	14	24	16	31	17	12	11	15	
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muiden palvelujen ostot	5	4	2	15	7	11	9	1	4	5	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2	2	1	3	2	7	1	1	1	2	
Avustukset	1	0	0	0	0	3	0	0	2	3	
Vuokrat	1	0	0	1	0	3	16	2	1	1	
Muut kulut	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	27	26	17	44	25	56	44	16	19	27	
Sisäiset toimintakulut:											
Sisäiset palvelujen ostot	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	
Sisäiset vuokrat	0	15	9	17	8	17	0	5	7	10	
Sisäiset toimintakulut yhteensä	22	17	10	17	10	18	1	5	9	12	
Poistot ja arvonalentumiset	5	2	0	5	2	1	0	0	1	1	
Vyörytyskulut	1	1	3	0	0	1	1	0	1	2	
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	55	45	29	66	37	76	45	21	30	42	
Ulkoiset toimintatuotot:											
Myyntituotot	1	1	0	2	5	11	0	0	1	2	
Maksutuotot	5	1	1	7	0	11	8	0	2	3	
Tuet ja avustukset	2	2	2	1	2	2	4	1	1	1	
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	
Muut tuotot	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	9	5	4	11	7	25	13	1	4	7	
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vyörytystuotot	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	
Käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	9	5	4	11	8	26	13	2	5	8	
Nettokäyttökustannus	46	40	25	55	29	50	33	19	25	35	

Museo- ja näyttelytoiminta, 2017–2022

Kuopio							
Museo- ja näyttelytoiminta	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Käyttökulut (1000 €)	3 621	3 897	3 762	4 342	6 031	6 693	85 %
Käyttötulot (1000 €)	331	360	302	335	771	1 087	228 %
Nettokäyttökulut (1000€)	3 290	3 537	3 460	4 007	5 260	5 607	70 %
Asukasluku	118 209	118 664	119 282	120 210	121 543	122 594	4 %
Nettokäyttökulut per asukas	28	30	29	33	43	46	64 %
Verrokkiryhmä	31	31	32	34	36	37	18 %
Koko maa	22	22	23	23	24	25	14 %
Erotus (1000 €)							
verrokkiryhmään	-392	-131	-385	-108	898	1 114	-384 %
koko maahan	719	918	727	1 201	2 362	2 567	257 %
Museo- ja näyttelytoiminta, nettokäyttökustannus per asukas							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Kuopio	28	30	29	33	43	46	64 %
Jyväskylä	35	34	39	42	40	40	15 %
Joensuu	22	22	22	21	25	25	17 %
Lahti	36	35	37	41	51	55	54 %
Oulu	25	25	27	28	29	29	15 %
Tampere	60	56	57	53	54	50	-17 %
Rovaniemi	35	34	32	34	32	33	-6 %
Seinäjoki	14	15	15	16	17	19	39 %

- Aikasarjatarkasteluissa verrokkiryhmä-rivi tarkoittaa muita maaseutumaisia kuntia, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.

Musiikkipalvelut

Musiikkipalvelut, euroa per asukas	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Kokkola	Maa-Kuntatyyppi
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	24	16	25	39	17	25	18	0	9	16
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	5	3	6	12	6	5	7	0	3	4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Avustukset	1	1	0	19	2	0	0	16	3	5
Vuokratulot	0	0	0	7	1	3	5	0	1	1
Muut kulut	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	31	20	32	78	25	35	31	16	16	26
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Sisäiset vuokrat	0	1	2	1	2	0	0	0	1	2
Sisäiset toimintakulut yhteensä	11	2	2	1	2	0	1	0	2	3
Poistot ja arvonalentumiset	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Vyörytyskulut	1	1	2	0	0	1	0	0	1	1
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	44	23	35	80	28	36	32	16	18	30
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	1	0	0	0	2	0	0	0	1	1
Maksutuotot	2	1	2	3	0	4	2	0	1	1
Tuet ja avustukset	1	0	1	3	1	1	1	0	0	1
Vuokratuotot	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Muut tuotot	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	4	2	4	6	4	5	4	0	2	3
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	4	3	4	6	5	5	4	0	2	3
Nettokäyttökustannus	40	20	31	74	24	31	28	16	16	27

Musiikkipalvelut, 2017–2022

Kuopio							
Musiikkitoiminta	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Käyttökulut (1000 €)	5 561	5 426	6 566	5 979	5 896	5 394	-3 %
Käyttötulot (1000 €)	1 003	740	1 042	447	366	532	-47 %
Nettokäyttökulut (1000€)	4 558	4 686	5 524	5 532	5 530	4 862	7 %
Asukasluku	118 209	118 664	119 282	120 210	121 543	122 594	4 %
Nettokäyttökulut per asukas	39	39	46	46	46	40	3 %
Verrokkiryhmä	24	25	25	23	26	30	24 %
Koko maa	13	13	14	13	16	16	22 %
Erotus (1000 €)							
verrokkiryhmään	1 726	1 764	2 551	2 759	2 387	1 221	-29 %
koko maahan	2 974	3 086	3 881	3 941	3 632	2 860	-4 %
Musiikkitoiminta, nettokäyttökustannus per asukas							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Kuopio	39	39	46	46	46	40	3 %
Jyväskylä	20	20	21	20	20	20	1 %
Joensuu	28	29	29	23	31	31	13 %
Lahti	54	54	54	52	62	74	35 %
Oulu	20	21	22	21	23	24	16 %
Tampere	30	31	33	31	29	31	2 %
Rovaniemi	25	25	26	25	24	28	13 %
Seinäjoki	14	15	16	16	16	16	13 %

- Aikasarjatarkasteluissa verrokkiryhmä-rivi tarkoittaa muita maaseutumaisia kuntia, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.

Teatteri-, tanssi ja sirkuspalvelut

Teatteri-, tanssi- ja sirkuspalvelut, euroa per asukas	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjäoki	Kokkola	Maaseutu	Kuntatyyppi
Ulkoiset toimintakulut:											
Henkilöstökulut	30	25	1	44	0	0	0	0	4	6	
Asiakaspalvelujen ostot	-0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muiden palvelujen ostot	2	3	0	13	0	0	0	0	2	3	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1	1	0	3	0	0	0	0	0	0	
Avustukset	0	1	14	0	26	22	38	28	9	16	
Vuokratulut	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	
Muut kulut	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	33	31	15	62	26	22	38	28	17	27	
Sisäiset toimintakulut:											
Sisäiset palvelujen ostot	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Sisäiset vuokrat	0	8	6	17	1	3	0	0	2	2	
Sisäiset toimintakulut yhteensä	17	9	6	17	1	3	0	0	2	3	
Poistot ja arvonalentumiset	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	
Vyörytyskulut	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	52	42	20	81	27	26	38	28	19	31	
Ulkoiset toimintatuotot:											
Myyntituotot	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	8	6	0	9	0	0	0	0	1	1	
Tuet ja avustukset	5	1	0	4	0	0	0	0	0	1	
Vuokratuotot	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	13	8	0	13	0	0	0	0	1	2	
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vyörytystuotot	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	13	9	0	13	0	0	0	0	1	2	
Nettokäyttökustannus	39	33	20	68	27	25	38	28	18	29	

Teatteri-, tanssi- ja sirkuspalvelut, 2017–2022

Kuopio							
Teatteri-, tanssi- ja sirkustoiminta	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Käyttökulut (1000 €)	6 955	7 143	7 539	6 899	6 252	6 408	-8 %
Käyttötulot (1000 €)	1 565	1 592	1 449	1 483	1 323	1 637	5 %
Nettokäyttökulut (1000€)	5 390	5 551	6 090	5 416	4 929	4 771	-11 %
Asukasluku	118 209	118 664	119 282	120 210	121 543	122 594	4 %
Nettokäyttökulut per asukas	46	47	51	45	41	39	-15 %
Verrokkiryhmä	34	35	36	36	36	38	11 %
Koko maa	13	13	13	13	16	18	43 %
Erotus (1000 €)							
verrokkiryhmään	1 360	1 443	1 797	1 055	593	149	-89 %
koko maahan	3 904	4 026	4 515	3 799	2 956	2 565	-34 %
Teatteri-, tanssi- ja sirkustoiminta, nettokäyttökustannus per asukas							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Kuopio	46	47	51	45	41	39	-15 %
Jyväskylä	32	32	35	34	33	33	3 %
Joensuu	20	19	20	20	19	20	3 %
Lahti	58	55	55	61	63	68	18 %
Oulu	26	26	26	25	26	27	5 %
Tampere	27	28	28	27	25	25	-6 %
Rovaniemi	37	37	39	38	39	38	3 %
Seinäjoki	29	30	29	29	29	28	0 %

- Aikasarjatarkasteluissa verrokkiryhmä-rivi tarkoittaa muita maaseutumaisia kuntia, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.

OKM valtionosuudet

- OKM myöntää valtionosuutta kuntien liikunta- ja ulkoilupalveluihin, nuorisotoimintaan, taiteen perusopetukseen, kansalais- ja kansanopistoihin, teattereille, museoille ja orkestereille.
- Valtionosuuden määrän ylittävät kulut ovat kunnan omaa panostusta palvelutasoon.
- OKM:n valtionosuudet kattavat Kuopiossa noin 2 % liikuntapalveluiden kuluista, 4 % nuorisotoiminnan kuluista ja 33 % muista OKM:n valtionosuutta saavista vapaa-ajan palveluista.

OKM valtionosuuksilla rahoitettavat palvelut Kuopio	Nettokäyttökus tannus, €/as	OKM vos, €/as	Kunnan rahoittama, €/as	Vos, % nettokäyttökus tannuksesta
Liikunta ja ulkoilu	164,6	3,5	161,1	2 %
Nuorisotoiminta (e/0-29v)	104,8	4,2	100,6	4 %
Taiteen perusopetus	1,3	0,0	1,3	0 %
Kansalaisopistot	29,1	14,0	15,1	48 %
Kansanopistot	0,0	0,0	0,0	
Teatteri-, tanssi- ja sirkuspalvelut	38,9	16,0	22,9	41 %
Museopalvelut	45,7	11,2	34,6	24 %
Musiikkipalvelut	39,7	9,8	29,8	25 %
Yhteensä (pl. liikunta-ulkoilu ja nuorisotoiminta)	154,7	51,0	103,7	33 %

Nettokäyttökustannus, e/as €	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki
Liikunta ja ulkoilu	165	126	150	169	126	152	110	122
Nuorisotoiminta (e/0-29v)	105	102	66	191	98	64	82	94
Taiteen perusopetus	1	6	10	3	14	8	31	0
Kansalaisopistot	29	21	28	33	19	12	6	48
Kansanopistot	0	0	0	0	0	0	1	0
Teatteri-, tanssi- ja sirkuspalvelut	39	33	20	68	27	25	38	28
Museopalvelut	46	40	25	55	29	50	33	19
Musiikkipalvelut	40	20	31	74	24	31	28	16
Yhteensä (pl. liikunta-ulkoilu ja nuorisotoiminta)	155	120	114	232	113	126	137	112

OKM vos, e/as	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki
Liikunta ja ulkoilu	3,5	3,5	3,5	3,6	3,5	3,4	3,5	3
Nuorisotoiminta (e/0-29v)	4,2	4,3	4,3	4,4	4,3	4,1	4,3	4
Taiteen perusopetus	0	1	16	1	8	0	20	0
Kansalaisopistot	14	12	22	18	10	8	0	18
Kansanopistot	0	0	0	0	0	0	0	0
Teatteri-, tanssi- ja sirkuspalvelut	16	12	0	23	0	0	0	0
Museopalvelut	11	13	9	12	7	12	11	7
Musiikkipalvelut	10	7	11	15	7	9	8	0
Yhteensä (pl. liikunta-ulkoilu ja nuorisotoiminta)	51	45	59	69	33	29	38	25

Kunnan rahoittama, e/as	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki
Liikunta ja ulkoilu	161	122	146	166	122	148	106	119
Nuorisotoiminta (e/0-29v)	101	97	62	187	94	60	77	90
Taiteen perusopetus	1	5	-7	2	6	8	12	0
Kansalaisopistot	15	8	5	14	9	4	6	29
Kansanopistot	0	0	0	0	0	0	1	0
Teatteri-, tanssi- ja sirkuspalvelut	23	21	20	45	27	25	38	28
Museopalvelut	35	27	16	43	22	38	22	13
Musiikkipalvelut	30	13	20	58	16	22	20	16
Yhteensä (pl. liikunta-ulkoilu ja nuorisotoiminta)	104	75	55	163	80	97	283	296

Yleishallinto ja muut palvelut

- Yleishallinto ja muut palvelut - kokonaisuuden vertailussa huomioitavaa:
- Maan myynti- ja vuokratuottoja on vaihtelevasti raportoitu eri palveluluokille (mm. yhdyskuntasuunnittelu, maaomaisuuden hallinta, maa- ja metsätilat)
- Tukipalvelut ja tila- ja vuokrauspalvelut eivät ole vertailukelpoisia kuntien kesken, vaan niitä käytetään eri kunnissa eri tavoin. Suuri ali- tai ylijäämä näissä luokissa voi kuitenkin viestiä tukipalvelu- tai tilakustannusten puutteellisesta kohdentumisesta palveluluokille.
- Myös yleishallinto on harvoin vertailukelpoinen kuntien välillä.
- Vuoden 2021 muutokset palveluluokituksessa aiheuttaa katkoksen useiden palveluiden aikasarjoissa.

Nettokäyttökustannus per asukas	Kuopio Jyväskylä Joensuu Lahti Oulu Tampe Rovani Seinäjo Koko maa								Kuntatyyppi	
Yleishallinto ja muut palvelut										
Yleishallinto	59	60	75	30	73	62	107	-54	91	68
Yhdyskuntasuunnittelu	29	31	13	31	22	39	31	28	30	30
Rakennusvalvonta	4	-3	3	1	-3	-2	2	5	3	-1
Asumisen turvaaminen	0	1	4	0	0	-22	62	1	2	2
Ympäristönsuojelu	9	7	6	22	7	10	8	10	10	9
Liikenneväylät	227	227	252	190	145	271	186	221	204	209
Puistot ja yleiset alueet	33	36	36	82	26	48	40	27	48	60
Maaomaisuuden hallinta	-212	-165	-123	-163	-292	-285	-134	-45	-189	-272
Maa- ja metsätilat	-13	-4	-3	3	-1	4	0	-61	-6	-2
Joukkoliikenne	45	51	49	54	76	131	18	30	107	168
Elinkeinoelämän edistäminen yhteensä	32	44	55	63	52	86	49	39	51	49
Työllisyyspalvelut yhteensä	132	168	168	209	160	165	103	117	118	146
Energiahuolto	0	0	4	0	4	0	0	-23	-2	0
Jätehuolto	2	0	1	1	1	0	0	0	1	1
Vesihuolto	4	8	-36	1	-48	-122	5	12	-13	-16
Tila- ja vuokrauspalvelut	-118	-33	-53	16	-28	-59	-114	11	-37	-75
Tukipalvelut	-4	4	8	-8	-82	2	49	17	21	2
Ympäristöterveydenhuolto	17	7	15	9	7	6	13	15	14	8
Löytöeläimet	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Yhteensä:	248	441	475	543	120	333	424	350	452	386

Yleishallinto, euroa per asukas	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa	Kuntatyyppi
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	21	19	24	16	24	27	31	69	42	30
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Muiden palvelujen ostot	32	41	59	5	43	34	50	77	44	36
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1	0	1	1	1	1	2	1	2	2
Avustukset	2	0	1	6	2	1	0	2	4	4
Vuokratulot	1	0	1	3	0	1	1	2	1	1
Muut kulut	0	1	7	1	0	1	12	11	3	2
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	58	62	93	31	71	63	95	162	97	75
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	0	0	1	0	14	0	1	1	4	4
Sisäiset vuokrat	0	1	2	2	7	4	14	6	6	6
Sisäiset toimintakulut yhteensä	5	1	4	2	22	4	15	8	10	10
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	5	0	0	0	1	0	5	1
Vyörytyskulut	0	1	0	0	1	0	1	3	3	2
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	63	64	101	34	93	67	112	172	114	87
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	0	0	2	0	2	0	0	39	2	2
Maksutuotot	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	3	2	1	2	3	0	3	6	3	3
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	0	1	20	1	0	2	1	179	8	11
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	3	3	23	4	5	3	4	224	14	15
Sisäiset toimintatuotot	0	0	2	0	4	3	0	1	6	1
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	11	0	0	0	0	1
Vyörytystuotot	0	1	2	0	0	0	0	2	2	2
Käyttötuo- tuotot yhteensä (sis + ulk)	3	4	27	4	20	6	5	226	23	19
Nettokäyttökustannus	59	60	75	30	73	62	107	-54	91	68

Yleishallinto

- Yleishallinnon nettokäyttökustannus on harvoin vertailukelpoinen kuntien välillä. Osassa kunnista yleishallinnolle on kirjattu esimerkiksi pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntituottoja.
- Tästä syystä yleishallinnon kohdalla esimerkiksi ulkoisten toimintakulujen vertailu voi olla nettokäyttökustannuksen vertailua hedelmällisempää.
- Tällöinkin erot yleishallinnossa usein kuvaavat eroja hallinnon kohdistamisessa keskitettyyn hallintoon ja palvelualoille.

Kuopio							
Yleishallinto	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Käyttökulut (1000 €)	14 600	13 943	14 151	13 667	8 839	7 676	-47 %
Käyttötuotot (1000 €)	6 629	2 452	2 394	1 082	237	402	-94 %
Nettokäyttökulut (1000€)	7 971	11 491	11 757	12 585	8 601	7 273	-9 %
Asukasluku	118 209	118 664	119 282	120 210	121 543	122 594	4 %
Nettokäyttökulut per asukas	67	97	99	105	71	59	-12 %
Verrokkiryhmä	96	84	87	88	82	70	-27 %
Koko maa	100	100	96	97	95	91	-9 %
Erotus (1000 €)							
verrokkiryhmään	-3 346	1 506	1 424	2 035	-1 312	-1 299	-61 %
koko maahan	-3 795	-322	322	928	-2 941	-3 879	2 %
Yleishallinto, ulkoiset toimintakulut, euroa per asukas							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Kuopio	117	111	107	100	68	58	-51 %
Jyväskylä	78	68	74	78	65	62	-20 %
Joensuu	122	122	120	114	101	93	-24 %
Lahti	101	118	104	99	34	31	-69 %
Oulu	78	82	73	72	72	71	-9 %
Tampere	148	165	159	142	76	63	-57 %
Rovaniemi	100	78	85	97	89	95	-5 %
Seinäjoki	165	139	125	119	141	162	-2 %

- Aikasarjatarkasteluissa verrokkiryhmä-rivi tarkoittaa muita maaseutumaisia kuntia, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.

- Osassa kunnista vuoden 2021 muutokset palveluluokituksessa aiheuttavat katkoksen aikasarjaan.
- Esityksen muista aikasarjavertailuista poiketen, tässä esitetään **ulkoiset toimintakulut**, ei nettokäyttökustannusta

Maaomaisuuden hallinta, euroa per :	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa	Kuntatyyppi
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	3	5	6	8	4	7	0	7	5	7
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	16	11	3	21	4	5	0	1	5	7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	1	0	1	0	-1	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut kulut	0	2	1	1	4	1	2	0	2	2
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	20	19	10	32	11	11	2	8	13	17
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	0	3	1	0	1	1	0	0	1	1
Sisäiset vuokrat	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Sisäiset toimintakulut yhteensä	0	4	1	1	1	3	0	0	1	1
Poistot ja arvonalentumiset	11	4	1	30	0	12	0	0	5	7
Vyörytyskulut	4	0	1	0	0	0	0	0	1	1
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	35	27	12	63	12	26	2	9	20	26
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	2	3	1	0	0	1	0	3	2	1
Maksutuotot	52	21	14	11	11	54	1	6	14	21
Tuet ja avustukset	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	160	45	102	123	179	221	110	30	108	171
Muut tuotot	20	99	9	79	102	14	25	14	71	83
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	234	171	126	215	292	291	136	53	196	276
Sisäiset toimintatuotot	14	19	9	12	13	20	0	0	12	21
Valmistus omaan käyttöön	0	2	0	0	0	0	0	0	1	1
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Käyttötuo	247	192	135	226	304	311	136	53	209	299
Nettokäyttökustannus	-212	-165	-123	-163	-292	-285	-134	-45	-189	-272

Maaomaisuuden hallinta

- Palveluluokka maaomaisuudenhallinta sisältää mm. maan myynti- ja vuokratuottoja.

Elinkeinoelämän edistäminen

Elinkeinoelämän edistäminen yhteensä	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoki	Koko maa	Kuntatyypit
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	7	18	30	5	25	14	18	16	17	14
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Muiden palvelujen ostot	23	25	48	6	19	53	23	22	28	24
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	1	1	0	0	6	0	1	1	1
Avustukset	4	4	3	50	11	9	11	1	6	8
Vuokrat	0	1	0	1	3	1	1	0	1	1
Muut kulut	1	0	1	0	1	1	1	1	3	4
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	35	50	84	61	59	84	55	41	56	52
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	0	1	0	0	5	0	2	0	1	1
Sisäiset vuokrat	0	1	6	2	3	3	1	2	2	2
Sisäiset toimintakulut yhteensä	0	2	6	2	8	4	3	2	3	3
Poistot ja arvonalentumiset	0	2	0	1	6	0	0	0	1	1
Vyörytyskulut	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	36	54	91	64	74	89	59	44	61	57
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	0	3	1	0	1	1	0	4	3	1
Maksutuotot	0	0	0	0	-0	1	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	2	6	33	1	11	1	10	1	5	5
Vuokratuotot	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Muut tuotot	1	1	0	0	5	-0	0	-0	1	1
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	3	10	35	1	18	3	10	5	10	7
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0
Vyörytystuotot	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	3	11	36	1	22	3	10	5	10	8
Nettokäyttökustannus	32	44	55	63	52	86	49	39	51	49

Kuopio							
Elinkeinoelämän edistäminen	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Käyttökulut (1000 €)	6 657	7 428	7 267	7 235	3 156	4 366	-34 %
Käyttötuotot (1000 €)	934	784	860	1 206	371	383	-59 %
Nettokäyttökulut (1000€)	5 723	6 644	6 407	6 029	2 785	3 982	-30 %
Asukasluku	118 209	118 664	119 282	120 210	121 543	122 594	4 %
Nettokäyttökulut per asukas	48	56	54	50	23	32	-33 %
Verrokkiryhmä	69	70	73	74	61	66	-5 %
Koko maa	52	58	58	57	46	51	-1 %
Erotus (1000 €)							
verrokkiryhmään	-2 467	-1 714	-2 350	-2 879	-4 622	-4 071	65 %
koko maahan	-397	-186	-478	-799	-2 810	-2 296	479 %

Elinkeinoelämän edistäminen, nettokäyttökustannus per asukas							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2017–2022
Kuopio	48	56	54	50	23	32	-33 %
Jyväskylä	29	53	58	57	50	44	53 %
Joensuu	57	75	76	89	53	55	-4 %
Lahti	110	110	97	82	67	63	-42 %
Oulu	80	33	95	77	44	52	-34 %
Tampere	96	130	107	101	67	86	-11 %
Rovaniemi	47	48	51	35	46	49	5 %
Seinäjoki	113	138	129	142	35	39	-66 %

- Aikasarjatarkasteluissa verrokkiryhmä-rivi tarkoittaa muita maaseutumaisia kuntia, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.

Työllisyyspalvelut yhteensä, euroa p	Kuopio	Jyväskylä	Joensuu	Lahti	Oulu	Tampere	Rovaniemi	Seinäjoen	Koko maa	Kuntatyyppi
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	22	36	32	37	20	46	34	43	29	30
Asiakaspalvelujen ostot	9	0	1	0	0	3	0	0	7	8
Muiden palvelujen ostot	4	4	3	5	5	9	2	18	4	4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1
Avustukset	98	133	138	171	127	109	89	58	83	107
Vuokratulot	1	0	0	3	0	1	0	3	1	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	134	175	174	217	152	168	125	123	124	150
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	0	1	0	0	2	3	1	0	1	1
Sisäiset vuokrat	0	4	5	7	4	7	1	2	2	3
Sisäiset toimintakulut yhteensä	2	4	5	8	19	10	2	2	4	5
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vyörytyskulut	1	2	0	0	2	3	2	2	3	4
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	137	181	180	224	173	181	129	128	131	159
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	0	1	2	1	0	2	-0	2	1	1
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	5	10	9	13	12	14	26	9	10	10
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	5	11	11	15	13	16	26	11	12	11
Sisäiset toimintatuotot	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vyörytystuotot	0	2	0	0	0	0	0	0	1	1
Käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	5	14	11	15	13	16	26	11	13	12
Nettokäyttökustannus	132	168	168	209	160	165	103	117	118	146
Työmarkkinatuen kuntaosuus:	97	129	133	166	108	105	79	58		
Ilman työmarkkinatuen kuntaosuutta:	35	39	35	43	52	59	24	59		

Työllisyyspalvelut

- Työllisyyspalveluihin sisältyy työmarkkinatuen kuntaosuus.
- Alimmalla rivillä on esitetty työllisyyspalveluiden nettokäyttökustannus ilman työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuja.

Kuopio							
Työllisyyspalvelut	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2021–2022
Käyttökulut (1000 €)					17 193	16 819	-2 %
Käyttötuotot (1000 €)					641	643	0 %
Nettokäyttökulut (1000€)					16 552	16 176	-2 %
Asukasluku	118 209	118 664	119 282	120 210	121 543	122 594	1 %
Nettokäyttökulut per asukas					136	132	-3 %
Verrokkiryhmä	0	0	0	0	142	137	-4 %
Koko maa	0	0	0	0	124	118	-5 %
Erotus (1000 €)							
verrokkiryhmään					-737	-634	-14 %
koko maahan					1 470	1 733	18 %
Työllisyyspalvelut, nettokäyttökustannus per asukas							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Δ 2021–2022
Kuopio					136	132	-3 %
Jyväskylä					172	168	-3 %
Joensuu					178	168	-5 %
Lahti					199	209	5 %
Oulu					152	160	6 %
Tampere					180	165	-9 %
Rovaniemi					108	103	-5 %
Seinäjoki					134	117	-13 %

- Aikasarjatarkasteluissa verrokkiryhmä-rivi tarkoittaa muita maaseutumaisia kuntia, joiden asukasluku poikkeaa enintään 50 % Kuopion asukasluvusta.

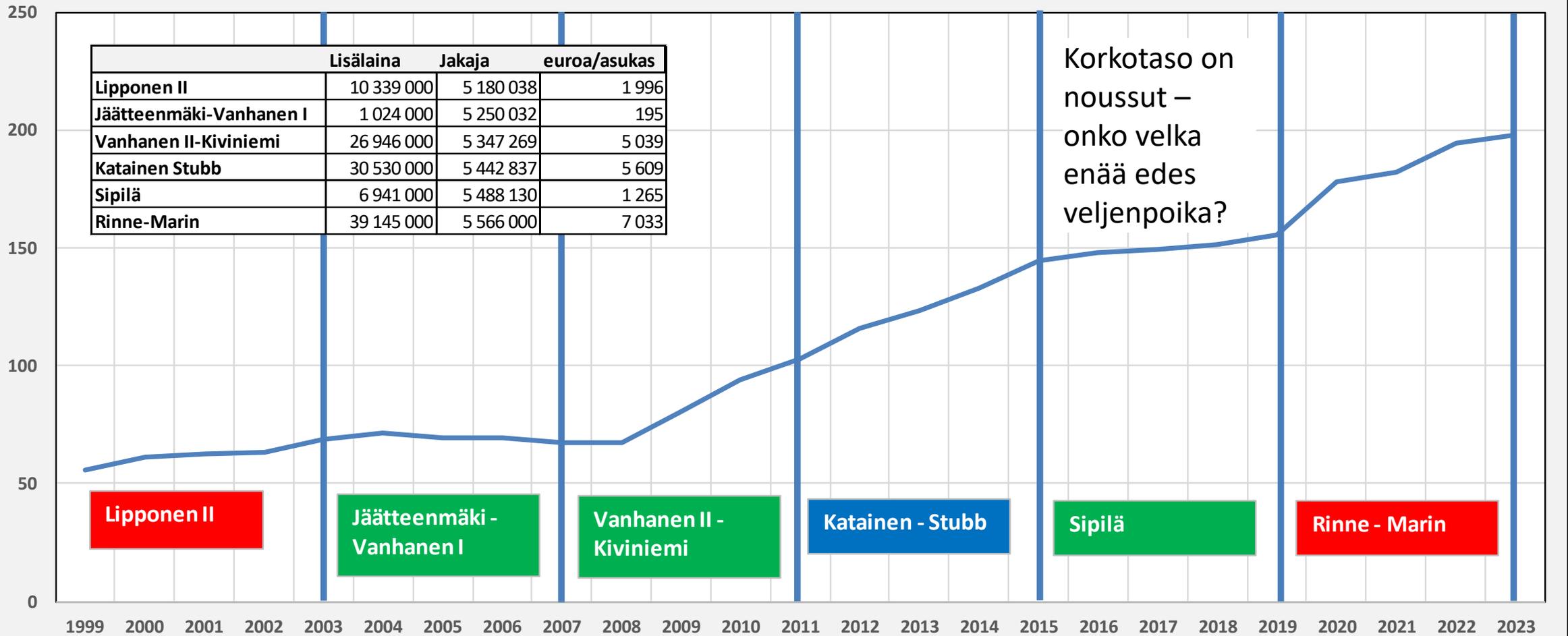
- Palveluluokitus muuttui työllisyyspalveluiden osalta merkittävästi vuonna 2021, eikä johdonmukaista aikasarjaa ole rakennettavissa sitä edeltävälle ajalle.
- Aikasarjan nettokäyttökustannus sisältää työmarkkinatuen kuntaosuuden.

Työmarkkinatuki	
Kunnan osuus euroina (eur/as)	2022
Kuopio	96,7
..sijoitus (1=pienin, 293 kuntaa)	273
Koko maan keskiarvo (maksatus/asl)	83,4
Koko maan mediaani	48,1
Kuntien keskiarvo	52,7

TYÖMARKKINATUKI, Kuopio	2018	2019	2020	2021	2022	Muutos 2018-22
Saajat yhteensä	3 674	3 471	3 425	3 541	3 317	-357
Saajat (300-499 päivää)	1 237	1 061	1 079	1 155	888	-349
Saajat (500-999 päivää)	1 543	1 401	1 335	1 283	1 138	-405
Saajat (yli 1000 päivää)	1 630	1 672	1 642	1 717	1 773	143
Maksetut etuudet eur/saaja	5 121	5 128	5 786	5 873	5 733	612
Maksetut etuudet (300-499 päivää)	2 573	2 631	3 106	3 188	2 661	88
Maksetut etuudet (500-999 päivää)	4 031	3 883	4 347	4 611	4 330	299
Maksetut etuudet (yli 1000 päivää)	5 774	5 722	6 495	6 523	6 614	840
Korvatut päivät (päivää/saaja)	164	166	170	171	163	-0
Korvatut päivät (300-499 päivää)	83	85	93	96	78	-5
Korvatut päivät (500-999 päivää)	131	128	129	135	125	-6
Korvatut päivät (yli 1000 päivää)	182	184	188	188	187	4
Kunnan osuus euroina (eur/saaja)	3 073	3 115	3 516	3 569	3 573	501
Kunnan osuus euroina (300-499 päivää)	1 286	1 315	1 553	1 594	1 330	44
Kunnan osuus euroina (500-999 päivää)	2 015	1 942	2 173	2 306	2 165	150
Kunnan osuus euroina (yli 1000 päivää)	4 042	4 005	4 546	4 566	4 630	588

Painetarkastelu

Julkisyhteisöjen EDP-velka

- Julkisyhteisöjen velka on julkisyhteisöjen sulautettu bruttovelka nimellisarvoisena, ja sitä kutsutaan myös EDP-velaksi (= Excessive Deficit Procedure).
- Siihen luetaan julkisyhteisöjen kansantalouden muilta sektoreilta ja ulkomailta saamat joukkovelkakirjalainat, lyhytaikaiset velkapaperit, lyhyt- ja pitkäaikaiset lainat sekä talletukset. EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisessa raportoinnissa käytetty käsite EDP-velka poikkeaa EKT 2010:stä sekä arvostuksen että kattavuuden osalta. EKT 2010:n mukaisessa rahoitustilinpäädössä rahoitusvarat ja -velat arvostetaan markkina-arvoon, sen sijaan julkisyhteisöjen EDP-velka arvostetaan nimellisarvoon. EKT 2010:n rahoitusvaateista muun muassa johdannaisia, kauppaluottoja ja siirtovelkoja ei huomioida velan kannassa.
- Koska maan talous - julkinen talous - on ollut ylijäämäinen? 2008. Elintaso on ostettu 15 vuotta velkarahalla.

Hyvinvointialueet – rahoituspaine kunnista siirtyy hyve-alueille – mutta kenelle rahoitusriski lopulta realisoi?

10.10.2023									
Alue	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2023-2030
Helsinki	2 602	2 702	2 880	2 982	3 076	3 202	3 324	3 449	847
Vantaa+Kerava	996	1 062	1 149	1 198	1 244	1 304	1 358	1 415	419
Länsi-Uusimaa	1 668	1 771	1 917	2 011	2 088	2 186	2 277	2 371	703
Itä-Uusimaa	375	390	422	446	466	495	520	542	167
Keski-Uusimaa	765	799	857	893	924	966	1 007	1 049	284
Varsinais-Suomi	1 985	2 071	2 234	2 334	2 429	2 564	2 686	2 789	803
Satakunta	971	997	1 058	1 084	1 110	1 148	1 183	1 220	249
Kanta-Häme	714	738	791	822	852	889	919	951	237
Pirkanmaa	2 164	2 279	2 447	2 539	2 626	2 741	2 847	2 956	792
Päijät-Häme	862	894	962	1 001	1 039	1 095	1 143	1 183	321
Kymenlaakso	806	829	877	900	921	952	981	1 012	205
Etelä-Karjala	554	569	605	624	642	667	689	712	158
Etelä-Savo	695	710	751	769	786	812	837	862	167
Pohjois-Savo	1 175	1 206	1 291	1 338	1 377	1 431	1 479	1 530	355
Pohjois-Karjala	756	781	841	874	907	954	995	1 029	273
Keski-Suomi	1 159	1 193	1 271	1 311	1 348	1 399	1 449	1 500	341
Etelä-Pohjanmaa	886	910	971	1 001	1 031	1 070	1 109	1 145	260
Pohjanmaa	763	787	837	863	887	919	951	983	220
Keski-Pohjanmaa	302	312	336	349	362	381	398	411	109
Pohjois-Pohjanmaa	1 731	1 809	1 950	2 041	2 123	2 221	2 306	2 395	663
Kainuu	366	375	400	412	423	439	452	466	100
Lappi	880	920	987	1 027	1 063	1 117	1 163	1 205	325
Manner-Suomi yht.	23 176	24 103	25 833	26 820	27 725	28 951	30 074	31 176	8 000

- Alueet saavat rahaa lisää vuodesta 2023 vuoteen 2030 8,0 mrd euroa.
- Lisärahan saaminen muilta paljon poisottamatta tarkoittaa sitä, että kasvun on jatkuttava nykyistä suurempana.
- Nykyinen kasvu on aikaansaatu ainakin osin velkarahalla ja (poliittisesti) vaikeita rakenteellisia ratkaisuja siirtämällä.
- Ovatko kunnat vastapuolella?

Kuntien talous – onko hyvänolontunne loppu?

Velkatasapaino	Trendijakso 2013-2022				1,302	verohäntä mrd euroa		0,503	takaisin perittävä vos mrd euroa					Erotus
Painelaskelma 1000 eur	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2030-2023	
Toimintakate	-30 468 070	-31 334 572	-32 396 324	-34 511 564	-14 630 970	-14 977 065	-16 539 525	-17 302 677	-18 077 920	-18 700 551	-19 342 199	-20 003 204	-5 372 234	
Tulovero-% (kuntien ka.)	20,99	21,08	21,14	21,16	8,65	8,52	8,52	8,52	8,52	8,52	8,52	8,52	-0,13	
Tulovero	19 209 281	20 189 463	20 668 982	21 715 542	10 259 388	9 489 713	9 778 711	10 176 676	10 529 707	10 893 972	11 270 045	11 658 192	1 398 804	
Yhteisövero	1 911 489	1 963 944	2 853 236	3 042 834	2 010 224	1 806 929	1 936 024	1 976 567	2 036 039	2 097 120	2 160 034	2 224 835	214 611	
Kiinteistövero	1 871 210	1 749 503	1 972 947	2 095 868	2 214 846	2 323 676	2 364 251	2 405 598	2 447 733	2 490 671	2 534 427	2 579 018	364 172	
Valtionosuus	8 680 546	11 041 854	10 129 142	10 780 168	3 652 707	3 345 435	3 938 670	3 995 687	4 037 360	4 354 879	4 443 527	4 530 173	877 467	
Verorahoitus	31 672 526	34 944 764	35 624 307	37 634 412	18 137 165	16 965 753	18 017 656	18 554 528	19 050 839	19 836 642	20 408 033	20 992 218	2 855 053	
Rahoitus	554 053	464 851	572 030	335 913	335 372	160 102	27 469	-8 276	-38 854	-69 781	-99 858	-131 660	-467 033	
Vuosikate	1 758 509	4 075 043	3 800 056	3 458 761	3 841 567	2 148 790	1 505 600	1 243 575	934 064	1 066 310	965 975	857 354	-2 984 213	
Negatiivisia kpl	65	2	7	12	8	51	94	129	150	151	159	168	160	
Negatiiviset yht.	-91 919	-3 396	-2 209	-10 668	-4 894	-41 960	-146 939	-239 574	-374 929	-378 414	-461 996	-556 281	-551 386	
Poistot	2 314 015	2 405 727	2 415 532	2 460 507	2 417 624	2 541 213	2 562 830	2 618 911	2 617 867	2 616 245	2 615 147	2 614 367	196 743	
Tulos	-129 990	1 574 081	1 390 050	1 124 234	1 630 314	-352 340	-1 006 525	-1 375 336	-1 683 803	-1 549 936	-1 649 172	-1 757 013	-3 387 327	
Nettoinvestoinnit	2 746 761	3 332 855	2 865 871	2 078 615	4 266 871	4 328 056	3 970 459	2 599 345	2 609 415	2 613 643	2 617 498	2 620 920	-1 645 952	
Lainakanta	18 485 765	19 116 167	19 188 221	18 741 750	19 251 143	21 636 081	24 272 819	26 068 650	28 154 508	30 034 525	32 033 063	34 163 413	14 912 269	
Antolainasaamiset	5 723 067	5 695 345	5 847 905	6 304 756	6 178 661	6 055 088	5 933 986	5 815 307	5 699 000	5 585 020	5 473 320	5 363 854	-814 808	
Rahavarat	5 061 051	6 450 196	3 279 987	3 389 339	3 394 583	3 400 222	3 409 910	3 442 395	3 484 534	3 530 604	3 583 634	3 637 420	242 836	
Taseen jäämä	11 091 638	12 585 061	13 870 416	14 932 979	16 563 294	16 210 954	15 204 429	13 829 093	12 145 290	10 595 354	8 946 182	7 189 169	-9 374 124	
Negatiivisia kpl	57	27	13	17	15	36	58	87	117	141	174	184	169	
Negatiiviset yht.	-251 738	-85 941	-73 266	-88 793	-41 077	-174 727	-462 333	-999 555	-1 920 665	-3 016 078	-4 373 807	-5 956 977	-5 915 900	
Asukasluku	5 514 910	5 523 069	5 537 069	5 552 593	5 559 711	5 566 346	5 572 466	5 577 936	5 582 818	5 586 929	5 590 376	5 593 090	33 379	
Tulovero-% (kuntien ka.)	20,99	21,08	21,14	21,16	8,65	9,08	9,68	10,17	10,54	10,65	10,79	10,92	2,28	

Kuopio	Trendi		2016-2022		25 508					
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Asukasluku	121 543	122 594	123 193	123 744	124 260	124 748	125 208	125 637	126 028	126 375
Veroprosentti	20,75	20,75	8,11	8,10	8,10	8,10	8,10	8,10	8,10	8,10
Toimintakate 1000 e	-705 866	-762 832	-295 225	-306 471	-338 557	-356 088	-374 003	-388 924	-404 313	-420 160
Toimintakatteen muutos 1000 e		-56 966	467 607	-11 246	-32 085	-17 531	-17 916	-14 920	-15 389	-15 848
...muutos %:ia		8,1 %	-61,3 %	3,8 %	10,5 %	5,2 %	5,0 %	4,0 %	4,0 %	3,9 %
Tuloverotulo 1000 e	437 818	457 508	226 825	217 455	223 136	232 931	240 867	249 009	257 345	265 865
Kiinteistövero 1000 e	44 685	47 705	50 767	50 988	51 963	52 957	53 972	55 006	56 061	57 136
Osuus yhteisöveron tuotosta 1000 e	41 722	44 337	29 117	26 180	28 069	28 651	29 510	30 396	31 308	32 247
Verotulot yhteensä 1000 e	524 225	549 551	306 709	294 623	303 168	314 540	324 349	334 410	344 713	355 248
Valtionosuudet 1000 e	230 764	244 657	39 283	31 508	44 656	48 369	52 034	61 160	63 978	66 610
...muutos 1000 e		13 893	-205 374	-7 775	13 148	3 713	3 665	9 126	2 818	2 632
...muutos %:ia		6,0 %	-83,9 %	-19,8 %	41,7 %	8,3 %	7,6 %	17,5 %	4,6 %	4,1 %
Verorahoitus yhteensä 1000 e	754 988	794 208	345 991	326 130	347 824	362 909	376 383	395 570	408 691	421 858
...muutos 1000 e		39 219	-448 216	-19 861	21 693	15 085	13 474	19 187	13 121	13 167
...muutos %:ia		5,2 %	-56,4 %	-5,7 %	6,7 %	4,3 %	3,7 %	5,1 %	3,3 %	3,2 %
Käyttökate 1000 e	49 123	31 376	50 766	19 659	9 267	6 821	2 380	6 647	4 379	1 698
Rahoitustuotot ja -kulut 1000 e	11 977	13 136	9 412	5 481	4 218	2 811	1 305	107	-779	-1 732
Vuosikate 1000 e	61 099	44 512	60 178	25 141	13 485	9 632	3 685	6 753	3 600	-34
Poistot 1000 e	48 775	48 965	55 128	58 000	59 111	59 939	60 862	61 632	60 719	59 860
Satunnaiset tulot ja menot 1000 e	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä 1000 e	12 470	-4 324	5 100	-32 859	-45 626	-50 307	-57 177	-54 878	-57 120	-59 894
Kumulatiivinen jäämä 1000 e	188 709	184 385	189 485	156 626	110 999	60 692	3 516	-51 363	-108 483	-168 377
Kumulatiivinen jäämä eur/as	1 553	1 504	1 538	1 266	893	487	28	-409	-861	-1 332
Nettoinvestoinnit 1000 e	64 348	91 404	80 700	80 000	75 500	78 200	76 100	43 573	43 708	43 829
Lainakanta 1000 eur	436 608	453 005	463 584	517 421	579 720	648 666	721 552	758 934	799 693	844 293
Lainakanta eur/as	3 592	3 695	3 763	4 181	4 665	5 200	5 763	6 041	6 345	6 681

Väestö	Tuloslaskelma	Rahoitus	Tase	Käyttötalous	Toimintaympäristö ja tulevaisuus
Asukasluku on kasvanut. Asukasluvun kasvu on johtunut sekä vahvasta maahanmuutosta, kuntien välisestä nettomuutosta että luonnollisesta väestömuutoksesta	Tulos on ollut negatiivinen vuosina 2013, 2015, 2016, 2018 ja 2022.	Nettoinvestoinnit ovat olleet maan keskitasoa pienemmät 10 vuoden aikajaksolla.	Taseen molemmilla puolilla on "tavaraa"	Varhaiskasvatus on verrokkeihin vertailtuna kallis, sekä maan keskiarvoa kalliimmat.	Isot pyörteet – millä tasolla Suomen talous on todellisuudessa – asioita hoidettiin velalla, mutta ikääntymistä ja muita väestön liikkeitä ei voi hoitaa rahalla.
Luonnollinen väestömuutos on kuitenkin kääntynyt 2010-luvulla laskuun.	Vuosikate ei ole riittänyt poistoihin 2013–2019, mutta satunnaiset tulot ovat kattaneet erotuksen.	Maanmyynti on melko vähäistä. Maan vuokraustulot ovat hyvät.	Kunnan lainakanta per asukas on lähellä maan keskitasoa.	Muista vapaa-ajan palveluista liikunta- ja ulkoilupalvelut on kallis.	Valtakunnan tason tilanne – voidaanko edelleen velkaantua?
Tilastokeskus ennustaa väkiluvun kasvavan noin 2 800:llä vuoteen 2030 mennessä.	Toimintakate on vuonna 2023 maan 40:nneksi pienin.	Tuloveroprosentti (8,11 %) on keskimääräistä matalampi.	Konsernin lainakanta per asukas on merkittävän suuri, 50 suurimman joukossa.	Elinkeinoelämän edistämiseen ja työllisyyspalveluihin panostetaan vertaillen vähän.	Voidaanko kasvattaa veroastetta?
75 vuotta täyttäneiden määrät kasvavat nopeiten. Myös lasten lukumäärät kasvavat vähän.	Verotettava tulo asukasta kohden on maan keskitasoa suurempi.	Kiinteistöveroprosentit ovat vertaillen korkeat.	Käyttöomaisuus per asukas on maan keskitasoa suurempi.		Hyvinvointialueet?
Huoltosuhte on verrokkeja vähän matalampi, samoin mediaani-ikä.	Hyvät kiinteistöveropohjat		Taseessa on kumulatiivista ylijäämää		Oikeat keinot, jotka tuntuvat päätöksenteossa; jaksotus

FCG.